

Autorská explikace

Název díla: Jak peklo opravovalo nebe.

Jedná se literární dílo, které vypráví pohádkový příběh čerta Kleofáše, který byl vyslán na Zem, aby se přiučil zedníčině, kterou potřebuje při opravě nebeského plotu, které peklo poškodilo. Jako pohádkový příběh je literární dílo určeno pro široký okruh diváků od nejmenších až po seniorskou generaci.

Příběh nás zavádí do nebe, kdy Pánbůh při běžné procházce zjistí, že se po nebi potulují hříšné černé duše, které se měly smažit v pekelných kotlích. Se Svatým Petrem, který tvrdí, že nebeskou bránou tyto černé duše nevpuštěl dovnitř, provedou prohlídku nebeského plotu, kde zjistí, že je v něm díra, kudy hříšné duše do nebe pronikají.

Protože díru způsobily hříšné duše z pekla, Pánbůh požaduje po knížeti Luciferovi, aby otvor ve zděném plotě opravil. Problém je ale v tom, že v pekle se nenachází nikdo, kdy by zednickou práci uměl a chtěl provést. Lucifer po dohodě s Pánembohem posílá na Zem čerta Kleofáše, který se ujme úkolu naučit se zedníčině s cílem pomoci andělům díru v nebeském plotě po zaučení zazdít.

Čert Kleofáš skrývající svou identitu se ubytuje u zednického mistra Jury v jedné české vesničce. Mistr má dceru Mařenku a nutně potřebuje na opravu zdi, kterou provádí pro knížete, pomocníka. Zedníka Juru si najal kníže Ludvík, který rozumu moc nepobral, ale má vykutáleného rádce Ignáce. Ten se snaží během opravy zámecké zdi na přání svého pána odvést dceru Mařenku, která se knížeti líbí, do komnat zámku. To se otci Jurovi nelíbí a s pomocí čerta Kleofáše, který má pekelnou moc, se úmysl rádce Ignáce nepodaří. Nepodaří se ani únos Mařenky silou. Rádce Ignác se uchýlí tedy ke lsti a pokusí se mistra zedníka Juru připravit o život tím, že poškodí lešení, na němž mistr Jura provádí zednické práce. I v této situaci, díky čarovnému pekelnému umění, čert Kleofáš mistru Jurovi pomůže a zázračně ho po pádu z lešení uzdraví. To ale vadí vládci pekel Luciferovi, který odnímá za pomoc člověku čertu Kleofášovi veškerou pekelnou moc s prohlášením, že mu bude vrácena, až přivede do pekla hříšnou duši.

Mezi tím kníže Ludvík i rádce Ignác dojdou k přesvědčení, že pokud jim bude stát v cestě čert Kleofáš považovaný za mistrova pomocníka, Mařenku se jim na zámek nepodaří unést. Čerta Kleofáše chtějí přetáhnout na svou stranu a nabídnou mu službu u knížete. Ten ji však odmítne, a za tu troufalost je čert Kleofáš, již bez pekelné moci, uvržen do zámeckého žaláře.

Do příběhu vstupuje Pánbůh, jež potřebuje, aby se čert Kleofáš zaučil v zedníčině a v kritické chvíli mu pomůže. Ten se ve vězení seznámí s vězněm Hřebíkem a spolu tajnou chodbou prchají do lesa, kde sídlí zbojníci. Ti je přijímají mezi sebe. Kleofáš i Hřebík záhy zjistí, že zbojníci olupují chudé lidi a nelíbí se jim to. Proto se snaží o nápravu zbojníků, což se jim podaří. Zbojníci přestanou přepadávat prosté lidi a zaměří se na knížecí peníze, které pak rozdávají chudákům. V tom jim vydatně pomáhá zedník Jura i jeho dcera Mařenka. Při této pomoci se Hřebík i Mařenka do sebe zakoukají.

Proti loupení knížecích peněz je však vůdce zbojníků Vuřt, který je tajně spolčen s rádcem Ignácem a pokusí se s jeho pomocí Juru i Hřebíka vlákat do pastí. Pánbůh, který sleduje vývoj událostí, však čerta Kleofáše na past včas upozorní a ten se jí spolu s Hřebíkem vyhne.

V této době do kraje zavítá spravedlivý král, který je upozorněn na vysoké daně, jež chudý lid odvádí knížeti. Král pokárá knížete Ludvíka za to, že si neváží svého prostého lidu a žádá nápravu. Rádce Ignác i kníže Ludvík se snaží krále přesvědčit, že tomu tak není a jako důkaz předkládají skutečnost, že se kníže Ludvík zanedlouho ožení s chudou dcerou zedníka Jury, kterou se pokoušeli unést na zámek. Král potěšen touto novinou slíbí účast na svatbě knížete a Mařenky.

Rádce Ignác násilím přiváží na zámek zedníka Juru i Mařenku, které pohrozí, že jejího otce umučí, pokud si nevezme knížete Ludvíka. Ta naoko souhlasí, ale vyšle žádost o pomoc do lesa, aby ji zbojníci ze zámku se svým otcem osvobodili.

Král přijíždí na svatbu knížete Ludvíka a Mařenky, kde Mařenka odmítá při svatebním obřadu říci „ano“. Tam vyjde najevo, že Mařenka byla ke svatbě přinucena a že má ráda zbojníka Hřebíka. Hřebík, který je rovněž přítomen u svatebního obřadu, odkrývá svou totožnost a králi sdělí, že je starší vlastní bratr knížete Ludvíka Ondřej, a že jemu po právu náleží knížecí stolec. Kníže Ludvík i rádce Ignác, kteří se v minulosti proti Ondřejovi spikli a uvrhli jej do žaláře, odmítají veškerá nařčení. Král požaduje po rádcu Ignácovi i knížeti Ludvíkovi, aby odpřisáhli svou nevinu. Kníže Ludvík i rádce Ignác bez ostychu přísahají. Král by chtěl spravedlivě rozsoudit vzniklý spor, nicméně ve stavu, kdy slovo Ondřeje stojí proti slovu knížete Ludvíka a rádce Ignáce, si neví rady.

Do tohoto sporu vstupuje nečekaně čert Kleofáš, který získává zpět od knížete Lucifera pekelnou moc a odnáší oba hříšníky za křivou přísahu do pekla. Únos knížete Ludvíka a rádce Ignáce do pekla potvrdí, že oba hříšníci křivě přísahali a spor je spravedlivě vyřešen. Koná se i přerušená svatba, akorát dochází ke změně ženicha, kterým se stává Ondřej, nevěstou zůstává Mařenka, která již se svatbě nebrání.

Závěr příběhu se odehrává v nebi, kdy Kleofáš pomáhá andělům opravovat zeď a v dialogu s Pánembohem si povídají o Ondřejovi a Mařence, kterým se narodí dva synové a doufají, že se smutný příběh dvou bratrů nebude již v budoucnu opakovat.

Děj se odehrává v nejmenovaném českém kraji, prostředí pro realizaci příběhu tedy není náročné. Je to příběh o lidské hrabivosti, touze po moci, pro které jsou lidé schopni páchat zlo, ale také o lásce a spravedlnosti. Zvláštní místo v příběhu zaujímá pohádková postava – čert Kleofáš, který pomáhá dobrým lidem a je nástrojem pro potrestání těch, kteří se na světě dopustili hříchů.

LITERÁRNÍ SCÉNÁŘ

Název pohádkového příběhu - „Jak peklo opravovalo nebe.“

1. Obraz – U Nebeské brány - dopoledne

*Pánbůh se prochází nebem a kochá
se pohledem, jak všechno je bílé
a andělé radostně pobíhají, zní
krásná nebeská muzika do které
andělé zpívají. Najednou spatří
černou duši (měla by to být postava,
která bude mít špinavou halenku
až po kolena nebo celou černou.
Na hlavě má korunu). Pánbůh zpozorní
a dá ruce v bok.*

Vypravěč

Ne, ne, vůbec nemáte pravdu, jestli si myslíte,

že po smrti spočinete v klidném spánku až na věky a nikdo Vás nemůže potrestat za hříchy, které jste napáchali za svého života. Někdo by Vám měl říci konečně pravdu. Vaše duše se totiž po smrti odebere do nebe k poslednímu soudu, kde Vás už bude čekat na nebeském trůnu Pánbůh, který zhodnotí Váš celý pozemský život. Jsi-li na Zemi dobrým člověkem a děláš dobré skutky, zůstaneš navěky v nebi, ale jestliže pácháš na Zemi neomluvitelné hříchy, pak propadneš peklu.

Pánbůh

Co to je, to je přece Václav IV, neměl by být spíše v pekle, než v nebi. Snad se mně to jen zdálo.

*Pánbůh si promne oči a prochází se dále.
Náhle uvidí zase černou duši, tentokrát
má na hlavě francouzský vojenský klobouk.
A zase si říká pro sebe.*

Pánbůh

Vždyť to je přece Napoleon.

*Pánbůh se obrátí a zrychleným krokem
kráčí ke Svaté bráně, kde potká Svatého
Petra. Svatý Petr sedí u Svaté brány a
hlídá, jestli nepřišla nějaká lidská duše po
smrti.*

Pánbůh

Svatý Petře, štípní mně, já jsem dnes ještě úplně asi neprocitl ze spánku a zdá se mi pořád nesmyslný sen.

Svatý Petr

Co se ti Panebože zdá?

*Pánbůh předvádí, jak honosně kráčí
nebem.*

Pánbůh

Ale, jdu si tak nebem a uvidím Václava IV, promnu si oči a přede mnou proběhne Napoleon. Tak to se mně fakt už zjezily vousy. V nebi vidět Václava IV, toho českého krále, který víc než panování se oddával raději lovu a pití vína, to ještě bych snesl, ale strpět tady mezi anděly Napoleona, člověka, který zapříčinil jednu z největších válek v devatenáctém století, tak nad tí už nemohu zavřít oči. Vždyť ten se

musí už dávno potit v kotli v pekle za svoje
hříchy. Nepouštíš tu náhodou nějaké hříšné
duše?

Svatý Petr ledabyle mávne rukou.

Svatý Petr

To se ti opravdu zdálo. Jako, že jsi nade mnou
Panebože, žádná černá duše Svatou branou
nepronikne, do nebe by se musela dostat jedine
přes nebeský plot, a to se mně nezdá, ten je
zděný a sakramentsky vysoký.

Pánbůh

To máš asi pravdu, přes plot se žádná duše
určitě nedostane.

*Najednou kolem nich jde Zikmund,
římský král. Na hlavě má římskou korunu
a honosně si kráčí po nebi.*

Svatý Petr

Hele tam jde král Zikmund, ta liška ryšavá, toho
jsme přece, kdysi dávno poslali do pekla.

Zikmund si to vykračuje jako správný král.

Pánbůh

No vidíš ho holomka, další hříšník, co se tu
potuluje, vykračuje si, jako by mu to tady patřilo
místo toho, aby za své hříchy pykal v pekle.

Svatý Petr kroutí hlavou.

Svatý Petr

To je nějaké podivné, do nebe jsme ho
nevpustili a přece se tu promenáduje, to by se
mělo vyšetřit.

Pánbůh

Když říkáš, že nebeskou branou ti hříšníci
neprošli, musí se do nebe dostávat jinudy a
protože černé duše křídla nemají, tak to musí
být jedine plotem. Pojd', zavři bránu a jdeme na
obhlídku nebeské zdi.

Svatý Petr

Samozřejmě Panebože, hned zamykám, té
záhadě přece musíme přijít na kloub.

*Svatý Petr spěšně zamyká bránu a jde s
Pánembohem na obhlídku nebeské zdi.
Oba spěchají.*

2. Obraz - Pochůzka kolem oplocení - dopoledne

Pánbůh se Svatým Petrem jdou kolem zděného oplocení a dívají se na jeho žalostný stav. Pánbůh na ní sahá a sem tam se sype ze zdi omítka nebo uvolněné kameny.

Pánbůh

No povím ti Svatý Petře, hodně jsme tu zed' zanedbali, chtělo by to šikovného řemeslníka.

Svatý Petr

Máš pravdu Panebože jako vždycky, ale tady v nebi najít dobrého zedníka, to bude tedy hodně velká fuška.

Pánbůh

Jak to, do nebe přichází spousta dušiček a ty jsi přece u pramene, ty zpovídáš všechny dušičky, tak se vždycky zeptej, co v životě dělali, a bude-li to zedník, šup s ním ke kolečku, ať namíchá maltu a dá se do práce.

Svatý Petr ale namítá.

Svatý Petr

No jo, ale je v tom velký háček.

Pánbůh

Jaký v tom může být háček?

Svatý Petr

Na Zemi většinou řemeslníci rádi kouří, pijí alkohol, do večera vysedávají po práci v hospodě a takové nátury ty nejraději posíláš za hříchy do pekla.

Pánbůh

Tak si je asi budeme muset půjčit z pekla, ať nám tu zed' poopravují.

Svatý Petr

No vidíš to, ale ty přece v nebi hříšné duše nechceš.

Pánbůh

No hold, co mně zbývá, jak sám říkáš, v nebi řemeslníky nemáme, živí zedníci do nebe nesmějí, tak budu muset udělat výjimku a na dobu opravy plotu ty hříšné duše z pekla, co umějí opravit plot, strpět.

Pánbůh se Svatým Petrem zpozorují při prohlídce plotu , že v jednom místě oplocení je díra, kudy v malých intervalech vycházejí černé duše z poza oplocení. Pánbůh se přikrčí aby ho černé duše neviděli, připlíží se k díře a chytne domnělou duši za ruku. Není to však duše, ale čert. Čert je překvapený, tak jako Pánbůh.

Čert se drbe za uchem a nesměle odpovídá.

Pánbůh

A ty jsi kdo?“

Čert

Já jsem čert Kleofáš.

Pánbůh

To vidím, že nejsi bílá paní, ale co tu pohledáváš?

Čert

Vedu černé duše na procházku.

Pánbůh

To je mi novinka, a já jsem si myslel, že se černé duše za trest mají věčně smažit v pekelných kotlích.

Kleofáš

Ále, Panebože, v pekle máme teď generální údržbu, všude se uklízí, myjí kotle, už fakt hodně smrděli, a černé duše, které byly v kotli, nemají teď kde přebývat. V pekle je strašný frmol a zmatek, tak mně Lucifer nařídil, abych černé duše, které zbůhdarma postávaly v koutě, vzal na procházku.

Pánbůh

To je náhoda, že sis to rovnou namířil k nám, to jsi neměl jinou trasu?

Čert

Víš Panebože, na Zemi s nimi jít nemohu, tam by mohli napáchat další neplechu.

Pánbůh

Aha, ale přivést je do nebe mezi spravedlivé a poctivé duše ti připadá naprosto v pořádku.

Čert

Původně jsem je do nebe netahal, jenom jsem se s nimi procházel kolem nebeského plotu.

Pánbůh

No a co ta díra v plotě, to není vaše práce?

Čert

Tak to ne, vůbec jsem neměl v úmyslu nějaký otvor do nebeského plotu probourat, ale tady hříšné duše se o něho nechtěně opřely a on se sám tady na tom místě zhroutil. Tak jsem si řekl, že bychom toho mohli využít a podívat se, jak to v nebi vypadá. Ať vidí, o co přišli a jak by se mohli mít, kdyby nehřešili na Zemi.

Pánbůh

Já si spíše myslím, že hříšné duše byly zvědavé, drápali se na zeď, ta to nevydržela a sesula se. No a teď ji musíte opravit.

Čert krčí rameny a tváří se provinile.

Čert

Já? ...já to ale neumím.

Pánbůh

To mně vůbec nezajímá. Vyříd' pěkně Luciferovi, že ho zítra ráno s tebou čekám na nebeském trůně, tam tu záležitost projednáme. Jo a ty černé duše si zase všechny posbírej a upaluj s nimi zpátky do pekla.

Čert

Ano Panebože, už jdu na to.

Svatý Petr se nakloní k Pánubohu a tiše povídá.

Svatý Petr

Dobře si mu to nandal Panebože, peklo nám

Čert vyběhne z poza plotu a začne nahánět černé duše zpátky do pekla.

opraví zeď a my budeme mít po starostech.

Čert

Tak kde jste, Napoleone, Zikmunde, Čachtická paní, Nerone, Džingischáne, je konec procházky, jdeme zpátky domů, do pekla.

3. Obraz – U nebeského trůnu - ráno.

Na nebeském trůně sedí Pánbůh a k němu přicházejí Lucifer a čert Kleofáš.

Pánbůh

Vítám Vás kolegové.

Lucifer a Kleofáš se ukloní.

Lucifer

Také tě zdravím Panebože, chtěl jsi se mnou hovořit, tak jsem zde.

Pánbůh

Ano zavolal jsem tě kníže Lucifere kvůli neodkladné záležitosti. Tady čert Kleofáš s hříšnými dušemi na procházce narušil nebeský plot, který musíte opravit.

Lucifer

Panebože, díval jsi se na ten plot? Vždyť na některých místech se úplně rozpadá, zavadíš o něho a kusy zdi mi padají na mé rohy.

Pánbůh se trochu brání.

Pánbůh

To je možné, s tou údržbou jsme to tady v nebi asi moc nepřeháněli, ale kdyby tady Kleofáš netahal ty černé duše kolem našeho plotu, nikdo by se ho nesnažil rozebrat, a tak by mohl vydržet ještě dalších tisíc let. A teď jsem postaven před hotovou věc. Zeď plotu se musí opravit stůj co stůj a já nevidím nikoho jiného, kdo by se toho měl ujmout, než samotné peklo.

Lucifer kroutí hlavou.

Lucifer

My to ale nesvedeme.

Pánbůh

Jak to myslíš, nesvedeme. Vždyť i Svatý Petr říkal, že máš v pekle v kotlích plno řemeslníků, kteří na Zemi hřešili.

Lucifer

To jo, ale nikomu se pracovat už nechce, nechají se klidně v horku smažit, za ty roky si už na to zvykli, ale začít znovu pracovat, tak na to už si opět nepřivyknou. Na Zemi se nadřeli prý už dost a k lopatě je nikdo nedostane. Vždyť víš, u nás v pekle jsou všechny duše hříšné a pomáhat jiným, to nikdy neměli ve své nátuře.

Pánbůh

Tak když hříšným duším nejsi schopen přikázat, tak tu pošli čerty, ať to tady zazdí.

Lucifer se brání.

Lucifer

Měj rozum Panebože, čerti jsou schopni tak akorát přiložit poleno do ohně a ti o trochu bystřejší tak sehnat černou dušičku do pekla, ale pořádná práce, té se vyhýbají, promiň, jako čert kříží. Už jenom přimět je, aby prováděli v pekle generální údržbu, to byl můj nadpozemský výkon. A teď při té generálce nemohu postrádat ani jediného čerta.

Pánbůh obejmě Lucifera kolem ramen.

Pánbůh

No tak přece přemýšlej, zkus trochu namáhat ty svoje pekelné mozkové závity, koho bys mohl přece jenom v pekle postrádat a kdo by mohl tu díru zazdíť?

Lucifer se dlouze přemýšlí a z hlavy se mu kouří.

Lucifer

Už to mám. Zbývá mně už jenom jediná možnost, a ta stojí také před tebou.

Pánbůh je překvapen, myslí si, že tu díru zazdí sám Lucifer.

Pánbůh

Myslíš sebe, takovou iniciativu bych od tebe nečekal?

Lucifer

Ale kdepak.

Lucifer ukročí stranou, za ním stojí

Kleofáš a Lucifer na něho ukáže.

Kleofášovi na čele vyvstane pot, který si utírá z čela.

Kleofáš protestuje a prosí.

Kleofáš přiběhne k Pánubohu a šeptá mu do ucha.

Pánbůh kroutí hlavou a krčí rameny.

Pánbůh

Aha, ty myslíš, že by to mohl zazdít tady čert Kleofáš?

Lucifer

Přesně na toho jsem myslel. V pekle kotle nečistí a nemyje, neuklízí, má na starost pouze černé duše, aby nedělali lotroviny a jak jsme se přesvědčili, stejně je dělají. Takže je to úplně fuk, jestli je bude hlídat nebo ne.

Kleofáš

Kníže Lucifere, to ne, vždyť já ani nevím, jak se namíchá pořádná malta.

Lucifer

No vidíš, tak to jsi na tom ještě dobře. Tam v pekle mám čerty, kteří ani nevědí, co to malta je.

Kleofáš

Ale moje ruce nejsou přivyklé na těžkou práci.

Lucifer

No tak je to naučíš, na Zemi těžce pracuje skoro každý.

Kleofáš

Na Zemi možná, ale my jsme tady v nebi.

Lucifer

A co si myslíš, pofrčíš také na Zem, tady tě míchat maltu nikdo nenaučí, najdeš si tam nějakého fortelného řemeslníka a přiučíš se.

Kleofáš

Panebože, zachraň mně.

Pánbůh

Já bych tě chtěl zachránit, jsem přece milostivý bůh, ale plot je třeba opravit a bohužel, city musí jít stranou.

Lucifer

No tak Kleofáši, dej si říct, jestli to dobře dopadne a ty se na zemi naučíš zazdívat otvory, budeš vyznamenán pekelným řádem.

Kleofáš

Ále, ten už mám.

Pánbůh

Jo, a za co?

Kleofáš

Přece v sedmadvacátém roce jsem odnesl do pekla Džingischána, však také byl se mnou na procházce.

Lucifer

Tak to už muselo být hodně dávno, vůbec si na to nevzpomínám.

Kleofáš

Však to též bylo ve třináctém století, to už je doba.

Pánbůh

Ano, ano, to už je roků a roků, co jsem ho odsoudil do pekla, no a včera jsem ho také zahlédl, pobíhal tady v nebi a ptal se po nějakém nebeském stepním koni.

Lucifer

No tak vidíš Kleofáši, řád máš, co já ti více mohu slíbit. Peklo tvé služby ale potřebuje, přece ho nenecháš ve štychu.

Kleofáš

Já ale takovou namáhavou práci už nemohu dělat, už jsem na ni moc starý.

Lucifer

Co blázníš Kleofáši, vždyť máš 950 let, jsi čert v nejlepších letech.

Kleofáš

No jo, ale když já se té zednické dřiny strašně

bojím.

Lucifer

Vůbec se bát nemusíš, vždyť umíš jako každý čert kouzlit a vybavím tě pekelnou silou, těžká práce bude pro tebe hračka.

Kleofáš trošku již odevzdaně.

Kleofáš

A co tedy bych měl na té Zemi za úkol?

Pánbůh

Úplně jednoduchý, musíš se na Zemi naučit namíchat maltu a zazdívat otvory. Určitě to budeme tady v nebi potřebovat, těch míst v plotě na spadnutí bude více a všechny potřebujeme vyspravit.

Kleofáš se trošku zalekne a podívá se na své ruce.

Kleofáš

A to bych měl, až se vrátím zpátky, všechno dělat sám, moje ručičky z toho dostanou určité šok?

Pánbůh

Ale ne, to víš, že ti tady s anděly pícháme, jenom nás to naučíš, a pak si plot andělé budou opravovat sami.

Kleofáš

Uf, to jsem si oddech, vždyť ten plot je skoro nekonečný, to bych strávil na něm nejméně tisíc let, než bych ho dal sám do pořádku.

Pánbůh

Neboj se, své nejlepší léta určitě nestrávíš na opravě nebeského plotu, ještě spoustu let budeš vylehávat v teploučku u pekelného ohně nebo nahánět hříšné duše.

Kleofáš se poddává.

Kleofáš

Tak jo, tak já to tedy zkusím.

Lucifer se zaraduje.

Lucifer

Jsem rád Kleofáši, že jsme se domluvili. Přeji ti dobré pořízení na Zemi.

Obrátí se na Pánaboha.

Lucifer

Panebože, tím jsme zatím tuto záležitost vyřídili, já se poroučím, odcházím urychleně zpět do pekla, musím tu pekelnou chásku hlídat, jinak mně to tam zas všechno rozšrotují a já budu muset dělat údržbu nanovo. No a ty Kleofáši se pusť co nejrychleji do svého úkolu, ať jsi co nejdříve zpátky v pekle, tam je potřeba každé ruky.

Lucifer se ukloní dupne nohou, ozve se rána, objeví se kouř a Lucifer zmizí.

Pánbůh

Lucifer má pravdu, neotálejme, čím dříve vykročíš do světa, tím lépe, nebo zase si jednou hříšné duše vyjdou na špacír a my se jich tady v nebi už nezbavíme. A kdybych ti měl poradit, zamiř si to přímo do Čech, tam je hodně dobrých řemeslníků a pracovitých lidí.

Kleofáš

Děkuji za radu Panebože, tak já už běžím, sám jsem zvědav, jak se to na Zemi za tu dobu, co jsem tam nebyl, změnilo. Ale asi je to tam nejspíš pořád stejné. Mnoho dobrých lidí tam nikdy moc nebylo, to abys je pohledal lucernou, za to, ty druhé najdeš na každém rohu.

Pánbůh

Vidíš Kleofáši, no a proto jsme tu my, abychom jim jejich prohřešky po zásluze spočítali.

Kleofáš dupne nohou, zakouří se u něho a ztratí se z dohledu. Pánbůh se rozkašle z toho kouře a povzdychne si.

Pánbůh

To jsou ti čerti, neumí se ztratit po anglicky, jakmile zmizí, všude po nich zbude jen plno kouře a okolo čpí jen samá síra, která mně strašně dráždí.

4. Obraz – Před a v domě zednického mistra - večer.

Čert Kleofáš se objeví v pozdním letním večeru v nevelké vesnici v malebném českém kraji a hledá dům, kde bydlí

*zednický řemeslník. Potkává po cestě
místního stařečka.*

Stařeček se usměje.

*Kleofáš se zadívá na dům v dáli a pak se
podiví.*

Kleofáš

Dobrý den pane otče, hledám tady nějakého zednického mistra, co umí spravovat zdi, nevíte o někom? Procházím se vesnicí, a nikde tady nevidím žádnou ceduli, který by mně na takového řemeslníka upozornila.

Stařeček

Dobrý večer cizince. No to by si dlouho takhle hledal, na čele to nikdo napsáno nemá a ani na domech není napsána u nás žádná zpráva o tom, že v domě bydlí nějaký řemeslník. To se dělá akorát tak ve velkém městě, kde se všichni neznají. Ale my se tu všichni známe a vím, že třeba tady za rohem najdu kováře, tady naproti šije kolega švec boty a na konci ulice, vidíš ten malý domeček, tak tam bydlí zedník.

Kleofáš

Tak to děkuji moc za radu a ten mistr zednický je opravdu dobrý odborník, na zedníka mně připadá, že má strašně malý domeček.

Stařeček

No jejdá, je to odborník na slovo vzatý, i náš pán ze zámku si ho nechává zvát na zednickou práci, zrovna teď mu opravuje zeď u zámku.

Kleofáš

No vidíš, práci má, pracovat umí, tak proč bydlí v takové kůlničce na konci ulice?

Stařeček

No je vidět, že jsi opravdu z daleka. Našeho zedníka právě využívá nejvíce náš kníže, ale strašně mizerně platí, takže penězi moc chudák soused neoplývá.

Kleofáš

A proč pracuje u něho, proč si nenajde práci u někoho, kde lépe platí za tak těžkou práci?

Stařec se přiblíží k uchu Kleofáše.

Stařec

Náš kníže a hlavně jeho rádce je nejenom držgrešle, ale také tuze mstivý. Když někdo odmítne u něho pracovat, skončí pod nějakou záminkou ve vězení a někdy tam ztvrdne na velmi dlouhou dobu, často až do smrti.

Kleofáš

Á, tak to chápu, děkuji ti stařečku za radu a ať Vám ještě dlouho zdravíčko slouží.

Stařec zaklepe na svou hlavu

Stařec

Zatím slouží a to je dobře, tobě zas já přeji u zedníka dobré pořízení.

Kleofáš se rozloučil s dědečkem a jde na konec ulice. Tam u malého domečku zaklepe na dveře. Dveře se otevírají a v ní se objeví pěkné děvče. Kleofáš se ukloní a trochu se podíví.

Kleofáš

Dobrý podvečer, to jsem nečekal, že zednický mistr může být taková hezká holka.

Dívka se usměje.

Dívka

Ne pane, to jste na špatné adrese, já nejsem žádný zednický mistr, to asi hledáte mého otce.

Kleofáš

No, mohlo mně to napadnout, přece takové hezké ruce nemohou míchat maltu.

Dívka zvedne ruce a trochu s nimi zamává.

Dívka

To máte pravdu pane, zatím s nimi maltu nemíchá, ale kdo ví, pokud to tak půjde dál, asi budu muset přiložit ruce k dílu a otci pomoci, to víte má moc práce a na všechno je úplně sám a už není nejmladší.

Kleofáš

Vidím, že jsem přišel právě včas, já Vás určitě nenechám tu maltu míchat a rád otci vypomůžu.“

Dívka se usměje a otočí se do domu,

a volá.

Ke dveřím přijde zednický mistr.

Dívka

Táto, pojd' sem, hledá tě tu nějaký člověk a chce ti pomoci na stavbě.

Mistr

Dobrý večer, co bys potřeboval cizince?

Kleofáš

Zdravím Vás pane mistře, rád bych Vám pomohl na stavbě a přitom se přiučil trochu zednickému řemeslu.

Mistr

Cizince, rád bych tě zaměstnal, už nejsem žádný mladík a na to těžké řemeslo bych opravdu potřeboval šikovného pomocníka, ale nemohu si to dovolit. Moc peněz za tu dřinu nedostanu a nemohl bych tě po práci řádně vyplatit.

Kleofáš

V tom bych mistře neviděl žádný problém, já vlastně peníze vůbec nepotřebuji, jenom střechu nad hlavou, ať mně při dešti nepadají kapky přímo do huby, já totiž ve spánku trochu chrápu a mám otevřenou pusku. Klidně se vyspím třeba někde na seně.

Mistr i dcerka se smějí.

Mistr

No jo, mohl bych ti nabídnout nocleh tak akorát ve chlévě, máme tam jednu kravičku, na tu jsme se zmohli, ale tam ti neusteleme, vid' Mařenko? Nebudeme tak špatní hostitelé. V chlévě to nevoni a s kravičkou by sis nepopovídal.

Mařenka

V domě nemáme moc místa, ale mohl bys spát s otcem, pokud nebude táta proti, u něho v komůrce je ještě jedna trochu rozvrzaná postel, kterou stejně nikdo nevyužívá.

Mistr pokyvuje hlavou.

Mistr

Jo to by šlo, A chrápání mně nevadí, po práci spím jako dudek a nevzbudí mně ani výstřel z děla.

Kleofáš

To by bylo od vás velice milé, to si ani nezasloužím.

Mistr

Zasloužíš, nezasloužíš, to se teprve uvidí. No a když mně na stavbě opravdu pomůžeš a já budu spokojený, o hlady také nezůstaneš, nějaké jídlo určitě u nás také pro tebe zbude. Nesmíš být ale moc vybíravý, to víš, dobrůtky, jak na zámku, to nebudou.

Kleofáš

Budu vděčný za cokoliv, co mně nabídnete.

Mistr

Tak pojď dál kolego, a posaď se u nás v kuchyni, určitě si vyhládl a Mařenka uvařila dobrou fazolačku, pochutnáš si.

Mistr zve Kleofáše dál do domku, kde se usadí oba za stůl a Mařenka nosí večeři.

Mistr

Víš co, a mistře mně neříkej, jmenuji se Jura a to je Mařenka, no a jak se jmenuješ ty?

Kleofáš

Mně říkají Kleofáš.

Mařenka

To Vám řeknu, Vy máte opravdu prazvláštní jméno, takové jsem ještě neslyšela, mohu ti říkat strýčku Kleofáši?

Kleofáš

Samozřejmě, že můžeš. Víš, já jsem z daleka, proto takové jméno jste nemuseli nikdy slyšet, ale tobě Juro by ti měli po právu říkat mistře, vždyť, takovou dřinu, jako děláš ty, určitě dělá málokdo.

Jura

Co to plácáš Kleofáši, ty jsi snad fakt přišel z

měsíce, zedníků je na světě habaděj, vždyť každý snad potřebuje postavit dům, kde by potom všichni bydleli.

Kleofáš

No vidíš, a tam u nás vlastně žádné stavení nestojí a ani není.

Mařenka

No to je mi novinka, a kde spíte, když je třeskutá zima, přece nespíte venku?

Kleofáš

U mně doma zimu žádnou nemáme, tam máme teplo a ještě přikládáme pod kotel, až horkem praskají i knoflíky u kabátu.

Jura se uvelebí na židli.

Jura

A já se nejraději hřeji na sluníčku, když tak v létě pěkně žhne.

Kleofáš

Možná by to bylo lepší, ale sluníčko k nám nedosvítí.

Mařenka

Tak to máte smutný kraj, bez lesů, bez sluníčka.

Kleofáš

Ano, máš pravdu, často je tam hodně smutno, ale není to sluníčkem, spíše tím, že je tam spousta lidí za trest a nikomu tam není do smíchu.

Jura

No a čím ses živil, než jsi přišel k nám? Když se tak dívám na tvé ruce, pořádnou rachotinu nezažili. Ani nevím, jestli to na stavbě vydržíš, tam potřebuji pořádného chlapa.

Kleofáš

Neboj se Juro, mám sílu za dva, no a co jsem dělal, než jsem tady došel, o tom bych nerad hovořil.

Mařenka

Ale přece bychom o tobě strýčku Kleofáši něco měli vědět, tak aspoň naznač.

Kleofáš

U nás doma trestáme špatné lidi, k tomu účelu je to tam všechno zařízeno.

Jura

No a jak víš, že jsou ti lidé špatní, je tam vůbec nějaký soud?“

Kleofáš

U nás ne, soudí je na nejvyšší instanci, k nám už je jenom posílají za trest.

Jura

No a to se u toho soudu nemohou splést a odsoudit třeba někoho nepravého? U nás se to běžně děje, že odsoudí nevinného, vid' Mařenko.

Kleofáš

Tam se to nemůže stát, lidé se tam sledují od narození, a proto posoudit, jestli je člověk zlý nebo dobrý, nedá velkou námahu.

Jura

No a na jak dlouho je odsouzen ten zlý člověk?

Kleofáš

U vás bychom to nazvali jakoby více než nadoživotí, prostě už napořád.

Mařenka

To je velice smutné, a nemá už žádnou šanci se dostat na svobodu, třeba za dobré chování.

Kleofáš

Bohužel, už pak není žádná šance, prostě šanci měl před soudem fůru a mohl se mnohokrát změnit.

Jura

Tak to ti řeknu, ty pocházíš ze smutného kraje, Ale u nás, to není o moc lepší. Kdyby nebyl ten

náš pán takový vydřiduch a držgrešle, žilo by se daleko lépe.

Kleofáš

Třeba ho také čeká takový soud, u kterém jsem vám vyprávěl.

Mařenka

Tak to tedy nevím strýčku Kleofáši, já si myslím, že na ty mocipány je i náš Pánbůh kapánek milostivější.

Kleofáš

Nevěř tomu Mařenko, něco o tom vím, Pánbůh je spravedlivý a všichni to jednou určitě poznají.

Jura

No ale nejsou všichni páni vydřiduši, za starého zemřelého pána Václava, otce toho našeho vydřiducha, to bylo úplně jiné. To byl jiný formát. Měl uznání, daně nebyly vysoké, uměl si s lidmi povyprávět, ba když měl někdo z nás problém i nějakou zlatkou vypomohl.

Kleofáš

A proč ustanovil svým nástupcem tak špatného syna, vždyť musel prokouknout, co je to zač.

Mařenka

Ono je to složitější, starý pán měl dva syny, vlastně nástupcem ustanovil Ondřeje, svého druhého syna, ten to měl v hlavě srovnané, ale odjel někde do ciziny a už se nevrátil, a tak potom za něj nastoupil ten druhý, tajtrlík Ludvík.

Jura

No jo, Ludvík moc rozumu nepobral, má tam rádce Ignáce a ten všechno řídí a s Ludvíkem to umí, ten mu pěkně zobe z ruky.

Kleofáš

Tak to máte tedy pech, no a proč odjel ten Ondřej do ciziny, když tady měl spravovat panství po otci?

Jura

To nikdo neví, možná za nevěstou, těžko říci.
No ale už je dost pozdě Kleofáši, půjdeme na
kutě, zítra vstáváme velice brzo, abychom toho
stačili v práci hodně stihnout. Tam ukážeš, co
umíš.

Kleofáš

Neboj Juro, budu se snažit ze všech sil.

Jura

To doufám, jinak angažuji za tebe svou dceru a
to bys snad nechtěl, aby Mařenka běhala po
lešení a nosila kameny.

Kleofáš

Jejeje, to se nesmí stát, budu dřít jak mezek, i
kdybych měl vypustit svou duši.

Mařenka

To je hezké strýčku Kleofáši, že mně nenecháš
běhat po tom lešení, za to Vám zítra v poledne
přinesu dobrý oběd.

*Kleofáš i Jura odcházejí z kuchyně do
komůrky a Mařenka ještě uklízí ze stolu
nádobí.*

5. Obraz – Na stavbě na zámku - dopoledne.

*Jura a Kleofáš přicházejí na stavbu.
V pozadí je opravovaná zeď, vedle ní
stojí lešení, u ní je žebřík s kladkostrojem.*

Jura

Tak a jsme tady, práce je jednoduchá, ty budeš
dole míchat maltu v neckách, až ji namícháš,
dáš ji do džberu a ten na provaze budeš zvedat
do výšky až na lešení, kde já opravuji zeď.

Kleofáš

Aha, a jak se ta malta dělá?

Jura

Namícháš v neckách tady hašené vápno s

pískem v poměru jednu lopatu vápna na tři lopaty písku a doplníš to rozumně vodou tak, aby malta byla hustá asi tak, jako těsto na buchtu.

Kleofáš

Á, tak to zvládnou, to je jednoduché.

Jura

Jo, abych nezapomněl, k tomu mně musíš ve džberu nahoru také přes kladku natahat i kámen, co tu leží na hromadě.

Kleofáš

To taky zvládnou, mám po ránu sílu jako bejk.

Jura

Tak fajn, vidím, že si důvěřuješ, tak uvidíme.

Jura poklepe na rameno Kleofáše a leze po žebříku na lešení. Kleofáš bere do ruky lopatu, trošku se na ni dívám jak by ji měl použít. Pak volá na Juru.

Kleofáš

Juro, jak se s tím dlabátkem zachází?

Jura kroutí hlavou a na lešení mu naznačuje, jak ji má uchopit a jak se s ní pracuje. Kleofáš to chápe a začne míchat maltu.

6. Obraz – Z okna zámku - dopoledne.

Z okna zámku se dívá kníže Ludvík. (měl by být trošku zženštělého typu a i hlas by měl být zženštilý).

Kníže Ludvík

Ignáci, pojď sem, kdo to tam pracuje s tím zedníčkem?

Ignác přijde blíže k oknu a dívá se na dvůr.

Ignác

Pane kníže, nevím, toho chlapa neznám, je to

někdo úplně nový.

Kníže Ludvík

To je taková škoda. Doufali jsme, že mu přijde pomoci jeho dceruška, byl by to daleko pěknější pohled.

Ignác

Pane kníže, taková pěkná holka přece nepatří k lopatě.

Kníže Ludvík

Vidíš, ty máš pravdu, tu bychom nejraději přivítali u nás na zámku a zahrnuli ji naší laskavostí.

Ignác

Musím přiznat pane, že máte dobrý vkus. Ta zedníková holka je opravdu fešanda. Pane kníže, já v tom vůbec ale nevidím problém, aby se objevila ve Vašich komnatách. Jakmile se objeví, všechno zařídím.

Kníže Ludvík

Však tady každý den na stavbu chodí za otcem a už dávno nám padla do oka. Dobrá, až dnes přijde, šup, šup, skočíš na dvoreček a přivedeš ji, ať se s ní blíže seznámíme.

Ignác

Jak poručíte pane kníže, přivedu ji, chudobná holka bude určitě ráda, že ji budete dělat společnost.

Kníže

Jé, jak já se těším, budeme netrpělivě čekat.

Ignácovi přejede na tváři úsměv.

Kníže se raduje.

7. Obraz – Na stavbě u zámku - poledne.

Na stavbě se pilně pracuje, u Kleofáše je vidět, že už má toho dost, je zpocený, utírá si pot z čela. Jura nahoře je v pohodě, zvyklý tvrdě pracovat až do večera. Jura vidí, že to Kleofáše zmáhá. A tak zvolní

tempo. Volá na Kleofáše.

Kleofáš ztěžka odhodí lopatu a leze za Jurou. Přijde k němu těžkými kroky. Dívá se na zed'.

Kleofáš ukazuje na opraveno zed'.

Jura

Kleofáši, uděláme si na chvilku přestávku, nech toho a pojd' za mnou.

Kleofáš

Juro a proč ty kameny dáváš tak nepravidelně?

Jura

Ty myslíš, proč je přes sebe překládám, aby svislé spáry nebyly pod sebou?

Kleofáš

Ano, vždyť kdyby ty spáry byly přesně nad sebou, bylo by to hezčí.

Jura

Hezčí by to asi bylo, ale zed' by dlouho nedržela a zřítila by se. Je nutné, aby kameny byly překládány přes sebe a spojeny dobrou maltou. Pak vydrží zed' věky. Jo a tu maltu, co mícháš, zkus udělat trochu hustší.

Kleofáš

A jak to mám udělat.

Jura

Jednoduše, musíš do vápna s pískem dát méně vody.

Kleofáš

No jo, ale to se potom ta malta daleko hůř míchá.

Jura

Řídká malta se lépe míchá, ale za to méně drží a když ztvdne, je méně pevná. To víš na tom světě to tak funguje, něco za něco.

Kleofáš

A mohl bych zkusit aspoň jeden kámen zazdít do malty?

Jura

Klidně to zkus, vidíš, tady máš kámen, trošku ho tady kladivem uprav, aby vlezl do té mezery ve zdi, nanes maltu a vlož ho tam.

Kleofáš vezme kámen poměří ho, aby vlezl do mezery, vezme kladivo a pokusí se ho trošku kladivem zmenšit. Klepne do kamene, ale místo o kamene klepne do svého prstu.

Jura se směje na celé kolo.

Jura vezme jednu ruku Kleofáše a prohlíží si ji.

Kleofáš

Áu, au, ta zednická práce tedy bolí.

Jura

Práce bolí, moc bolí, když místo do kamene bušíš do svého palce.

Jura

To ti tedy řeknu, jeden den a ty máš na těch rukách mozoly velké, jak oka na polévce, k tomu ještě boule od kladiva, hotový invalida. Ale co na tobě uznávám, je ta bezmezná houževnatost. Skoro bych už se několikrát s Pánembohem vsadil, že to vzdáš, ale ty zatneš zuby a makáš dál, jako by se nic nedělo.

Kleofáš

No jo, i kdybych měl tady padnout, tak to kvůli tvé dceři nevzdám. Ještě by si myslela, že jsem bábovka a budižkničemu.

Jura se podívá z lešení dolů. Tam přichází Mařenka.

Jura

Áaaa, my o vlku a vlk už se blíží.

Mařenka

Tak, jak vám to jde chlapi, doufám, že po řádné práci jste hladoví, nesu vám něco na zub.

Jura i Kleofáš slézají z lešení a jdou na palouk sníst oběd. Mařenka jim nakládá jídlo. Oba se s chutí pustí do jídla. Náhle k nim přichází Ignác, rádce knížete Ludvíka.

Ignác

Přináším Vám pozdravení od svého pána, který zve tady slečnu na zámek.

Jura se přikloní ke Kleofášovi.

Otočí se na velitele.

Ignác výhrůžně.

Ignác udělá pár kroků k Mařence a snaží se ji uchopit za ruku. Kleofáš je ale rychlejší a dříve chytne za ruku Ignáce.

Ignác sténá bolestí.

Kleofáš Ignáce pustí. Ignác si prohmatává ruku.

Jura

To se mně nelíbí, moje dcera nebude po zámku s knížetem nikde trajdat.

Jura

Děkujeme za pozvání, ale vyřídte pánovi, že má dcera nikam nepůjde.

Ignác

To bych vám neradil odporovat našemu pánovi, víte, že to může špatně skončit.

Jura

Ať se pán kníže na nás nezlobí, ale dcera zůstane u mně.

Ignác

Ty jsi mně nepochopil zedníku, pro dívku je to pozvání, ale pro tebe rozkaz, tvá dcera prostě do zámku se mnou půjde.

Kleofáš

To ty jsi nám asi nerozuměl, tady mistr jasně naznačil, že dcera zůstane u něho.

Ignác

Pust' mou ruku, to bolí.

Kleofáš

Pustím a ty slíbíš, že přestaneš otravovat.

Ignác

Dobře, dobře.

Ignác

Ty jsi mně ji málem zlomil, to by ti přišlo draho.

Kleofáš

No jo, ještě se o něco pokus a opravdu ti ji zlomím.

*Ignác se otočí a odchází do zámku.
Jura s Mařenkou se diví. Jura mu
prohmatává ruce.*

Kleofáš se směje.

Ignác

Dobře, odcházím, ale věřte, že toho budete litovat.

Jura

To ti povím, kde jsi vzal takovou sílu, velitel se kroutil pod tvým stiskem, jak žížala po dešti.

Kleofáš

Asi to je tím mícháním malty.

Jura

Nepovídej, já ji míchám už třicet let a řek bych, že do tvého stisku mám pořádně daleko.

Mařenka

Také mně to překvapilo otče, strýček Kleofáš vůbec nevypadá na vazouna, ale vidím, že má síly za deset.

Kleofáš

Trošku to s tou silou přeháníte, ale máte pravdu, že když mně někdo naštvě, mám pekelnou sílu.

Mařenka

To tedy máš strýčku Kleofáši.

Jura

Mařenko, víš co, domů raději sama už nechod', vydržíš s námi do večera, však rychle s už smráká a půjdeme spolu domů.

Kleofáš

Otec má pravdu Mařenko, opatrnosti nikdy není dost. Já budu míchat maltu, ty mně budeš do ní dolévat vodu, však tady otec říká, že z malty dělám spíše polévku, ty budeš vědět, kolik se správně té vody do té směsi přidává a Jura bude spokojenější, že už mu ta malta nestéká po zdi.

*Jura s Kleofášem dojedli a spolu s
Mařenkou se dali do díla.*

8. Obraz – U okna na zámku - odpoledne.

Kníže Ludvík stojí a dívá se z okna.

Ignác přichází za ním.

Kníže tleská rukama.

Kníže Ludvík

Tak co Ignáci, kdy můžeme očekávat návštěvu té hezké slečny, já jsem tak nedočkavý?

Ignác

Promiňte pane kníže, ale otec zedník nechce, aby sem dcera přišla.

Kníže Ludvík je mrzutý.

Kníže Ludvík

A to je mrzuté, ten zedníček je ale nezdvořák, trochu si na nás dovoluje, neměli bychom ho postrašit třeba tvou šavličkou?

Kníže přijde k Ignáci a povytáhne jeho šavli.

Ignác

Pane, už jsem to zkusil i silou je přimět, aby nám byli po vůli, ale ten nový zedník má po čertech sílu, skoro jako medvěd. Málem mně zpřelámal ruku.

Kníže Ludvík

Tak oni nám odporují, to znamená, že nám tu holku Ignáci nikdy nepřivedeš? To bych byl opravdu hodně smutný.

Ignác utěšuje.

Ignác

Nemusíte mít strach pane kníže, holka se na zámku objeví. Já už vím, jak to zařídit.

Knížeti vysvitne naděje, je opět veselý.

Kníže Ludvík

Opravdu? Co já bych dělal, kdybych tě neměl, ty si umíš vždycky poradit.

Ignác

Pane kníže, pošleme na ně chlapíky, kteří se s nimi párat nebudou.

Kníže Ludvík

No dobře, dobře, jen aby se při tom párání té krasavici nic nestalo, to by nám bylo líto, třeba by už nebyla tak hezká.

Ignác

Nemusíte mít obavy, holce se nic nestane, akorát možná ti dva zedníci budou trochu pocuchaní, když se budou bránit.

Kníže mávne rukou.

Kníže

Tak to nám je srdečně jedno, do nich jsme se přece nezakoukali.

Ignác se ukloní a odchází.

9. Obraz – Cesta domů kolem lesa - pozdě večer.

*Když se večer nachýlil, vrací se Kleofáš,
Jura a Mařenka pozdě večer domů lesem.
Jsou v dobré náladě, udělali hodně práce
a za několik dnů zeď určitě opraví. Když
jdou lesní pěšinou vyskočí na lesní pěšinu
čtveřice loupežníků.*

Jura s Kleofášem a Mařenkou se zarazí.

Loupežník 1

Kampak, kampak řemeslníci, už máte po šichtě, tak proč takový spěch?

Jura

Spěcháme domů a pokud chcete peníze, ty stejně nemáme, jsme všichni chudí, jak kostelní myš a výplatu jsme ještě žádnou nedostali. Na sobě máme akorát tak jenom naše staré hadry, které páchnou, jsou propocené od práce.

Loupežník 2

Cožpak o to, penězi bychom nepohrdli, ale když nemáte žádné, asi si vezmeme něco jiného,

*Kleofáš se zadívá na opláceného
hromotluka, zbojníka.*

Kleofáš

Jak se tak dívám na tu tvoji postavu, ty bys nás nejradyji připravil o nějakou tu svačinku, ale máte smůlu, tu už jsme také snědli.

Loupežník 1

Ale máte, vy si klidně běžte, líbí se nám tady ta dívka, tu si ponecháme.

Kleofáš

Tak to nepůjde pánové, ta patří do naší party a nenecháme si ji vzít.

Loupežník 1

No, tak to potom budeš muset okusit moji šavli, ta tě umravní.

Loupežník 1 vytahuje šavli z pochvy, ale Kleofáš na nic nečeká chytne loupežníka jednou rukou pod krk a druhou za pásek a mrští s ním o strom, loupežník narazí hlavou o kmen a padá omráčen na zem.

Kleofáš

To byl špatný nápad vašeho kolegy, má ještě někdo chuť na rvačku?

Loupežník 2, který je pěkný pořízec, vytasí šavli a žene se na Kleofáše.

Loupežník 2

No počkej ty nezdvořáku, já tě naučím prosit o milost.

Kleofáš

Tak pojď vypasený knedlíčku, ale dej pozor, ať se přitom nezadýcháš.

Kleofáš se vyhne ráně šavlí, uchopí ruku loupežníka s šavlí, zkroutí ji, až loupežník zaječí bolestí, a dá mu takovou ránu do hlavy, že i další loupežník se skácí k zemi. Jura už také na nic nečeká a vrhne se na třetího loupežníka, který nestačil vytasit šavli ani bambitku. Loupežník brzy pocítil, že zápasit s holýma rukama s fyzicky zdatným zedníkem není žádná sranda, i on se za chvíli válí na zemi. Kleofáš si poplácává ruce.

Kleofáš

Tak to bychom měli, je dobře Mařenko, že jsi zůstala s námi.

Jura

To ti povím Kleofáši, ty ses měl živit jako zápasník nebo voják, takhle vyřídít ty padouchy

by nesvedl ani ostřílený generál.

Mařenka

Strýčku Kleofáši, to bylo něco, ti si to budou hodně dlouho pamatovat chtít okrádat poctivé lidi o peníze.

Kleofáš

Nešlo jim vůbec o peníze, chtěli tebe, a řekl bych, že je na nás někdo poslal.

Jura

Proč myslíš?

Kleofáš

Hned věděli, že jsme řemeslníci a přitom nás vůbec neznají.

Mařenka

Ano, na tom něco je, nemohli vědět, kdo jsme.

Kleofáš

Tak si myslím, že je to práce toho rádce, který na nás poslal tu povedenou partu.

Jura

Ať je to jak chce, jdeme domů a zítra za námi Mařenko už chodit nebudeš, rychle s Kleofášem doděláme práci, vezmeme tu almužnu, co nám za to dá a s naším knížetem se rychle rozloučíme.

Kleofáš

Tak to bude nejlepší, i když počítám s tím, že to tak jednoduše nedopadne.

10. Obraz – V komnatě zámku - noc.

*Kníže Ludvík se dívá z okna a netrpělivě čeká. V tom vstoupí do pokoje Ignác.
Kníže Ludvík se potočí na Ignáce.*

Kníže Ludvík

Tak, kde je ta krasavice, ať nám může zpříjemnit pobyt na zámku?

Ignác má sklopené oči.

Ignác

Omluvte mně pane kníže, ale tu dívku se nám nepodařilo unést na zámek.

Kníže Ludvík

Jak to, ti chlapíci, co jsi je poslal na ty zedníčky, si ji nechali pro sebe?

Ignác

Ale ne, to by si nedovolili, ale ten zednický pomocník chlapíky zbil a oni si teď léčí rány na hlavě.

Kníže Ludvík. „Tomu nechceme věřit, že to vyžle zedníček může mít takovou sílu.

Ignác

Věřte mně to pane, ten chlap má sílu jako čert.

Kníže

Tak to nás mrzí, že ten silák pro nás nepracuje, udělali bychom z něho dobrého vojáčka.

Ignác

Máte pravdu pane kníže, kdyby se nám ho podařilo přetáhnout na naši stranu, bylo by všechno daleko jednodušší.

Kníže

No, ale co když nebude chtít pomocníček vstoupit do naší vojenské posádky?

Ignác

Tak tu holku sem dostaneme jinak.

Kníže Ludvík mává ukazováčkem na Ignáce.

Kníže Ludvík

Ignáci, že ty máš něco za lubem?

Ignác

Pane kníže, já myslím, že zítra při práci spadne otec té holky z lešení.

Kníže Ludvík se zamračí.

Kníže Ludvík

Ignáci, to se nám nezdá, vždyť ten zedníček chodí po lešení jako kočička, ten nespadne, to

Ignác mluví trochu šeptem.

Kníže se začne zase usmívat.

Ignác se pošklebuje.

by ho musel z toho lešení někdo shodit dolů.

Ignác

Pane kníže, proč bychom ho měli shazovat, to je moc okaté, stačí položit na lešení trochu nařezané desky, po kterých chodí.

Kníže Ludvík

Tedy Ignáci, ty jsi ale šibal, na to bychom my nepřišli, no ale co potom?

Ignác

To je jednoduché, zedník bude mrtvý a vy se přece postaráte o sirotka, jste přece hodný a spravedlivý kníže.

Kníže Ludvík

Samozřejmě Ignáci, my jsme ten nejhodnější kníže na světě a o tak pěkného sirotka se určitě postaráme.

Ignác

Pane kníže, jdu zařídit ty naříznuté desky.

Kníže Ludvík

Tak běž Ignáci, my se už těšíme, jak budeme pečovat o sirotka.

11.Obráz – Ve světničce doma u zedníka - noc.

Kleofáš leží s Jurou ve světničce pozdě večer na postelích.

Kleofáš

Ty Juro, a proč si vlastně nechtěl, aby dcera šla navštívit knížete pána. Však by ji ukázal zámek a krásné komnaty, a dostala by i třeba něco dobrého sladkého k jídlu, tady u tebe to určitě nemá.

Jura

Víš, je tu jedna věc, která mně hodně trápí.

Kleofáš

A jaká?

Jura

Ani má dcera o tom neví a když ti to povím, doufám, že ji to nevykecáš.

Kleofáš

Neboj, umím mlčet jako hrob.

Jura

Má nebožka žena mně řekla, že když se narodila Mařenka, objevila se u kolíčky sudička, která prorokovala, že Mařenka se provdá za knížete.

Kleofáš povzbuzeně.

Kleofáš

No tak vidíš, budeš příbuzný samotného knížete, to má své velké výhody.

Jura

Ty myslíš Kleofáši, že bych nechal svou dceru napospas tomu tajtrlíkovi, který skáče, jak jeho rádce píská, to nikdy. I kdyby mně to nařídil sám Pánbůh.

Kleofáš

To máš pravdu, takovému osudu tvé dcery musíme zabránit, i když nevím, jestli se to podaří.

Jura

No vidíš a ty jsi mně dnes pomohl, aby se osud nenaplnil.

Kleofáš

To máš pravdu, prozatím, ale kdo ví, co bude zítra.

Jura

To ani já nevím a trápí mně to, ale budu se snažit nehty zuby, aby se má dcera držela od knížete co nejdále.

Kleofáš

Tak já ti slibuji, že ti v tom pomohu, ať to dopadne, jak to dopadne.

Jura

Děkuji ti Kleofáši a teď už spi, zítra bude těžký den, a na knížete si dáme pozor.

12. Obraz – Na stavbě - ráno.

Ráno přichází Jura s Kleofášem na stavbu.

Jura

Já myslím Kleofáši, jestli dnes zabereme, do večera bude zeď opravena a tady jsme konečně skončili. Zajdu potom za knížetem pro tu jeho almužnu za práci a zde nás už nikdo neuvidí.

Kleofáš

Samozřejmě, Juro, dnes zabereme, i kdyby z mých mozolů měla téct krev, tady s tím pánem ze zámku nechci ani já mít nic společného.

Jura i Kleofáš si plivnou do rukou.

Jura

Tak jdeme na to, já lezu na lešení a ty už začni míchat maltu, ať ji máš co nejrychleji.

Kleofáš

Neboj se, než vylezeš, už bude namíchaná.

Jura se směje.

Jura

Ty jsi tedy mluvka, tak rychlý nemůže být ani čert.

Kleofáš

Tak schválně, zkusme to.

Jura váhavě jde k lešení a šplhá po žebříku, poočku se dívá se jak Kleofáš zrychleným tempem naloží do necek vápno, písek, zalije to vodou a míchá směs lopatou. Než vyleze nahoru, směs v neckách je hotova. Z lešení Jura se dívá na Kleofáše a volá.

Jura

To ti řeknu parťáku, ty si snad čaroděj, už jsem měl hodně pomocníků v životě, ale tohle jsem nezažil, ty nemáš ruce, ty v nich máš snad mlýn na míchání.

Kleofáš

To víš mistře Juro, včera jsem se jenom učil, dnes už to umím a tak maltu udělám v cukuletu. Teď ji sypnu do džberu a potáhnu provazem až k tobě, tak chvilku vydrž.

Jura

Jo, už jdu k tomu provazu.

Sotva však udělal pár kroků na lešení, najednou se pod ním prolomily desky a on spadl z lešení na zem. Kleofáš běží rychle k Jurovi.

13. Obraz – V okně zámku - ráno.

Kníže Ludvík se dívá s Ignácem v okně a pozorují, jak spadne Jura z lešení.

Ignác přizvukuje knížeti.

Kníže Ludvík

Jej, tak už nám zedníček tatíček hapal a nejspíš je už i v pánu, pastička sklapla. Z toho se už určitě nevylíže.

Ignác

Pane kníže, kdo si s Vámi začne, ten se se zlou potáže.

Kníže

Tak, tak, my jsme přece nejchytřejší kníže daleko široko.

Ignác

Nejenom v okolí, vy jste přeci ten nejchytřejší kníže na světě.

Kníže Ludvík

Óoo, to jsme si o sobě zatím nemysleli, ale když to říkáš Ignáci, tak to musí být pravda. Chudák zedníček, neměl si se mnou nic začínat. Běž se

Ignáci podívat, jestli ten řemeslníček ještě dýchá, nebo už vypustil svou duši.

Ignác

Samozřejmě, už běžím.

Ignác zrychleným krokem běží na dvůr.

14. Obraz – Na stavbě - ráno.

Kleofáš pustí lopatu z ruky a běží k ležícímu Jurovi. Klekne k němu. Jura hovoří slabým hlasem.

Z povzdálí se na to dívá Ignác.

Jura

Kleofáši, už jsem měl několik pádů z lešení ve svém životě, ale tenhle už fakt nerozchodím.

Kleofáš

Neboj Juro, v tom tě nenechám, to by mohl mít kníže velkou radost a tu mu přece neuděláme.

Jura

Já mu nechci udělat radost, ale tělo mně neposlouchá, prostě není to v mé moci.

Kleofáš

Ale v mé moci to je.

Kleofáš vztáhne na tělo Jury své ruce a mumlá.

Kleofáš

Čáry máry, ať v těle všechny zranění se v páru náhle promění.

Z Jury náhle vyšla pára a začne se hýbat, pomalu se zvedá ze země a prohmatává si tělo.

Jura

Ty Kleofáši, ta bolest nějak povolila, to je zázrak, taková vejška, já spadnu svou šiškou přímo na šutry a zdá se, že jsem úplně fit. Ty šutry jsou snad měkčí, než ta moje hlava.

Kleofáš

No jo, prostě máš tvrdou palici, anebo jsi měl pořádné štěstí. Znovu bych to ale nezkoušel, hlavně ne po hlavě.

Ignác to pozoruje a nevěří svým očím

a utíká zpátky do zámku za knížetem.

15. Obraz – V komnatách zámku - dopoledne.

Ignác přiběhne za knížetem.

Ignác

Pane kníže, to je neuvěřitelné, neuvěřitelné.

Kníže Ludvík

Co se stalo, běžíš, jako vyplašený koníček.

Ignác

Pane kníže, ten zedník ležel už téměř mrtvý a ten pomocník ho vzkřísil.

Kníže Ludvík

Ale, na zázraky my nevěříme, jak by to dokázal?

Ignác

Sám nevím, položil ruce na toho mrtvého, něco zašeptal a mrtvola ožila.

Kníže Ludvík

Ty ty ty, poslední dobou se nám zdá, že jsi z formy, jestli ty trošku nebumbáš více vína, než bys měl, tolik hloupostí naráz už naše ouško dlouho neslyšelo.

Ignác

Na mou duši pane kníže, vše je to pravda.

Kníže Ludvík

Tak to nám ten pomocníček opět překazil plány, co budeme dělat?

Ignác

Pane kníže, nejlépe bude, když toho siláka přivedeme a zkusíme přemluvit, aby vstoupil do Vašich služeb.

Kníže Ludvík

No to je nápad, tak běžte Ignáci za tím pomocníčkem, že ho zveme na audienci u

knížete.

Ignác

Už jdu na to kníže, doufám, že nebude proti.

Ignác odchází.

16. Obraz – Na dvoře u stavby - dopoledne.

Ignác se dvěma biřici jde ke Kleofášovi a Jurovi. Jura je ještě otřesený, pořád nemůže uvěřit, že mu nic není, procvičuje si všechny údy těla a je veselý, že to všechno dobře dopadlo.

Ignác

Pan kníže viděl ten pád z okna a pravil mně, abych Vám vzkázal, že dnes byste toho měli již nechat. Zřejmě nemáte dnes dobrý den.

Jura

Jak to že nemáme, vždyť se nic nestalo, jenom jsem z lešení seskočil dolů.

Ignác se obrátí na Juru.

Ignác

Z lešení se neseskakuje po hlavě, my jsme to viděli, měl bys poděkovat svému parťákovi, zdá se, že on tě z toho vysekal.

Jura se obrátí nechápavě na Kleofáše.

Jura

Kleofáši, co to povídá?

Kleofáš se tváří také nechápavě.

Kleofáš

Vůbec nemám tušení.

Ignác se obrátí na Kleofáše.

Ignác

Tebe cizinče pozývá náš kníže na kus řeči do zámku.

Kleofáš váhavě.

Kleofáš

A co když odmítnu?

Ignác

Zdvořilé pozvání se neodmítá, na to tu nejsme zvyklí.

Kleofáš si v duchu povídá.

Kleofáš se podívá na Ignáce.

Ignác s dráby a Kleofášem odcházejí do zámku. Jura pomalu sbírá nářadí a jde domů.

17. Obraz – V komnatách zámku - poledne.

Ignác přivede Kleofáše s dráby do osamělé místnosti.

Ignác s dráby opustí místnost, drábi se postaví na stráž za dveře, aby náhodou Kleofáš neutekl. Kleofáš zůstane osamocen. V tom se objeví Lucifer. Na Kleofáše začal zhurta.

Kleofáš nechápavě civí.

Jura

Jen jdi Kleofáši, když tě kníže pozval, to by bylo nezdvorné odmítnout. Ja to tady pomalu zabalím a půjdu domů, tam přece trefíš za mnou sám.

Kleofáš

Proč bych nešel, vždyť se mně nemůže nic stát, jsem čert a aspoň se dovim, co knížeti leží v žaludku. A když budou obtěžovat, tak zase půjdu.

Kleofáš

Tak jo, když kníže žádá, proč bych nešel, tedy pojďme.

Ignác

Tady zedníku na chvíli počkej, kníže zrovna obědvá, až dojí, přijde.

Lucifer

Co jsi to udělal?

Kleofáš

Vůbec nevím kníže Lucifere, udělal jsem něco špatně?

Lucifer

Ty nevíš, tak já ti to povím. Odkdy pomáhají čerti lidem, ty ses v tom nebi úplně zbláznil. Ještě jsem chápal, když si dal těm loupežníkům za vyučenou, ale uzdravit člověka, to přece čerti nedělají.

Kleofáš

Ale kníže Lucifere, já jsem zedníkovi Jurovi musel pomoci, vždyť si sám chtěl, abych se naučil zdít, a kdo by jiný mně to mohl naučit?

Lucifer

Třesky plesky, vykrucuješ se hezky, pekelné zákony snad znáš, a ty jsi je hrubě porušil. Za to ti odebírám veškerou pekelnou moc, budeš už úplně obyčejný tvor bez žádných nadpřirozených schopností.

Kleofáš sklesle.

Kleofáš

A co mám dělat, abych je znovu získal?

Lucifer

Dones do pekla hříšnou duši, pak se staneš zase čertem.

Lucifer mávne rukou a za kouře se ztratí z dohledu. Do místnosti vstupuje kníže s Ignácem v doprovodu stráží. Kníže se dlouze zadívá na Kleofáše.

Kníže Ludvík

Ignáci, to je ten čaroděj, co umí uzdravovat?

Ignác

Ano pane.

Kníže Ludvík

Říkal mně tady rádce, že se umíte i se svými ručičkami dobře prát.

Kleofáš

Pane kníže, to jsou všechno výmysly, rádce zřejmě rád přehání, nemám žádné zvláštní schopnosti.

Kníže Ludvík

No vidíš Ignáci, říká, že vlastně nic neumí a my často churavíme a jsme slabí na plíce, a potřebovali bychom dobrého doktora.

Ignác

Ten zedník vám lže pane kníže, vždyť uzdravil skoro mrtvého, sám jste to viděl.

Kleofáš

Pane kníže, omlouvám se, možná, že jsem měl čarovnou moc, ale teď ji už opravdu nemám, právě jsem ji ztratil a nic zvláštního neumím.

Kníže Ludvík

Ale to je mrzuté, že tak najednou jsi ztratil tu výjimečnou moc. Právě jsme tě chtěli vzít do služby. Ale, když si tu moc ztratil, tak to my už tě nebudeme chtít tady na zámku.

Ignác

Pane kníže, vůbec mu nevěřte, jen se vymlouvá, zavřeme ho do chládku a uvidíte, že si na svou čarovnou moc vzpomene.

Kníže Ludvík

A není ten chládek nebezpečný, aby nám tam zedníček neumřel, škoda takového šikovného člověka.

Ignác

Jestliže si to nerozmyslí, tak ať tam třeba shnije, a co vím pane kníže, každý si to ve vězení za chvíli rozmyslel a jak potom sekal latinu.

Kníže Ludvík

Nechceš si to rozmyslet ještě zedníčku, my tak nemáme rádi násilí, ale pro tvoje dobro milostivě svolíme, aby tě zavřeli do žaláře. Tam si to v hlavince srovnáš a až se ti to tam nebude líbit, rádi tě zase přijmeme k audienci a pak do služby a pak nám ukážeš tu kouzelnou moc.

Kleofáš

Pane kníže, jsem už jen obyčejný člověk, ale i kdybych byl třeba čaroděj, pro Vás bych nikdy nepracoval.

Ignác

Však ty zjihneš. Strážé, odved'te tady vězně do vězeňského sklepení.

Kníže Ludvík

Počkat, počkat, jen co se schovám.

Kníže Ludvík

Ignác pokyne na strážé.

Kníže Ludvík se skryje za křeslo.

Už můžete.

Stráže chytí Kleofáše pod paží a odvádějí ho pryč. Dveře zaklapnou. Ignác se obrátí na knížete.

Ignác

Stalo se Vám něco pane kníže, že jste se schoval za křeslo?

Kníže Ludvík vylézá z poza křesla.

Kníže Ludvík

No sám jsi říkal, že pomocníček má velkou sílu. Mysleli jsme si, že zedníček se bude s námi prát a všechny nás tady vytahá za uši.

Ignác

Pane kníže, vidíte, také jsem z toho nějaký zmatený, že se nebránil, přivedl jsem proto i více drábů, abychom na něho stačili. A on se chová jako beránek, možná že opravdu čarovnou moc ztratil.

Kníže Ludvík

No když pomocníček už není silák ani čaroděj, tak my už o něho nemáme takový velký zájem.

Ignác

Máte pravdu kníže, možná, že už nemá žádnou sílu ani čarovnou moc, ale možná to na nás jenom hraje, však ho necháme nějaký čas v cele a dozorce ho možná přivede k rozumu.

Kníže Ludvík

Myslíš, že ho dozorce přemluví.

Ignác

Já myslím, že ano, však má na to své osvědčené metody.

18. Obraz – Ve vězení - odpoledne.

Drábi přivedou Kleofáše do vězení, přikovají mu řetěz k noze a uzamknou ho v cele. Kleofáš sedne do rohu cely. Z rohu se ozve hlas.

Panbůh

Kleofáš se otočí za hlasem.

Buď zdrav Kleofáši.

Kleofáš

Je, Panebože, co tu děláš?

Pánbůh

Přišel jsem se na tebe podívat a spíše já bych se měl zeptat, co tu děláš ty, neměl ses náhodou učit zedníčině?

Kleofáš

Ále, tu už skoro umím, akorát se zřejmě nelíbím tady místnímu knížeti a jeho rádci, tak mně zavřel.

Pánbůh

A to se mu podařilo? Vždyť jsi čert. Z vězení odejít je pro tebe úplná hračka.

Kleofáš

No právě, znelíbil jsem se i Luciferovi, tak mně vzal všechny nadpřirozené schopnosti a udělal ze mně normálního smrtelníka.

Pánbůh

Hm, to jsi asi provedl nějakou hloupost.

Kleofáš

Ále, pomohl jsem svému zednickému mistru znovu na nohy, když spadl z lešení, prý čerti ale nemají pomáhat lidem.

Pánbůh

No jo, to víš, Lucifer dobrý skutek cítí úplně jinak, než já a moji andělé, ale jak z toho teď ven.

Kleofáš

To sám nevím. Poradíš mně?

Pánbůh

Tady je každá rada drahá, ale víš co, když ti Lucifer odebral ty pekelné schopnosti, tak ti trochu pomohu já, nastav ty řetězy.

Kleofáš nastaví řetězy, Pánbůh mávne

rukou a řetězy spadnou na zem.

Kleofáš

No jo a co teď, stejně sem zavřený v cele.

Pánbůh

Tak teď už zapoj svůj mozek a zkus se z vězení dostat, já přece za tebe nemohu všechno udělat.

Kleofáš

Tak to nevím, jestli to dokážu.

Pánbůh

Musíš si trochu věřit, však už tě sleduji delší dobu a myslím, že nemáš v té hlavě jenom vyčouzené třísky z pekelného ohně.

Pánbůh se ztratí a Kleofáš mávne rukou.

Kleofáš

To mně tak pomůže říct, že si mám věřit.

Náhle zaslechne v chodbě vězení kroky, kde kráčí dozorce k jeho cele. Rychle se opře o zeď a dělá, jako by byl přikovaný. Dozorce odemkne celu, postaví před ním plechovou pánev s jídlem a promlouvá mu do duše.

Dozorce

A tady máme toho nového strážníka, představ si kolego, že mám z nejvyšších míst nařízeno, abych si s tebou promluvil o tvé budoucnosti, prý nechceš jít do služeb našeho pána, a kladli mně na srdce, že kdybys na tom trval, mám ti domluvit tady tím bičem, co visí na stěně.

Dozorce se otočí pro bič, Kleofáš neotálí, vyskočí, popadne plechovou pánev a třískne jí o hlavu dozorce, ten se svalí na zem jako hruška. Sváže dozorce bičem, zacpe mu ústa, aby nekřičel. vezme mu klíče, zamkne ho v cele a prochází vězením. Na konci vězení v jedné cele spatří špinavého a zcela zanedbaného člověka. Přijde k zamčené cele.

Kleofáš

Co ty jsi zač kamaráde, jsi nějaký zloděj nebo vrah?

Vězeň se otočí na Kleofáše a z těžkých

hlasem povídá.

Vězeň

Ne nejsem, zavřeli mně pro úplně něco jiného.

Kleofáš

Asi si také nechtěl poslechnout knížete, svého pána.

Vězeň

Kníže není můj pán, ale nehodil jsem se mu do krámu, když plánoval svoji budoucnost.

Kleofáš

Poznám už knížete a jeho rádce, a tak předpokládám, že jsi nikomu neublížil a tady v té cele sedíš zcela nevinně.

Vězeň

Tím si můžeš být naprosto jist.

*Kleofáš odemkne ukradenými klíči
i dozorce celu a odemyká také železa,
kterými je vězeň přikován.*

Kleofáš

Tak dnes jsem už jeden dobrý skutek udělal a dostal jsem se do pěkné kaše, takže o jeden skutek navíc, to už je jedno, stejně to mám u svého pána nahnuté.

Vězeň

Myslíš u knížete?

Kleofáš

Jo také je kníže, ale ne ten tady z toho zámku. No a jak se vlastně jmenuješ?

*Vězeň se trochu zarazí a podívá se
kolem sebe, na zdi vidí zatlučený hřeb.*

Vězeň

Klidně mně říkej třeba Hřebíku.

Kleofáš

To ti povím, ty máš zvláštní jméno, já se jmenuji Kleofáš.

Hřebík

Tvé jméno také nezní zrovna tuctově.

Kleofáš

No jo, to máš pravdu. Tak, teď jsme se dostali ze želez a cely, ale co dál? Jak se dostaneme ze zámku, nevíš náhodou?

Hřebík

V tom zas já nevidím problém, znám tajnou chodbu z vězení.

Kleofáš

To mně podrž, a jak jsi k ní přišel, jak to, že o ní víš.

Hřebík

To je moje tajemství, zůstaňme třeba u toho, že tu můj otec dlouho pracoval a znal v tomto zámku každý kout.

Kleofáš

Dobře Hřebíku, nech si své tajemství, teď rychle vypadneme z toho vězení a zámku, každou chvíli by nás mohli biřici najít a to by tady bylo pro nás horko.

Hřebík

Máš pravdu Kleofáši, tak pojď, povedu tě.

Hřebík ze zdi sebral pochodeň a vede Kleofáše k tajné chodbě. U jedné zdi vězení otočil uvolněným kamenem, kde se po otočení otevřela tajná chodba, tou chodbou oba odcházeli na její druhou stranu a objevili se u skály v lese za hradbami zámku.

19. Obraz – V lese – odpoledne.

Kleofáš a Hřebík jdou lesem.

Kleofáš

Vidím, že tvůj otec ten zámek znal dokonale.

Hřebík

Však tady žil hodně dlouho, už od narození.

Kleofáš

A tu tajnou chodbu znáš jenom ty?

Hřebík

Jenom já, ani kníže ji nezná, bylo to mým a
tátovým tajemstvím.

Kleofáš

Je fajn, že jsme venku z vězení, ale co teď, za
chvíli kníže zjistí, že jsme utekli a bude nás
hledat se svými vojáky?

Hřebík

To máš pravdu, nevím jak u tebe, ale na mně
má hodně spadeno, a bude mně hledat, dokud
mně nenajde, jediná možnost, jak se nedat
chytit, je snad žít v našem hlubokém černém
lese. Tam se vojáci neodváží.

Kleofáš

A proč, co by jim tam hrozilo, nějaká dravá
zvěř?

Hřebík

I kdepak zvěř, slyšel jsem od jednoho strážce
vězení, že se tam zabydleli zbojníci.

Kleofáš

No tak to ti povím, to se asi posuneme z bláta
do louže, jestli nás tam v lese zmerčí, bude s
námi ámen.

Hřebík

No tak, nemaluj čerta na zeď, třeba jsou
spravedliví a my se k nim přidáme.

Kleofáš

To pochybuji, myslím, že jsem se s nimi už
setkal.

Hřebík

Opravdu ses s nimi setkal? A co, rozuměli jste
si?

Kleofáš se usmívá.

Kleofáš

Já myslím, že nakonec jo, ještě teď je z toho asi
bolí hlava, z mým parťákem jsme jim totiž
vyprášili kožich.

*Hřebík s Kleofášem jdou dále lesem,
kde z houští na ně vyskočí chlapíci.*

Hřebík

Tak to asi nebudou tak hodní, jak si myslím,
však uvidíme, až na ně narazíme.

Zbojník1

Stůjte, dejte nám peníze, nebo se rozlučte s
životem.

Hřebík

Nezlobte se pánové, ale žádné peníze u sebe
nemáme.

Zbojník2

Vavavalibuku, propohledej je.

*Zbojník Valibuk přiskočí ke Kleofášovi
a Hřebíkovi a začne jim prohledávat šaty.
Nic nenajde, mávne nešťastně rukama.*

Loupežník Valibuk

To jsou kšefty, vůbec nic nemají

Kleofáš

Co jste čekali, utíkáme z vězení před knížetem.

Zbojník1

Ále, a co jste provedli, že na Vás má spadeno.

Hřebík

Myslíš, že chudý člověk musí něco provést, aby
ho kníže pronásledoval.

Zbojník2

Mámáš pravdu člověče, to tedy nemusí,
stastastačí třeba odmítnout zaplatit
nenedspravedlivé daně.

Hřebík

No vidíte, my jsme vlastně takoví chudáci jako
vy.

Zbojník1

A kam máte namířeno?

Hřebík

Moc na výběr nemáme, když vylezeme z lesa,

chytnou nás vojáci, takže budeme nejspíš
bydlet v lese, nebo se můžeme přidat k vám.

Zbojník1

Ho ho ho, ale my potřebujeme pořádné chlapy.

Valibuk

Ty Piloun , toho jednoho přece známe, ten nás
posledně sešrotoval, když jsme chtěli vzít tu
holku pro Vuřta.

Piloun

Máš pravdu, do něho se navážet nebudeme,
nechci si zas léčit svou lebku několik dnů.

Piloun

Dobře chlape, tebe bereme, ale toho cucáka
nechceme.

Hřebík

Tak říkáš, že jsem cucák, tak mně půjč šavli a
můžeš si s cucákem změřit síly.

Piloun

Kokto, půjč mu šavli.

Kleofáš

Jseš si jistý Hřebíku, že to zvládneš?

Hřebík

Neboj, měl jsem dobrého učitele šermu.

Kleofáš

*Valibuk se přiblíží ke zbojníkovi1 a tiše
mu povídá.*

Piloun ukáže na Kleofáše.

*Piloun se směje, vytasí svou šavli
a zkouší její ostří.*

*Kokta, druhý zbojník , hodí Hřebíkovi
šavli, ten ji bravurně chytí.*

*Piloun se vrhne se šavlí na Hřebíka, ten
se však nezalekne a mistrně odráží
jeho útoky, Po chvíli boje je vidět, že
zbojník ztrácí dech a Hřebík si spíše
v boji pohrává se svým soupeřem,
nakonec zbojníkovi vyrazí šavli z ruky
a zbojník zůstane beze zbraně.
Zbojník Valibuk se na to dívá a když
vidí, že jeho kolega je v nebezpečí,
vrhne se mu pomoci. Cestu mu však
zastoupí Kleofáš.*

Valibuk se zarazí.

Ne ne Valibuku, to je jejich soukromá záležitost, přece by ses do toho nemíchal.

Valibuk

Doufám, že mého kamaráda nepropíchne.

Kleofáš

Neboj, my nejsme takoví krvelační, jako vy.

Valibuk

My to s tou krví také moc nepřeháníme, jenom naháníme trochu hrůzu.

Kleofáš

V našem případě máte smůlu, my máme pro strach uděláno.

Hřebík stojí nad ležícím Pilounem beze zbraně a hrozí mu šavlí.

Hřebík

Tak co, ještě vypadáme na někoho, kdo se neumí ubránit?

Piloun

No jo, uznávám, že jsem prohrál, se šavlí to umíš, a to musím říct, že jsem sloužil u dobrého husarského pluku.

Kleofáš

Tak co, berete nás do party?

Piloun

Víte, my o tom moc nerozhodujeme, to náš vůdce, ten má poslední slovo.

Hřebík

Fajn, tak jdeme za ním, ať si nás trochu prohlídne.

Piloun

Tak tedy jdeme.

Všichni se sebrali a krácejí hustým lesem do skrýše loupežníků.

20. Obraz – Ve skrýši zbojníků – večer.

*Všichni přicházejí do lesní skryše zbojníků
uprostřed lesa. Je to dřevěná chalupa,
snad bývalá hájovna. Vlezou dovnitř,
uprostřed místnosti leží na kanapi šéf
a s podivem se dívá na příchozí.*

Vuřt si oba nováčky prohlídne.

*Vuřt dále si je prohlíží a chodí kolem nich
dookola.*

*Vuřt kroutí hlavou.
Piloun přijde blíže k Vuřtovi a tiše mu
šeptá.*

*Vuřt pokyne, ať Valibuk k němu přijde
blíže a také mu šeptá do ucha.*

Vuřt se obrátí na dva nováčky.

Vuřt se pozorně zadívá na nové tváře.

Piloun

Zdravím tě Vuřte, lesem jsme narazili na ty dva
chlápky a chtějí k nám do party.

Vuřt

Víš dobře Piloune, že nebereme kdejaké tuláky,
ale ostřílené zbojníky, naše práce je
nebezpečná.

Piloun

Však právě, ten první to dobře umí s šavlí a ten
druhý je silný, jak bejk.

Vuřt

Že ten první umí šavlovat, tomu bych uvěřil, ale
že ten druhý je silák, takové tintítko?

Piloun

Proč myslíš, že jsme ti nepřivedli tenkrát tu
holku z vesnice, to on se nám postavil do cesty,
a sám víš, jak jsme se těžce léčili.

Vuřt

Je to pravda Valibuku, že ten starší chlap, je
velký silák?

Valibuk

No jo, v těch jeho prackách má fakt velkou sílu.
Úplný medvěd.

Vuřt

A vědí ti naši noví kamarádi, jaké jsou u nás
pravidla?

Piloun

Ještě jsme jim to nestačili říct.

Vuřt

Tak poslouchejte novicové. První pravidlo, já jsem tu šéf a rozhoduji o všem, vy mně budete poslouchat bez vytáček a výmluv, druhé pravidlo, budete přepadat jenom toho, koho já budu chtít nebo jen toho, na koho ukáži, no a třetí pravidlo, z každého lupu já mám polovinu, druhá polovina bude Vaše, je to jasné?

Hřebík zrudl ve tváři a chtěl protestovat.

Hřebík

Tak to teda....!

*Kleofáš rychle k němu přiskočí
a zakryje mu ústa.*

Kleofáš

Jo, to by šlo, s tím souhlasíme.

Vuřt významně sedne na židli a začne rozkazovat.

Vuřt

Dobře tedy za chvíli Vás vyzkoušíme, Piloune, ty s Koktou a tady novými zbojníky běž na hlavní silnici do města, dnes je tam jarmark a po cestě určitě bude cestovat spousta lidí se zbožím a zpátky s penězi. Počíháte si na ně, myslím, že by neměli nadměrně zbohatnout. Očekávám, že dnes bude úspěšný den.

Piloun

Dobře šéfe, pánové, tak jdeme, myslím, že je nejvyšší čas, už se pomalu smráká.

21. Obraz – Na zbojnické ztezce - večer.

*Piloun, Kokta, Hřebík i Kleofáš se odeberou
na hlavní silnici, kde očekávají, že budou
tudy projíždět povozy s koňmi na jarmark
i s jarmarku. Cestou si vyprávějí.*

Kleofáš

Ty Piloune, a proč ti tak vlastně říkají?

Piloun

Ále, když se mnou budete spát ve světnici, tak to sami poznáte, strašně chrápu, připomíná to prý řezání pily, a tak mně dali tuto přezdívku.

Hřebík

A jak to, že Vuřt je vaším šéfem.

Hřebík uvažuje.

Piloun

To máš tak, když jsme utekli do lesa, on už tu přebýval, byl tu vlastně první, no a za to, že bude našim šéfem zařídí, že nás nechají vojáci na pokoji a my budeme v poklidu moci loupit.

Hřebík

A není to nějaké divné, zbojníci, po kterých nejde žádný biřic ani voják?

Piloun

Asi je, ale nás to netrápí, my se máme dobře a nic nám neschází, tak proč to měnit.

Hřebík

A co tak nějaká zbojnická čest.

Piloun

Nad tím jsem ještě moc nepřemýšlel. Tak jsme na místě, teď jenom si počkat na nějakého pocestného.

Kokta

Aaaa moc čečečekat nenenebudeme, už sem něněněkdo jede.

Kleofáš

Tak víte co, my si tady s Hřebíkem počkáme v křoví a budeme Vás sledovat, abychom se poučili, jak se vlastně zbojníčí.

Piloun

Dobře, tak sledujte ten koncert.

Povoz přijede blíže, v tom vyskočí Piloun a Kokta z úkrytu a zastoupí koňům cestu.

Piloun

Stůj, peníze nebo život.

Povoz zastaví a z něho vyjde vystrašený řemeslník.

Řemeslník

Pánové loupežníci, snad byste mně nechtěli okrást o těch pár krejcarů, co jsem na jarmarku za zboží utržil.

Kokta

Tatatak popozor, mymymy nejsme žažžádní loupežníci, aaale, zbojníci.

Hřebík vyskočí z úkrytu.

Hřebík

Tady chudák řemeslník má pravdu, vy nejste žádní zbojníci, ale prachsproští lumpové a loupežníci.

Piloun

Proč myslíš?

Hřebík

Tak uvažujte trošku, vždyť ten chudák utržil za poctivou těžkou práci pár krejcarů a vy byste je jemu klidně sebrali. Vždyť má určitě doma rodinu a kvůli vám by hladověla. Vzpomeň si na svoji rodinu, jak by ti bylo, kdybys viděl, jak tvá rodina hladoví.

Kokta

Jajaja už ninikoho nenemám.

Piloun mávne rukou.

Piloun

Áaa, Hřebík má pravdu, čert to vem, sbal se člověče a švihej si to domů za rodinou.

Řemeslník se strašně klaní , poděkuje a utíká do povozu, práskne do koní a zmizí v dálce.

Piloun

Tak fajn, nikoho jsme zatím neobrali a s prázdnou přijít přece nemůžeme, to by Vuřt strašně nadával, a to on umí, musíme si počkat na někoho jiného.

Kleofáš také vyjde na hlavní cestu z úkrytu.

Kleofáš

Hádám, že ten řemeslník po cestě už všechny upozorní, že tady číháme.

Piloun krčí rameny.

Piloun

To je úplně jedno, stejně chudé a drobné živnostníky okrádat nechcete.

Hřebík se podívá do dáli a ukáže na kočár s knížecím erbem.

Hřebík

A co tak okrást výběrčího daní našeho knížete?

Piloun

Je to nemůžeme, to nám Vuřt zakázal.

Kleofáš

Tak čím chcete vlastně být, loupežníky nebo čistokrevní zbojníci?

Kokta

Zbobobojníci, to zní lélelepe.

Hřebík

No tak potom se vykašleme na okrádání nebohých chudáků a oloupíme knížete, vždyť peněz má určitě habaděj.

Piloun váhá.

Piloun

Za to nás Vuřt asi nepochválí.

Hřebík

No tak Piloune, nebuď měkkota a stejně, jak Vuřt čichne k zlaťáčkům, zapomene, co vlastně nařídil.

Kokta

Popopojďme je oooloupit, jájá se tak tětětěším.

Piloun

Tak jo, pojďme na to.

Zbojníci se schovají a čekají až kočár dojede. Sotva se přiblíží Kleofáš vyskočí z úkrytu zvedne ruce nad hlavu a koně jakoby na povel z trysku zastaví. Pak vyskočí z úkrytu zbytek bandy skočí do kočáru a vytáhnou za límec výběrčího daní i se dvěma vojáky. Je to tak bleskurychlé, že se vojáci nezmohou na žádný odpor.

Hřebík

Áaa, tak dobrý den vašnosto, co to pro nás vezete?

Výběrčí daní jako první se zmůže na slovní odpor.

Výběrčí daní

Co si to dovolužete, nevidíte, že je to knížecí kočár. A já jsem jeho výběrčí daní.

Hřebík

Pane vašnosto, to jsme vlastně kolegové, já jsem zase výběrčí daní tady těhle zbojníků, kteří se snaží dělat své řemeslo poctivě a uchránit vašeho knížete od jeho nadměrné rozmařilosti.

Kleofáš

A proto odlehčíme váš kočár o penízky, které vezete knížeti.

Výběrčí daní

To bych Vám neradil, jak se to kníže doví, pošle na Vás určitě spoustu vojáků, kteří vás pochytají a vy všichni shijete ve vězení.

Kleofáš

No já s kolegou už jsem ve vězení byli a vidíš, zatím jsem neshnil a tuze dobře se mně daří.

Piloun s Koktou vlezou do kočáru a vytahují z něho váček plný peněz.

Piloun

Tak tomu říkám terno, my jsme se chtěli zabývat chudáky s několika krejcary a tady se veze celý poklad. To jsme si vydělali už na celý měsíc dopředu.

Hřebík

No vidíte pane výběrčí, mým partákům i mně jste udělali velikou radost, doufám, že vás tu na této silnici uvidím častěji, jsem trochu rozmařilej a tyhle penízky u mně nevydrží dlouho.

Kleofáš

Tak jsme si pěkně s vámi a vojáky popovídali a protože už máme, co jsme chtěli, nezbývá, než se rozloučit.

Hřebík

A abyste si nemysleli, že jsme na vás zlí, zbraně nám tu nechte, ale klidně si vezměte ten kočár s koňmi, ten se nám nehodí, v lese nejsou

*Výběrčí daní s vojáky beze zbraní si
sedli do kočáru a upalovali na zámek.*

široké cesty, tam by se nám s ním těžce
kočírovalo.

Hřebík

Tak a teď si myslím, že jsme opravdoví
zbojníci.

Kleofáš

Úplně ne, zatím jenom polozbojníci.

Piloun

A co se ti ještě nelíbí?

Kleofáš

ještě na něco jsme zapomněli.

Kokta

Áaa co jejeještě musíme uuudělat.

Hřebík

Já asi vím, co má Kleofáš na mysli.

Piloun

A co?

Hřebík

Kleofáš si myslí, že správný zbojník bohatým
bere, což máme za sebou, ale také chudým
dává, a to jsme ještě neudělali.

Piloun

No tak to prrr, se mnou nepočítejte, s nikým se
dělit nebudu.

Kleofáš se dívá do nebe a ukazuje
na něho.

Kleofáš

No jo, jak myslíš, ale věř mi, Pánbůh se na tebe
nahore dívá.

Piloun

To je možné, ale v životě jsem se nadřel a nic
mně nikdo zadarmo nedal, takže proč bych já
měl, ať to klidně Pánbůh slyší.

*Hřebík se nakloní ke Kleofášovi
a potichu mu říká.*

Hřebík

Dej mu čas, třeba si dá později říct, je to v podstatě dobrý chlap.

Piloun

Co je šeptem, to je čertem, jestli si myslíte, že mně přemluvíte, jste na omylu, nenasazují krk jen proto, abych penízky zase rozdál. Jde se do skrýše.

Piloun sebral váček s penězi a všichni se vydali do zbojnické chýše.

22. Obraz – V chýši zbojníků. - noc

Parta zbojníků přišla do zbojnické chýše, kde už na nich čekal Vuřt.

Vuřt

Tak se pochlubte, co jste na zbojnické výpravě utržili.

Piloun

Myslím šéfe, že dnes budeš velice spokojený, však podívej.

Piloun vytáhne váček s penězi a vysype je na stůl. Vuřt se na Pilouna usmívá a je velice potěšen, prohrabuje se v nich.

Vuřt

To Vám řeknu pánové, ti prostí lidé si tady v tom knížectví poslední dobou zřejmě nežijí vůbec špatně.

Kokta

Šéšešefe, ale tytyty prararašule nejsou od oobyčejných lililidí.

Vuřt zbystří sluch.

Vuřt

Co to říkáš, tak tedy od koho?

Piloun

No, on se nám tam přichomejtl tak nějak kočár knížete s daněmi.

Vuřt zlostně práskne do stolu.

Vuřt

To nemyslíte vážně, vy jste obrali knížete o peníze?

Vuřt se oboří na Hřebíka.

Hřebík

Přesně tak, a proč ne, vždyť jich má nadbytek a stejně neví, co s nimi.

Vuřt

Ty mlč dorostenče, tebe se nikdo na nic neptal.

Kleofáš

Možná se neptal, ale tady všichni jsme zajedno, vid' Kokto a Piloune, a divil bych se, kdyby se mnou Valibuk nesouhlasil, my nechceme obírat chudáky, budeme krást boháčům, ti hladem netrpí.

Vuřt

Druhý chytrák se ozval, a co když na nás kníže pošle vojáky?

Hřebík

S tím se musí počítat, přece jsme zbojníci.

Valibuk

jak tak nad tím přemýšlím, tak si myslím, že Hřebík má recht.

*Všichni kromě Vuřta pokyvují hlavou.
Vuřt vidí, že nenajde u nikoho zastání.*

Vuřt

Dobře zítra si o tom promluvíme.

Vuřt odebere ze stolu polovinu lupu.

Vuřt

Ty ostatní jsou vaše, tak si je rozdělte.

Vuřt odchází pryč.

Hřebík

Tak to bychom měli chlapi, díky, že jste mně i Kleofáše podrželi.

Piloun

No jo, v hlavě jsem si to během cesty srovnal, stálo to za starou bačkoru, nebyli jsme ti praví zbojníci, teď se mně to líbí mnohem víc. Pojd'te si chlapi rozdělit ty peníze.

Valibuk se lituje.

Valibuk

Hm, škoda, že jsem nešel s vámi, teď nemám nárok ani na trošku těch krejcarků.

Zbojníci souhlasně pokývují hlavou.
Všichni si rozdělí peníze a odcházejí ze zbojnické chýše. Ještě než odejdou, zatahá Piloun Hřebíka za rukáv a dává mu část svého podílu.

Piloun strká pár krejcarů Hřebíkovi do ruky. Hřebík je překvapen.

Ostatní to slyší a přidají se, každý z nich nějaký ten peníz dá Hřebíkovi. Všichni vycházejí z chýše. Vidí, jak Vuřt odchází sám s polovinou penězi směrem k okraji lesa.

Kleofáš

Neboj Valibuku, něco ti určitě spustíme, vidíte kluci?

Piloun

Ty Hřebíku, i s tou podporou chudých jsem si to rozmyslel, pokud půjdeš do města nebo do vesnice, dej to těm, co mají hlad a potřebují je.

Hřebík

Děkuji ti Piloune za všechny ty ubožáky, můžeš si být jist, že je předám do správných rukou.

Kleofáš

Piloune, kam jde Vuřt?

Piloun

To nám Vuřt nikdy neřekne, říká, že je to jeho věc. Já si myslím, že tam ve městě má nějakou šňabajznu, tak ji jde potěšit drobnýma.

Kleofáš

Však my také z Hřebíkem za chvíli půjdeme do vesnice, ale úplně kvůli jiného důvodu.

Piloun

Jdete rozdat ty krejcare?

Kleofáš

Ano, chudáci je budou potřebovat.

Piloun

A jak víte, kdo je chudák v té vesnici?

Kleofáš

Mám takový dobrý tip, znám jednoho člověka ve vesnici, je to poctivý chlap, žije tam už dlouho,

ten mně určitě poradí.

Piloun

Tak zlom s Hřebíkem vaz, budu ti držet palce, ať se to podaří.

Kleofáš

Hřebíku, kde jsi, musíme už jít do vesnice!

Hřebík

Co šlíš, teď téměř v noci, vždyť se úplně ztratíme.

Kleofáš

Neboj se, mám čich a orientační smysl jako zvíře, trefím do vesnice i zpátky klidně i poslepu, a přece bys nechtěl do vesnice jít přes den, to chceš, aby nás chytli vojáci?

Hřebík

No jo, máš pravdu, ale nejsem si moc jistý, jestli to zvládneš.

Kleofáš

Neměj péči, jsem lepší než námořní kompas.

Hřebík

No dobře, myslím, že se trošku vychloubáš, ale třeba mně přesvědčíš.

Kleofáš hledá Hřebíkem, který se baví s ostatními.

Hřebík přiběhne.

Kleofáš si sahá na nos.

Hřebík se směje.

Oba společně vykročí z úkrytu do vesnice, je už téměř tma.

23. Obraz – Na zámku - noc

Rádce Ignác stoluje ve své komnatě, když zaklepe a přijde voják.

Voják

Pane rádce, přišel Vuřt.

Ignác

To je dost, že přilezl, pozvi ho dál.

Vuřt na pokyn vojáka vstoupí do komnaty

a voják odejde a zavře dveře.

Vuřt sklopí oči.

Ignác se zlobí.

Vuřt padne na kolena.

*Vuřt dal k nohám knížete váček s penězi,
ten s nimi mrskne o roh místnosti.*

Vuřt se snaží trochu bránit.

Ignác se trochu uklidní.

Ignác zbystří pozornost.

Ignác

Vuřte, dnes po obědě přepadli loupežníci náš kočár s penězi, nevíš o tom náhodou něco?

Vuřt

Byli to moji lidé.

Ignác

Co? Ty jsi porušil naši dohodu a to se mně odvažuješ říct přímo do očí?

Vuřt

Já za to nemůžu pane, přibral jsem dva nováčky, dnes jsem je poslal s mými chlapy loupit a ti je přemluvili, aby okradli knížete. Tu Vám nesu zpět polovinu lupu.

Ignác

Ale já nechci jenom tu půlku mně patří všechny peníze.

Vuřt

Pane Ignáci, jenom trochu bych chtěl upozornit, že to byly peníze z daní, tedy od Vašeho knížete.

Ignác

Mlč, dobře víš, že já jsem ten, kdo ty peníze z daní rozděljuje a jak víš, když já si z peněz uberu a tobě taky cosik sypnu, knížeti toho nikdy moc nezbude.

Vuřt

Rád bych Vám tu druhou půlku také dal, ale náš zbojnický zákon zní, půlka mně, a tu Vám vrátím, druhá půlka patří mé bandě, tu si bohužel už vzali.

Ignác

A co jsou zač ti noví chlapi?

Vuřt

Ani nevím, řekli, že utekli z vězení.

Ignác

A jak vypadají?

Vuřt

Ten jeden je mladý urostlý štíhlý klučina, umí to se šavlí, a ten druhý je takový menší chlap v nejlepších letech, a ten zas má prý pořádnou sílu.

Ignác se významně podívá na Vuřta.

Ignác

Myslím Vuřte, že se jich budeš muset zbavit, jinak se můžeš dočkat, že tě tvá banda přestane poslouchat.

Vuřt krčí bezradně rameny.

Vuřt

Což o to, já bych se jich zbavil milerád, ale jak?

Ignác

V tom ti pomohu, je to náš společný cíl. Ty chceš být stále šéfem bandy a já nechci, aby mně tvoji chlapi okrádali, tedy jak jsi správně podotknul, tedy pana knížete.

Vuřt

Mám něco pro to udělat?

Ignác

Zítra zas pošlu kočár s výběrčím daní do vesnice, až pojede zpátky, tak si na něho počíhejte.

Vuřt

A to pomůže? Vždyť Vás zas obereme o další peníze.

Ignác

Ty jsi ale moula Vuřte, tentokrát přichystám pro toho, kdo kočár přepadne, překvapení. Takže pošli na tu loupež jenom ty dva nováčky, moji vojáci si s nimi už poradí.

Vuřt se zaraduje a mne si ruce.

Vuřt

Samozřejmě, že udělám, co jste nařídil, nemusíte se bát. Doufám, že to klapne, hodně si oddechnu.

Ignác

Nevím, proč by to nemělo klapnout, loupežníci se budou divit, až otevřou povoz s penězi. Jsme tedy domluveni Vuřte, nezapomeň splnit, na čem jsme se dohodli.

Nebojte se pane Ignáci, jako by se stalo.

Ignác

Pane kníže nesu Vám nepříjemnou zprávu.

Kníže Ludvík

Ale to nemáme rádi. Co se stalo, onemocněl nám kuchař a my nebudeme jíst?

Ignác

To ne, ale loupežníci nám ukradli peníze z daní našich poddaných.

Kníže Ludvík

A to je mrzuté, to jsme na mizině?

Ignác

Téměř.

Kníže Ludvík

Tak si zase půjčíme od lichváře Bujóna.

Ignác

Nezbývá zřejmě nic jiného.

Kníže Ludvík

No a co uděláme s těmi loupežníčky, co se nám potulují po kraji a berou nám naše peníze?

Ignác

Mám informace, že v té bandě loupežníků se přidali naši vězni, co utekli.

Kníže Ludvík

Myslíš, že to byl ten zedníček a ten náš tajný vězeň?

Vuřt odchází z místnosti a Ignác jde za knížetem. Zaklepe u něho u dveří a vejde dovnitř.

Kníže se zamračí.

Kníže Ludvík mávne rukou.

Ignác potichu.

Kníže také potichu hovoří.

Ignác se jde podívat, jestli někdo

neposlouchá za dveřmi a vrátí se zpět.

Ignác

Už je to tak.

Kníže Ludvík

Tak to jsme v pěkné kašičce, on je na svobodě a co když to na nás poví, to bychom pro změnu zase my dva seděli v chládečku. To bych ale strašně nerad, tam se špatně spinká a stravuje.

Ignác

Já jsem Vám to říkal pane kníže, měli jsme se ho zbavit už dříve. Ale nebojte se pane kníže, teď je to jen loupežník, může si vytrubovat do světa, co chce, kdo by loupežníkovi věřil.

Kníže Ludvík

Přece jsme ho nemohli jen tak připravit o život, to by nás mohl třeba v noci strašit.

Ignác

Kdybychom ho tenkrát vyřídili, pak by mohl strašit už jenom jako duch.

Kníže se otřepe strachem.

Kníže Ludvík

No právě, a toho já se strašně bojím.

Ignác

Teď už nemáme na vybranou, musí zmizet ze světa, a proto jsem na něho připravil léčku.

Kníže Ludvík

A jakou?

Ignác

Zítra zase pojede povoz s daněmi do vesnice. Určitě si ho loupežníci všimnou a budou ho chtít vykrást. Tentokrát ale budou v něm ukryti naši vojáci s nabitými flintami, jakmile povoz přepadnou a otevrou dveře, vojáci všechny loupežníky postřílejí.

Kníže se zhrozí.

Kníže Ludvík

I toho našeho vězně?

Kníže se otřepe.

Ignác

Bohužel, nebo raději dáte přednost vězení?
Tam není tak teploučko v zimě, jako tady.

Kníže Ludvík

To ne, brrr, pryčna a myšičky, to bychom si
nepřáli a jíst jenom tvrdý chlebiček a a pít
vodičku, fuj, mám radši dobré vínečko.

Ignác

Tak vidíte pane kníže, s tím vězněm to jednou
provždy musíme skoncovat, aby jste vy mohl
dále vládnout.

Kníže si povzdychne.

Kníže Ludvík

Co se dá dělat, dělej co umíš, hlavně, abych se
nedostal do špinavé celičky.

*Ignác se ukloní a odchází z komnaty
zámku.*

22. Obraz - Ve vesnici a v domě zedníka Jury - noc.

*Pozdě v noci se příkradou Hřebík a Kleofáš
k domu Jury. Jura opatrně zaklepe na dveře.*

Mařenka

Kdo je?

Kleofáš

To jsem já, strýček Kleofáš.

*Mařenka s chutí otevře dveře a vběhne
čertovi do náruče.*

Mařenka

Já jsem tak ráda strýčku, že jsi tady, už jsme tě
s otcem několikrát oplakávali, když tě do večera
ze zámku nepustili.

Kleofáš

Neboj se, mně jen tak někdo nepřemůže,
poslední dobou mám pro strach uděláno.

Mařenka se podívá na Ondřeje.

Mařenka

A to je nový pomocník na zednické práce?

Kleofáš

Ne, to je nový pomocník na zbojnické práce, ale

pojďme dovnitř, není dobré, aby nás tu někdo viděl.

*Mařenka pozve noční návštěvu dovnitř.
Uvnitř potká Kleofáš i Hřebík Juru, který
také z radosti div nepláče.*

Jura

Jé, to mně spadl kámen ze srdce, že jsi naživu, však Mařenka ti už určitě řekla, že jsme tě pomalu pohřbívali, známe knížete a toho jeho rádce, znelíbíš se mu, a on je schopen tě zavřít do vězení do konce života.

Kleofáš

Však už jsem to vězení okusil, ale pak jsme společně tady s Hřebíkem utekli.

Mařenka

A jak to, že tě zavřeli, vždyť si nic neprovedl?

Kleofáš

No jo, tak jak říká tady otec, nechtěl jsem knížeti sloužit, a to stačilo k tomu, aby mně zavřel, dokud si to prý nerozmyslím. A já jsem na to rozmyšlení strašně líný, a tak jsem byl také pořád zavřený.

Jura

Ale teď jsi tu, jak to, že se ti to podařilo? Vždyť zámecké vězení je pořádný žalář, který hlídají dozorci, jen tak se z něho nedostaneš.

Kleofáš

Také jsem se jen tak z něho nedostal. Trošku mně pomohla vyšší moc

Kleofáš se významně zadívá do stropu.

a zbytek zařídil tady Hřebík, ten nás vyvedl tajnou chodbou.

Kleofáš ukázal prstem na Hřebíka.

Jura

Ty jsi pořád stejný, mluvíš v samých hádankách, a tu tajnou chodbu ti nevěřím, nikdy jsem o ni neslyšel.

Hřebík

To víš Juro, že existuje, ale o ni nemůže vědět každý, je přece tajná.

Jura

No a jak ses k ní dostal ty?

Hřebík

Nezlob se Juro, ale to si nechám pro sebe, je to mé tajemství.

Kleofáš

Vidíš ho, taky je tajnůstkář, nechce nikomu nic říct, ani mně neřekl, proč tam v tom vězení trčel a jak to že o tajné chodbě ví.

Jura

Tak asi má k tomu důvod, nebudeme to z něho přeci páčit, to by bylo neslušné, on nám to určitě někdy řekne.

Hřebík

To víte , že ano, až přijde ta pravá chvíle.

Kleofáš

A já si do té doby ze zvědavosti ukoušu ruku.

Jura se směje.

Jura

Neblázni, tu budeš potřebovat na stavbě.

Kleofáš

Se stavbou je šlus, určitě nás hledají.

Mařenka

Takže jste na útěku do jiného kraje?

Hřebík

To ne, to by měl kníže moc jednoduché, my ho ještě hodně potrápíme.

Jura

A jak? Má peníze, postavení, vojáky.

Kleofáš

A my zas máme kamarády, hluboký les a jeho penízky, o které se podělíme.

Mařenka

Strýčku, ty myslíš, že vám nějaké peníze dá?

Hřebík

Hřebík popadl svou šavli a hladí ji.

To asi ne, ale my se ho ptát nebudeme, že Kleofáši.

Kleofáš

Samozřejmě, i Pánbůh ví, že bohatství by mělo být mezi lidmi rovnoměrně rozděleno, tak k tomu trochu přispějeme.

Mařenka

To je ale nebezpečné.

Hřebík

Je to asi nebezpečné, ale nemohu se dívat na tu nespravedlivost, jak kníže odírá své poddané.

Mařenka

No a jak chcete chudákům pomoci.

Kleofáš

Proto jsme přišli za vámi.

Kleofáš vytahuje a pokládá na stůl váček s penězi.

Jura

Co to je Kleofáši?

Hřebík

To je první výpomoc našeho knížete poddaným.

Jura

Vy jste přepadli zámek?

Kleofáš

Ne, na to je nás málo, ale kočár s knížecími daněmi.

Mařenka spráskla rukama.

Mařenka

Jeminkote, tak to vás teď asi hledají, proto ta noční návštěva. No a jak to chcete těm chudákům dát?

Kleofáš

My jim to dávat nebudeme, vy jim to dáte, vy přece nejlépe víte, kdo tady ve vesnici je největší chudák a kdo ty peníze potřebuje.

Mařenka

Což o to, to víme, např. Julka s třemi dětmi je už dlouho bez manžela, zabil se při kácení stromu, ta je na tom hodně špatně.

Jura

Nebo Josef, má sedm dětí, ten zase nemá manželku, chuděra umřela na tyfus, a uživit sedm dětí, to dá zabrat.

Kleofáš

No tak vidíte, vy to umíte spravedlivě rozdělit, my tu nikoho neznáme, nevěděli bychom si rady.

Mařenka

Tak jo Strýčku, my to s tátou probereme a hned se pustíme do toho rozdělování.

Kleofáš

Fajn, ale začněte až zítra a nejlépe až se setmí, a hlavně, lidé nesmí o tom hovořit, jinak by mohl kníže přijít na to, odkud si chudáci přilepšují.

Jura

Neboj Kleofáši, my jim řekneme, aby to nikde nevyklábosili.

Kleofáš ponouká Hřebíka a Mařenku z pokojíku.

Kleofáš

Tak mládeži a vy se teď na chvíli ztraťte, třeba se zajděte podívat na jasný měsíček, já si tady s Jurou ještě musím probrat ty zednické postupy, ať nezapomenu, jak se to dělá.

Jura

Ty chceš ještě někdy zedníčit, vždyť si řekl před chvílí, že si s tím sekl a budeš zbojníčit?

Kleofáš

To jo, tady v tomto kraji budu zbojníčit, tu mně nic jiného nezbývá, ale až se vrátím domů, chytnu se zase poctivého zednického řemesla.

Hřebík a Mařenka vycházejí z chalupy a posadí se na zápraží, venku svítí magický měsíc a prosvětluje okolí.

Mařenka

Líbí se ti u nás v tomto kraji?

Hřebík

To víš, že líbí, vždyť jsem odtud.

Mařenka vyzvídá, Hřebík se jí líbí.

Mařenka

Ano? A kde jsi se vlastně narodil a kde bydlel?

Hřebík

Představ si Mařenko, že jsem bydlel vlastně na zámku.

Mařenka

Tvůj otec tam dělal zahradníka nebo ještě něco víc, třeba správce?

Hřebík

No něco podobného.

Mařenka se zasní.

Mařenka

Jé, to muselo být romantické.

Hřebík

Proč myslíš?

Mařenka

No přece tam jsou zahrady, všude plno vůně, na zámek jezdí sami nóbl lidé, také kněžny a možná i baronky, určitě všechny byly hezké a učené.

Mařence trochu žárlí.

Hřebík

Je je je, kdybys je viděla, myslím si, že by jsi ztratila veškeré iluze o jejich kráse a chytrosti.

Mařenka

Ony se ti nelíbily.

Hřebík

Což o to, některé byly hezké, ale všechny jsou strašně rozmazlené, a některé i hodně hloupé.

Mařenka

Tak, a jakou by sis představoval holku, kterou bys měl rád.?

Mařenka se trošku zlobí.

Mařenka se červená.

*Mařence se to líbí, ale chce zlehčit
Kleofášova slova.*

Hřebík vezme Mařenku za ruku.

*Otevřou se dveře chalupy a vychází
Kleofáš, který přeruší rozhovor.*

*Mařenka se s Hřebík na sebe
láskyplně zadívají.*

Hřebík

Mohla by být pěkná, ale hlavně by měla být vlídná, dobrosrdečná, uměla vzít třeba i za práci, když je potřeba a měla by umět vést svoji domácnost.

Mařenka

Tak to ti povím Hřebíku, ty jsi tedy pěkně náročný.

Hřebík

Proč? Podívej se na sebe, vždyť ty to všechno určitě umíš.

Mařenka

Myslíš?

Hřebík

Jasně, i Kleofáš říkal, že jsi ta nejhezčí a nejpracovitější holka, jakou kdy viděl.

Mařenka

No jo, strýček Kleofáš vždycky přehání. A ty mně chceš namluvit, že by sis klidně vzal chudou holku, i když si vlastně syn váženého správce zámku.

Hřebík

Z fleku, i kdybych byl třeba i ...

Kleofáš

Tak Hřebíku, co jsem potřeboval, už vím, za chvíli bude svítat, musíme se vrátit do lesa.

Hřebík

No vidíš Mařenko, chtěl jsem ti ještě něco říct, ale tady Kleofáš to bohužel všechno zkazil. Příště to ale určitě dokončím.

Mařenka

tak já budu netrpělivě čekat, až se zas objevíš, a povíš mně ten zbytek.

Kleofáš

tak se tu zatím mějte Mařenko s Jurou a my chvátejme do skrýše.

Hřebík s Kleofášem odcházejí do lesa.

22.Obraz – Ve zbojnické skrýši - v noci.

Hřebík s Kleofášem přicházejí do zbojnické skrýše, kde na ně už čeká Vuřt. Pokyne, ať jdou k němu do světnice.

Kleofáš trošku zalže.

Vuřt

Posad'te se zbojníci a řekněte, kde jste byli, už jsem měl o vás strach.

Kleofáš

Víš Vuřte, byli jsme na výzvědy.

Vuřt

A kde?

Kleofáš

No přece ve vesnici, chceme vědět, kdy zas pojede knížecí povoz vybírat daně do nějaké vesnice.

Vuřt

No a dozvěděli jste se něco?

Hřebík

Vůbec nic, nikdo nám to nebyl schopen říct.

Vuřt

No vidíte, protože nemáte ty správné špicly, jako já.

Kleofáš

Opravdu?

Vuřt

Ano, mám je totiž na zámku a ti ví všechno, co se šustne.

Kleofáš

Na zámku?

Vuřt

Ano na zámku, a vím, že zítra pojedou do vesnice vybírat daně.

Hřebík

Tak to si můžeme na ně s klukama počítat.

Vuřt

Na číhanou půjdete jenom vy dva, více lidí není potřeba.

Hřebík

Ale vždyť ten knížecí povoz má vždycky vojenský doprovod.

Vuřt

Tentokrát se nemusíte bát, žádný voják s nimi nepojede, kníže nechce vzbuzovat pozornost, chce, abychom si mysleli, že v povozu není nic cenného.

Kleofáš

A víš to jistě?

Vuřt

Nebojte se chlapi, to je tutovka, jo a nikomu nic neříkejte. Ostatní by vám záviděli, že jdete sami na takový bohatý lup, který bude bez vojáků a není vůbec nebezpečný.

Kleofáš

Máš pravdu Vuřte, nic jim říkat nebudeme.

Vuřt

Dobrá, jsme domluveni, zítra ráno půjdete na kraj lesa, kde je cesta do vesnice a až pojede zpátky knížecí povoz, tak ho přepadnete.

Hřebík s Kleofášem se zvednou ze židle a odcházejí spát. Lehnou si do svého pelechu a pomalu usínají.

Hřebík

Ty Kleofáši, nezdá se ti to nějak podezřelé.

Kleofáš

Také se mně to nelíbí, něco mně šimrá na nose,

a cítím, že Vuřt nemluvil úplnou pravdu, určitě má něco za lubem. Zítra musíme být opatrní.

Hřebík

Dobře, tak už spi, musíme být ráno čilí, bude těžký den.

Hřebík za chvíli usne a pochrupkává si, ale Kleofáš nemůže spát. Náhle se mu zjeví Pánbůh.“

Kleofáš

Panebože, co tu děláš, v noci a ještě k tomu ve zbojnické chýši.

Pánbůh

Pssst, mluv potichu ať nás nikdo neslyší. Jdu za tebou tě varovat, Vuřt s rádcem a knížetem na vás chystají past.

Kleofáš

Já jsem to věděl, hned, jak mně začal šimrat ten nos. Nechce nás tu, tak se spolčil s rádcem, my jsme mu asi překazili jeho zlatý důl.

Pánbůh

Máš pravdu, je spolčen s rádcem, a to už dávno před vámi, a ten teď vyvádí, protože jste mu ukradli daně, ze kterých on knížeti ukrájuje velkou část pro sebe.

Kleofáš

A tak je to, Vuřt to táhne s Ignácem, proto ta pohodička v lese a při loupení.

Pánbůh

Samozřejmě, Ignác dostával podíl z lupu. Za to nechal celou tu bandu klidně krást a loupit. Vždyť loupili i pro něho.

Kleofáš

Jenomže, teď teče krev i z Ignácovo.

Pánbůh

No právě, a proto musíte z kola ven.

Kleofáš

Tak co vlastně ten Ignác z Vuřtem na nás chystá.

Pánbůh

V povoze pojedou schovaní vojáci, kteří budou čekat, až povoz přepadnete a povoz otevřete, vyskočí na vás a budou po vás hned střílet.

Kleofáš

Tak nemají to špatně vymyšlené, ale myslím, že jim to nevyjde.

Pánbůh pokývá hlavou.

Pánbůh

Jsi chytrý čert, však ty víš, co udělat, aby vás nedostali. Ale kdyby si chtěl pomoci, mohu to zařídit.

Kleofáš

Ne ne, buď bez obav, já něco s Hřebíkem vymyslím.

Pánbůh

Dobře, tak já už musím zase běžet, na nebi nemohu chybět dlouho, musím to tam řídit.

Kleofáš

Díky Panebože za to upozornění, jsem ti velkým dlužníkem.

Pánbůh

No, vždyť víš, musím tě přece podržet, nezapomeň, že potřebuji nutně opravit tu nebeskou zeď.

Pánbůh zmizel a Kleofáš spokojeně opět ulehl.

24. Obraz – Na vsi – ráno

V neděli se vrací Mařenka a Jura z kostela.

Mařenka

Táto, co se tak s úsměvem uškleboval ten Josef, když v kostele seděl s tebou?

Jura

Ále, než jsme šli do kostela, vhodil jsem mu nějaké krejcary do toho květináče, kde si on nechává klíče od domu. A ráno je tam našel.

Mařenka

Tak, a proto ten úsměv.

Jura

No jo, napřed nevěděl, co s nimi, říkal takové bohatství, to snad tu někdo omylem zapomněl, ale řekl jsem mu, že to určitě Pánbůh zařídil, aby mohl konečně ty dluhy tomu lichváři Bujonovi splatit. Strašně děkoval, že jsem ho podpořil v tom, že si penízky může nechat a hned pelášil za lichvářem, aby zaplatil dluh. No a co ty, byla si za Julkou.

Mařenka

To víš, že byla, také jsem ji dala nějaký ten peníz, aby mohla koupit dětem boty. Líbala mně ruce, mohla jsem ji tisíckrát povídat, že to ne já jsem ji pomohla, ale jiný dobrý člověk, který ví, že je chudobná. Říkala, ty jsi mně je donesla, tak tobě budu líbat ruce a nadosmrti ti budu vděčná.

Jura

Tak říkáš, že dětem koupí botičky.

Mařenka

Kdepak, řekla, že krejcary schová a koupí za ně dětem teplé boty až na zimu, vždyť v létě mohou běhat bosky.

Jura

Vidíš, Julka šetří, kde se dá. No a co ti další.

Mařenka

Je je, to by byla dlouhá řeč, kdybych ti odvykládat všechny sousedy, kterým jsem dala peníze, aby si mohli přilepšit, téměř mně už nic nezbylo.

Jura

Já také už nemá skoro nic, pár krejcarů, co mám v kapse ještě zanesu Aničce do jejího domu.

Mařenka

Ale vždyť ona má muže, co si vydělá, dělá přece kočího na zámku.

Jura

To má, ale také všechno hned propije a na jídlo ji moc toho nedá, je mně strašně líto jejich dětí, tak aspoň trochu vypomůžu.

Mařenka

Tak já se ještě stavím tady u obuvníka Máchy, mají nemocného syna, také potřebuje nějaký krejcar.

Jura

Tak běž a pozdravuj mně ho.

Mařenka se oddělí a jde do domu obuvníka. Zaklepe na dveře a přijde ji otevřít Máchová.

Mařenka

Dobrý den sousedko.

Máchová

Dobrý den Mařenko, co žes k nám zavítala, potřebuješ opravit boty?

Mařenka

Ne ne, Bedřiško, jenom jsem se chtěla přeptat na zdraví vašeho syna, jestli je to už lepší.

Máchová zve Mařenku dovnitř, tam leží chlapec v postýlce.

Machová

Je to pořád stejné, má sílu jako komár.

Mařenka

No a co poradil doktor.

Máchová

Doktora mně ani nepřipomínej, jenom vlezl dovnitř, podíval se na kluka a říkal, že by jsme mu měli dát pořádně najíst. Pak vzal šest krejcarů za tu radu a šel pryč.

Mařenka

No ale třeba má pravdu, potřebuje nějakou

pořádnou výživu.

Máchová

Asi ano, ale za co ji mám koupit, téměř všechny peníze jsem dala doktorovi, muž tu jenom opravuje boty, protože nikdo z vesnice nemá peněz nazbyt a do města jít prodávat nemůže, tam by ho ševcovský cech vypoklonkoval natotata.

Mařenka

Víš co Bedřiško, já Vám nějaký ten krejcar dám, ať tu stravu synovi trochu vylepšíte.

Mařenka vytahuje z kapsy poslední krejcare a dává je Máchové.

Máchová

Ne ne ne, to nemohu přijmout, vždyť sami máte málo.

Mařenka

Máme nemáme, tyhle penízky nejsou od nás, to se jenom na vás jednou zase usmálo štěstí. Včera u nás byli hodní lidé, kteří Vám chtějí pomoci z nesnází a pokud bude třeba, slíbili, že zase pomohou.

Máchová vzala peníze a objala Mařenku.

Máchová

Ani nevíš, jak ty peníze potřebuji, nevím sice, kdo Vás včera navštívil, podle mě to snad byli andělé.

Mařenka

Andělé to nebyli, byli to lidé z masa a kostí, jenom chtějí ten svět možná trochu napravit.

Máchová

Já myslím, že ten svět moc napravit nedokážou.

Mařenka

To nevím, ale aspoň se snaží nějaké ty krejcare vzít těm, co jich mají hodně a dát těm, co je nemají a hladoví.

Máchová

Ty myslíš, že by se u nás mohli usadit zbojníci.

Mařenka

Bedřiško, nic jsem neřekla, ty také nikomu o těch penězích neříkej.

Máchová naznačí uzamčení úst.

Máchová

Neboj Mařenko, zamykám ústa na dva západy, ode mě se nikdo nic nedozví.

Mařenka

Tak to je dobře, a já už musím běžet, pozdravuj ode mě a mého otce tvého muže.

Máchová

Děkuji, pozdravení vyřídím.

Mařenka odchází z domu.

25. Obraz – Na cestě do vsi – časně ráno.

Vyprávěč

Ráno vyšli Kleofáš i Hřebík ze zbojnické skrýše a namířili si to přímo na k cestě do vsi, kde měli oloupit knížete o další daně, vstávali potichu, aby je nikdo neslyšel.

Hřebík i Kleofáš jdou lesem.

Hřebík

Pořád se mně to Kleofáši nezdá, ten Vuřt před námi něco skrýval.

Kleofáš se pokloní Hřebíkovi.

Kleofáš

Smekám před tebou Hřebíku, máš dobrý čich, téměř jako já. Vuřt nás poslal na jistou smrt.

Hřebík

To myslíš vážně?

Kleofáš

Víš Ondřeji, Vuřt má dobré špicly, ale i já mám spojence, který mně prozradil, že na nás tady čeká past .

Hřebík se usmívá.

Hřebík

No to bych tedy chtěl vědět, kdo to je. Jen, aby to nebyl nějaký největší mluvka z okolí.

Kleofáš tajemně.

Kleofáš

Kdybys věděl, o koho jde, takhle bys nemluvil, věř, že ten ví o světě úplně všechno.

Hřebík se dál směje.

Hřebík

Tak to leda musí být někdo, kde se snad dívá na všechno shora a nic mu neunikne, možná nějaký anděl.

Kleofáš

Skoro trefa do černého.

Hřebík nevěří a směje se.

Hřebík

Ale nepovídej, už jsem to pochopil, ten tvůj informátor nemůže být největší mluvka, protože vypadá to, že tím největším mluvkou jsi daleko široko ty.

Kleofáš

Přeber si to, jak chceš, ale jedno je jisté, v povozu který veze daně jsou ukryti vojáci, kteří nás mají zastřelit.

Hřebík se zarazí.

Hřebík

A to je opravdu pravda?

Kleofáš pokyvuje hlavou.

Kleofáš

To je naprostá pravda.

Hřebík

Jestli je to pravda, tak potom ten Vuřt je s knížetem spolčený.

Kleofáš

To je nabeton, a domluvili se, jak nás sprovodit ze světa. Moc se jim asi nezamlouváme.

Hřebík krčí rameny.

Hřebík

Nakonec, Vuřtovi se nedivím, ten má na nás pivku za to, že jsme mu přerušili to jeho nerušené panování v lese a co se týče knížete, tam je to také jasné, tak co budeme dělat, vrátíme se?

Kleofáš nesouhlasně vrtí rukou.

Kleofáš

Pché, to víš, že ne, my jim ty daně zase vyfoukneme.

Hřebík

A ty máš nějaký plán.

Kleofáš

No ještě nemám, ale na něco určitě přijdeme.

Přátelé jdou chvíli lesem a už jsou téměř u cesty. Hřebík se najednou klepne do čela.

Hřebík

A já už to mám, až pojedou zpátky s penězi, vyskočíme na kozlík, převezmeme tajně opratě a namíříme si to přímo do rybníku a trochu ty vojáky smočíme ve vodě, namočené zbraně jim budou k ničemu.

Kleofáš přemýšlí.

Kleofáš

Proč ne, plán vypadá dobře a já jsem pro každou srandu, aspoň ty vojáky trochu vykoupeme, kdo ví kdy se koupali naposled.

Hřebík

Je tu ale jeden problém, jak tajně vlézt na kozlík aby o tom vojáci nevěděli a než přijedeme k rybníku, aby nestačili z povozu vyskočit.

Kleofáš

Já myslím, že to vyřešíme, podívej se na tu haluz nad cestou, tam si na kočího počíháme.

Hřebík

Vidíš, to by mně nenapadlo, máš pravdu, lepší je skákat na povoz svrchu, než za jízdy utíkat a drápat se na kozlík zespoda, to bychom nemuseli ani doběhnout.

Oba dva si plácli rukou.

Kleofáš

Tak plán jsme vymysleli, tak už jenom, aby ten povoz jel zpátky.

Hřebík a Kleofáš nečekají dlouho a na cestě se objevil vůz, který nesl znaky knížecího rodu.

Hřebík

Tak už jede.

Kleofáš

Tak honem, šup na strom na tu haluz, doufám, že se pod námi nezlomí.

Hřebík

Neboj, ty jsi štíhlý hoch a já také nejsem žádný tloušťík, jó kdyby s námi byl Valibuk, to by byla řacha.

Kleofáš

Až skočíme na ten vůz, ty se postarej o kočího, já mu vytrhnu opratě z rukou a převezmu koně.

Hřebík

Dobře, jsme domluveni.

Hřebík i Kleofáš vyšplhají na strom na větev pod cestou, v době, kdy vůz míjí strom, seskočí oba na kozlík, Hřebík zacpe ústa kočímu a shodí ho z kozlíku na zem, Kleofáš vytrhne kočímu opratě z rukou a převezme řízení povozu. Zevnitř povozu se ozve hlas.

Voják

Co se stalo kočí, slyšeli jsme nějakou ránu, jako by na povoz spadl šutr?

Hřebík se snaží napodobit starší hlas.

Hřebík

Ale kdepak, to jenom povoz najel na kámen a vůz poskočil, jen klidně sed'te tiše a buďte ostražití, za chvíli určitě narazíme na ty loupežníky.

Voják

Dobře, už budeme zticha.

Povoz ujížděl krajinou až na malý kopeček který se svažoval k rybníku. Na tom kopečku hřebík skočil mezi koně a za jízdy vypřáhl celé koňské spřežení, po vypřáhnutí oba seskočili z kozlíku na zem. Vůz se bezvládně řítí do rybníka. Když vjel do rybníka, teprve teď vojáci pocítili, že něco není v pořádku, hladina vody začala v povozu stoupat a zalila všem jejich flinty

*a bambitky. Vojáci ani výběrčí daní si jich
nevšíkali, snažili se co nejrychleji otevřít
povoz a vyplavat ven, vše co bylo zbytečné
a těžké rychle ze sebe odhodili pistole i
šavle, které měli na opasku, aby se jim lépe
plavalo ke břehu. Ze břehu se na to dívali
Hřebík a Kleofáš, trochu se tomu smáli.
Vojáci kteří viděli, že oba zbojníci jsou
ozbrojeni, nevěděli, co mají dělat, buď
se utopit, anebo vylézt na břeh a být
zbojníkům po vůli. Vybrali si raději zbojníky,
doplavali ke břehu a bezbranní se drápou
na břeh. Tam na ně čekal Kleofáš i Hřebík.*

Kleofáš

Tak pánové, kdo chce zůstat naživu, ten se tady
pěkně svlékne do spodárů a pak může už
klidně upalovat na zámek.

*Vojáci pokorně poslechli Kleofáše, svlékli
se a pak upalují na zámek.*

Hřebík

Ty Kleofáši, a nač si chtěl, aby si sundali své
mundůry?

Kleofáš se usmívá.

Kleofáš

No přece nebudou vojáci běžet v mokrých
hadrech, to by se mohli cestou nachladit. A ty
jejich mundůry se nám mohou někdy hodit.

Hřebík se dívá do dále, jak vojáci utíkají.

Hřebík

No dobře, tak vojáci jsou fuč a teď je
na čase vylovit tu pokladnu z povozu.

Kleofáš

Brrrr, voda, tam mně nedostaneš.

Hřebík

A já jsem si myslel, že se ničeho nebojíš.

Kleofáš

To víš, že se ničeho nebojím, ale voda je na
mně moc mokrá. Kdybys tak řekl, skoč do ohně,
v úplném klidu bych do něho skočil, ale vodu
fakt nemusím. Ze mně prostě vodníka
neuděláš.

Hřebík

Tak dobře, jdu lovit sám, pohlídej mně aspoň moje šaty, ať mi je nějaký obejda neukrade.

Kleofáš

Neboj, a i kdyby, za ty peníze v povoze si můžeš koupit tisíc nových.

Hřebík

To víš, a kupovat je půjdu nahý, a toho se zas bojím já, jsem totiž kapánek stydlivý.

Hřebík se svleče do spodního prádla a skočí do vody, v neúplně potopeném povozu vyloví pokladničku a vrátí se na břeh.

Hřebík

Pokladnička je pořádně těžká, tak si myslím, že jsme dnes ulovili pěkného kapříka, který má velkou cenu.

Kleofáš

Lidé z vesnice se asi budou hodně radovat.

Hřebík

Máš pravdu, vrátíme jim všechno, co kníže sebral.

Kleofáš

No , a co řekneme Vuřtovi, víš, že chce půlku lupu.

Hřebík

Nehraje s námi čistou hru, je to podvodník a zrádce, takže mu nic nedáme. Ať si jde loupit sám, jako my.

26. Obraz – Na zámku – podvečer.

Kníže se dívá z okna, Ignác zaklepe a vejde dovnitř.

Ignác

Dobrý den pane kníže, také jste nedočkavý, až

Kníže Ludvík se zabojí.

uslyšíte, že náš vězeň s tím kumpánem jsou už po smrti?

Kníže Ludvík

Jenom aby nás po smrtičce nestrašil.

Ignác

Nemusíte se ničeho bát, duchové jsou jenom babské povídačky, tak jako čerti a peklo. Jdu ale s jinou věcí, přišel lichvář Bujón.

Kníže Ludvík

Co zas chce, peníze na splacení dluhu jsme zatím nesehnali, vždyť víš, že nás obrali o všechny daně.

Ignác

O to mu asi teď nejde, spíše Vám chce sdělit nějakou důležitou novinu.

Kníže

No dobře, tak ho vpusťte ho dovnitř.

Ignác

Rozkaz pane.

Ignác jde ke dveřím otevře je a volá.

Ignác

Žádám pana Bujóna, aby předstoupil před knížeti.

Ve dveřích se objeví Bujón a kráčí rychle ke knížeti.

Bujón

Pane kníže, je zle, téměř nikdo po mně nechce žádnou půjčku a co víc, všichni ve vesnici splácejí své dluhy, a já nemám, komu bych co vzal.

Kníže Ludvík

To je nemilé, chcete říci, že už si nemůžeme od Vás půjčovat?

Bujón

Já bych Vám rád půjčil, ale s takovou sám budu mít málo.

Ignác uvažuje.

Ignác

A co se mohlo u vás ve vsi stát, že najednou všichni mají na splacení dluhu, nenašli vesničané snad třeba nějaký poklad?

Bujón

To bych neřekl, spíš to má souvislost s tím, že pana knížete posledně oloupili loupežníci o daně.

Ignác

Že by loupežníci dávali peníze pana knížete těm otrhancům?

Bujón

Přesně to jsem měl na mysli.

Najednou slyší křik i smích na nádvoří zámku, protože se tam objevili naprosto zmáčení vojáci bez zbraní a stejnokrojů a zcela udýchaní, všichni strašně špinaví od bláta, jak se drápali na břeh z rybníku. Kníže Ludvík, Ignác i Bujón rychle přiběhnou k oknu.

Ignác

Tak se mně zdá Bujóne, že po dnešním dnu asi zkrachujete. Od vás si už ve vesnici nikdo nepůjčí ani měďák.

Bujón padne na kolena.

Bujón

No, jestli to tak dopadne a nebudu mít z čeho žít, tak brzy umřu.

Kníže Ludvík

Vy umřete první a my Vás zřejmě budeme následovat, když si nebudeme moci od Vás půjčovat.

Bujón

Co budeme dělat?

Ignác chodí po komnatě a hlasitě přemýšlí.

Ignác

Asi by bylo dobré zjistit, kdo po té vesnici ty krejčary rozdává, loupežníci to jistě nebudou, musí tam mít komplice, nějaké své spojence, a to bude Váš úkol. Až k Vám budou lidé chodit vracet dluhy, musíte se obratně ptát, kdo jim je

dal. Když to budeme vědět , tak už zbytek zařídíme.

Bujón

Ano pane rádce, vynasnažím se zjistit, kdo je ten lidumil, který rozdává ty peníze.

Kníže poklepe Ignácovi na rameno.

Kníže Ludvík

Dobře jsi to vymyslel Ignáci, ani my bychom to lépe nedokázali. Až zjistíte Bujóne, kdo to je, přichvátejte za námi hned do zámku, čím dříve, tím lépe.

Bujón se pokloní a odchází z místnosti.

Kníže Ludvík se z okna dívá na svlečené vojáky.

Kníže Ludvík

To měli být Ignáci tvoji nejlepší neohrožení vojáčky? A teď tam sedí v koutěku bez zbraní a špinaví, to má být naše armádečka, to abych se začal raději učit sám ohánět šavličkou.

Ignác

Vůbec nevím kníže, co se zvtlo, plán byl dokonalý, někdo nás musel zradit. Ale nebojte se pane kníže, slibuji, že viníky nakonec dostaneme a všechno bude jako dříve.

Kníže se posadí a povzdychne si.

Kníže Ludvík

Jo jo, poslední dobou jsou to samé slibíčky chybíčky, i tu pěknou dívenku zednickou jsi mně slíbil, že se objeví na zámku a zatím, skuteček útek. A my jsme tak smutní.

Ignác

Nebojte se pane kníže, i k tomu dojde, nicméně máme teď důležitější úkol, až ten vyřídíme, i ta holka se objeví ve Vašich komnatách.

Kníže Ludvík

Dobře, tak jdi zjistit u těch udatných mokrých vojáčků, co se stalo a proč se tady objevili bez kočárečku a bez penízek, a vypadají, jako prasátka, která se rochní celý den v blátíčku.

Ignác

Ano pane kníže.

Ignác odchází.

27.Obraz – Ve zbojnické chýši - podvečer.

Hřebík přichází s Kleofášem a mají dobrou náladu, oba nesou pokladnu, v ní je spousta krejcarů. Vuřt je vidí z okna a jdou na něho mdloby. Ovládne se a vyjde ven. U Hřebíka i Kleofáše se nachomejtli i ostatní zbojníci.

Vuřt

Vidím, že se vám dneska chlapi hodně dařilo.

Hřebík

Jo, byl to rušný, ale velice úspěšný den.

Kleofáš otevře pokladničku a v ní jsou peníze až po vrch.

Hřebík

Však se podívej Vuřte, co jsme knížeti sebrali, já myslím, že ho z toho klepne pepka.

Ostatní zbojníci jsou trošku rozmrzelí z toho, že nic z lupu nedostanou.

Valibuk

A proč jste nám nic neřekli, že jdete na lup, mohli jsme jít s vámi a také z toho něco mít.

Hřebík

Tak to se zeptejte tady šéfa, chtěl, abychom šli jenom já a tady Kleofáš.

Zbojníci se na Vuřta mračí. Vuřt se snaží obhájit.

Vuřt

No, myslel jsem, že byste chlapi do toho nešli, přece jenom to byl nebezpečný přepad, vždyť víte, kde jsou peníze knížete, je tam i spousta vojáků.

Kleofáš se obrátí na Vuřta.

Kleofáš

Nám jsi tvrdil ale něco úplně jiného, proto jsi poslal jenom nás, říkal jsi, že to bude hračka.

Piloun

Tak teď jsem z toho jelen, tak jaké to bylo, nebezpečné nebo bez problémů.

Hřebík

Jak se to vezme. Navenek to vypadalo, že s

povozem žádný voják na koni nekluše, a že je bez ozbrojeného doprovodu. Ale uvnitř povozu byli vojáci ozbrojení po zuby.

Piloun

Tak to vypadá na boudu.

Kleofáš

Ted' si uhodil hřebíček na hlavičku, někdo to na nás narafičil, ale my jsme to prokoukli a dali vojákům za vyučenou.

Valibuk

Uf, tak to jsem skoro rád, že jsem u toho nebyl, ještě by mně trefili, víte že mám velké tělo a do něho se dobře střílí. Na druhé straně, nějaký peníz mít, by nebylo špatné, už mi prachy vlastně došly.

Piloun

Co ty s těmi penězi děláš, vždyť včera jsi dostal nějaké krejcary.

Valibuk

No jo, ale to bylo málo, já mám strašnou žaludeční potřebu, jak se dostanu k penězům nakoupím spousty jídla, a pití a dokud to vidím před sebou, jím a piji až téměř do bezvědomí.

Piloun

Na ty peníze bohužel nemáš nárok, nebyl jsi s nimi.

Hřebík uklidňuje chlapy a směje se.

Hřebík

Podívejte se chlapi, my vám něco s Kleofášem dáme, aby nám Valibuk nedejbože neumřel hlady, ale za to tady Vuřt nedostane nic, řekli jsme si s Kleofášem, že nám ta dohoda o předání polovině lupu šéfovi vůbec nevyhovuje, kdo nezbojničí, ať nemá.

Vuřt

To nemyslíš vážně, za ta slova tě budu muset ztrestat.

Vuřt vytáhne šavli. Hřebík se nelekne a vytáhne tu svoji.

Zbojníci skočí mezi Vuřta a Hřebíka a roztrhnou je.

Všichni kromě Vuřta zvednou ruku.

Vuřt praskne šavlí o zem a odchází do své světnice.

Hřebík s Kleofášem podělili ostatní zbojníky. V pozdním večeru se vytratil Vuřt ze zbojnické chýše. Hřebík a Kleofáš to z okýnka chýše vidí.

Hřebík

Tak pojď vyříkáme si to hned.

Piloun

Tak neblázněte chlapi, pojďme o novém pravidlu hlasovat. Kdo je pro, aby se lup rozdělil jen mezi ty, kteří se o ten lup zasloužili?

Piloun

Promiň šéfe, ale většina z nás si přeje nový pořádek.

Kleofáš

Tak jsme si to chlapi vyříkali a samozřejmě vám něco s Hřebíkem dáme, už jenom proto, že jste nás podrželi. Nebude toho moc, zbytek totiž s Hřebíkem zaneseme opět do vesnice a dáme lidem, co tyto peníze potřebují.

Piloun

Jo Hřebíku, my to chápeme, dej nám jen tolik, kolik myslíš, i za to budeme rádi.

Valoun

No jo, mně dejte jenom pár krejcarků, stejně jsem si řek, že budu držet dietu, jinak bych se za chvíli neunes. Kdybych dostal moc, zas bych se přejed, raději ať je má někdo, kdo má opravdový hlad, i když já ho mám furt.

Hřebík

Už zase někde peláší.

Kleofáš

Není těžké uhodnout, kde.

Hřebík

Jistě, že vím kde, fičí za knížetem mu vytroubit, že nejsme po smrti.

Kleofáš

To už dávno musí přece vědět, jeho vojáci z povozu se určitě už dobelhali pěšky do zámku.

Hřebík

Tam se určitě s rádcem a knížetem domluví, jakou boudu na nás znovu vymyslí, opatrnost je na místě, musíme si dávat pozor.

Kleofáš

Bude dobré ho mít neustále na očích a moc mu nedůvěřovat.

Hřebík

To je jasné jak facta, dáme si na něho majzla.

Kleofáš

No a co my teď?

Hřebík ukáže na pokladničku.

Hřebík

Co my? Vezmeme náš poslední úlovek a tradá do vesnice, myslím, že první várka finanční podpory už dávno našim přátelům došla.

Kleofáš

Tak jo, Vuřt se ztratil a my se ztratíme také.

Kleofáš s Hřebíkem vezmou pokladničku a jdou do vesnice.

28. Obraz – Na zámku – noc.

*Ignác chodí nervózně po komnatě.
Někdo zaklepe na deře a přivedou Vuřta.*

Ignác

Vysvětli mně Vuřte, jak to že ti dva loupežníci věděli, že v povoze jsou skryti ozbrojení vojáci?

Vuřt krčí rameny.

Vuřt

To vůbec nemám zdání, musel jim to někdo prozradit. Zrádce hledejte ve svých řadách, já to určitě nebyl a nikomu jsem nic neřekl.

Ignác

Tak pokud jsi to nebyl a za své lidi také ručím, tak potom by musel donášet kníže, ale toho také můžeme vyloučit. Tak už fakt nevím, snad

jsou to jasnovidci.

Vuřt

Kdo ví, kdo jim pomáhá, musí to být po čertech asi chytrý člověk.

Ignác

Zapamatuj si Vuřte, že nejchytřejší jsem tu já.

Vuřt

Samozřejmě pane, o Vás bych si nedovolil pochybovat.

Ignác

Doufám, že aspoň neseš polovinu z té pokladny jako posledně. Kníže utře hubu, ale alespoň zbude trochu na nás.

Vuřt padne na kolena.

Vuřt

Bohužel Pane rádce, ti dva cizí chlapi prosadili nový zbojnický zákon, já pokud s nimi nepůjdu loupit, nedostanu vůbec nic.

Ignác zlostí mrskne sklenkou o zem.

Ignác

Ty vězně musíme dostat na hřbitov, stůj co stůj.

Vuřt

A jak to uděláme, já už vlastně ani nejsem žádným vůdcem, nikdo mně už téměř neposlouchá.

Ignác

Mám ještě takový jeden nápad.

Vuřt pochlebuje rádci.

Vuřt

Já jsem věděl, že jako nejchytřejší z nás určitě na něco přijdete.

Ignác

Zítra má přijet na návštěvu náš král, moc mně to nevoní, na můj vkus je moc spravedlivý a svým poddaným naslouchá. Už vidím, jak jede našim knížectvím a všichni si budou stěžovat, že je tady nesnesitelně utlačujeme. Doufám, že přitom nepraskne, že máme velké daně, ale v knížecí pokladnici skoro nic. Hodilo by se mně, kdyby ten královský kočár s doprovodem někdo

přepadl.

Vuřt

A k čemu by to bylo dobré pane ?

Ignác

Mysli trochu Vuřte. Když loupežníci přepadnou krále, aspoň pozná, čeho je ta chátra schopná, král bude mít úplně jiné starosti, než naslouchat naříkání chudáků, pošle na loupežníky celou armádu a ti u nás v kraji skončí, všechny je pochyťají a pověsí a já nebudu muset hnout jediným prstem.

Vuřt

A co já? Já nechci na šibenici.

Ignác

Ty? Ty loupežníky přivedeš na myšlenku, aby krále přepadli, a až ho přepadnou, ztratíš se z lesa na zámek a já ti pak nějakou službu tady najdu.

Vuřt

Škoda, v lese jako veliteli mně bylo dobře a penízky se jenom sypaly.

Ignác

Bohužel Vuřte, studna už vyschla, v lese ti nikdo už nic zadarmo nedá a zanedlouho by stejně přišli na to, že hraješ s nimi falešnou hru.

Vuřt

Dobře pane rádce, zkusím přesvědčit loupežníky, aby přepadli pana krále.

Vuřt se ukloní a odchází z komnaty.

28. Obraz – ve vesnici – v noci.

Pozdě večer dorazí hřebík a Kleofáš do vesnice, přijdou k chalupě Jury a zaklepou na dveře. Otevře jim Jura.

Jura

Zdravím vás přátelé, pojdte dál, ať vás nikdo

*Hřebík s Kleofášem vlezou dovnitř
do světnice.*

nevidí.

Jura

Co že jste nás tak brzo opět navštívili.

Kleofáš

Ále, stýskalo se mně po tobě Juro a neseme
Vám další dárek pro chudé sousedy.

Jura

I mně se po vás stýská a hlavně, nesmím to
moc říkat, Mařence utkvěl v paměti tady Hřebík.
Myslím si, že pořád na něho myslí.

*Hřebík se červená, ale je mu
ta zpráva příjemná.*

Hřebík

Ále, hlouposti, co by mohla na mně vidět?

Kleofáš

Jen nechej na hlavě, nesmíš se podceňovat,
jseš pohlednej, pracovitej, aspoň co se týče
zbojnického řemesla, a srdce si myslím také
máš na pravém místě, tak co by se nemohla do
tebe Mařenka zakoukat.

Jura

Kleofáš má pravdu, znám Mařenku, má ráda
rozhodné dobrosrdečné lidi, a když k tomu
připočtu i ten tvůj kukuč s blond kšticí, které
děvče by odolalo. A já to nakonec schvaluji.
Raději, ať si vezme pracovitého obyčejného
chlapa, než nějakého knížete.

Hřebík

Jak to myslíš Juro, ona si má vzít knížete.

Jura

Jé je je je, to jsem se zas pěkně prokec,
a to nemám vůbec upito nějakého šňapsu,
nikomu to neříkej a hlavně Mařence ne, sudička
ji prorokovala, že si vezme knížete.

Hřebík se pousmál.

Hřebík

No vidíš Juro, to nemám vůbec šanci, když
Mařenka čeká na knížete.

Jura se rozčiluje.

Jura

Vůbec nečeká, ona o tom neví a ani nechci, aby se to dověděla, považ že by si vzala našeho knížete, toho tajtrlíka, to by mně snad klepla pepka.

Hřebík

No a co tak jiného milého hezkého knížete?

Juro

Hřebíku nefantazíruj, takového neznám a pokud vím, ani široko daleko tu takový není.

Kleofáš

Ale kdysi možná byl?

Jura

Kdysi, kdysi, jestli myslíš starého pána Václava, otce toho vydřiducha, tak to máš pravdu, ten byl dobrý a spravedlivý, ale takoví už asi na světě vymřeli.

Do světnice vchází Mařenka a když vidí, že přišla návštěva vrhne se Kleofášovi kolem krku a vlepí mu pusu na líčko.

Mařenka

To máš strýčku za ty chudé, co jsi jim pomohl.

Hřebík se na to dívá a trochu žálí.

Hřebík

A mně si nikdo nevšímá, já jsem asi prostě vosk.

Jura se směje i s Kleofášem.

Jura

Vidíš Mařenko, Hřebík má pravdu, ty jsi ho úplně zasklila, vždyť má na tom zásluhu stejně jako Kleofáš, tak mu vraž taky jednu pusu.

Mařenka stydlivě přijde k Hřebíkovi a ten nastaví líčko, ale Mařenka mu dá pusu na pusu. Je trochu delší. Kleofáš pokračuje v úsměvu spolu s Jurou.

Kleofáš

Tak a teď se zas cítím ochuzen já, Juro viděl jsi tu pusu, ta přece byla úplně jiná, než jsem dostal já.

Jura pošťuchuje Kleofáše.

Jura

No jo, ale hřebík je mladší a hezčí, a v jeho případě může jít i o něco víc, než jenom vděk, že Mařenka.

Mařenka se cítí nejistě.

Mařenka

Já vlastně ani nevím, ten polibek přišel jaksik samosebou.

Hřebík

Nevím jestli přišel samosebou, ale mně se tuze líbil, klidně bych vydržel ještě jeden.

Hřebík nastaví svou tvář.

Jura

No tak dost muckání, myslím, že kluci přišli kvůli úplně jiným věcem, že Kleofáši?

Kleofáš

No jo, přinesli jsme vám další várku daní, které jsme sebrali knížeti.

Jura se směje.

Jura

Jestli to tak půjde dál, tak za chvíli tdy budeme nejbohatší dědina široko daleko.

Hřebík

Myslím, že další várka už nebude. Knížeti jsme poslední dobou pěkně pustili žilou, ten už další peníze bude setsakramentsky hlídat.

Kleofáš

Proto uvažte, komu je dáte.

Mařenka

Nebojte se, my víme, kdo ty penízky potřebuje, zase je v tichosti rozdáme ještě těm, co jsou pořád na tom špatně.

Kleofáš

Jsme domluveni, a jak jsem říkal posledně, nikomu ani muk, a ať si nikdo jiný, komu darujete nějaký ten krejcar, nevyjde s pusou na špacír, to byste se dostali do nebezpečí, kníže se umí mstít.

Jura

Já myslím, že to nikdo z vesnice neřekne, byli by sami proti sobě.

Hřebík

No dobře, tak snad Vás nikdo neprozradí.

Kleofáš

No nic Juro, je už pozdě, musíme s Ondrou vyrazit zpátky do lesa, mějte se hezky a také na pozoru.

Jura

Žádné obavy, dáme si majzla.

Hřebík i Jura odcházejí ze světnice a chalupy do lesa.

30. Obraz – Ve zbojnické chýši – pozdě v noci.

Hřebík a Kleofáš přicházejí do zbojnické chýše. Tam sedí Vuřt se zbojníky a vypráví o příjezdu krále na zámek.

Vuřt

Z důvěryhodného zdroje vím, že zítra přijede na zámek sám král.

Piloun

Tak bychom ho měli pěkně pozdravit a poklonit se mu.

Vuřt

Pozdravíme ho, ale pěkně po našem. Já myslím, že když pozbude nějakou tu zlatku, tak ho neubude.

Vuřt vytáhne šavli a zkouší její ostří.

Piloun

Ty Vuřte, a nemyslíš, že je to trochu velké sousto na nás?

Vuřt se na Pilouna oboří.

Vuřt

Tak jsi zbojník nebo nejsi?

Piloun

No jsem.

Vuřt

A jak víš, ten bere bohatým, a král bohatý je, nebo ne?

Valibuk

To je fakt, mně to třeba jedno bude.

Kleofáš se vloží do hovoru.

Kleofáš

No jo, ale on má daleko větší moc, než takový kníže, my ho naštve a on na nás pošle celou armádu vojáků.

Vuřt

Vidím, že se nám ozval zbabělec.

Hřebík

Vuřt má pravdu, přece se nebudeme bát krále ani jeho armády.

Vuřt

Vidíš Kleofáši, to je slovo pořádného zbojnického chlapa.

Valibuk

A já nejsem chlap, já jsem také řekl, že ho přepadneme, hlavně aby vezli také nějaký proviant, já mám zase takový hlad.

Vuřt

To víš, že jo, král přece také musí jíst a určitě sebou veze samé dobrůtky.

Piloun

Mně se to ale nelíbí, přece jenom, král nám nic neudělal, a lidé říkají, že je spravedlivý.

Hřebík

Spravedlivý? Tak proč strpí tady v knížectví takové darebáky.

Kokta

Kokokoho tím mymymyslíš, nás?

Hřebík

Ale ne, přece knížete a rádce.

Valibuk

Tak to jo, to ten král fakt přehání.

Kleofáš

Mně je to jedno, dělejte, jak myslíte, ale podle mě to není dobrý nápad.

Vuřt

Nejlépe bude, když budeme hlasovat, vám se přece to hlasování líbí.

Hřebík

Tak pojďme do toho. Kdo je pro, abychom královský kočár přepadli?

Valibuk, Hřebík, Vuřt zvedli ruku, Piloun a Kleofáš ne, Kokta pořád váhá.

Vuřt

Tak co je Kokto, ty nebudeš hlasovat?

Kokta

Když jájaja nenevím, co jejeje lepší.

Vuřt

Nevadí, беру to, že Kokta se zdržel hlasování. Většina chce krále oškubat, takže zítra jdeme na to.

Všichni zbojníci po hlasování se uložili k spánku. Kleofáš k Hřebíkovi potichu hovoří.

Kleofáš

Ty Hřebíku, a ty chceš opravdu krále přepadnout?

Hřebík

Ani mně to nenapadlo, ale o tom zrádce Vuřt nemusí vědět.

Kleofáš

Já jsem si to myslel, tak co budeme dělat.

Hřebík

Neboj, vyspi se do růžova, zítra uvidíš.

Ráno se všichni probudí a chystají

zbojnicít, Vuřt si stěžuje a svíjí se bolestí.

Vuřt

Áaaa bolí mně strašně břicho, asi jsem včera něco špatného snědl.

Hřebík

To je špatné, ty s námi tedy nepůjdeš přepadnout krále?

Vuřt

Tak rád bych se toho zúčastnil, ale nemohu, strašně mně to bolí, aspoň zbude na vás více lupu.

Valibuk

To jsem blázen, vždyť jsi včera jedl to co já, a mně nic nebolí.

Vuřt

Ty máš kachnížaludek, ty můžeš snít třeba i plesnivou žábu a nic ti nebude, ale já mám žaludek fajnový.

Kokta

Aaa neměl by by někdo zůzustat s tetetebou, co kdyby byby se ti popopohoršilo.

Vuřt

Ne ne, jen klidně běžte, já to tady vydržím.

Kleofáš

My půjdeme i bez tebe, ale o hodně přijdeš.

Valibuk

No nevím, o co by měl přijít, jedině, že by poprvé zblízka uviděl krále utíkat.

Piloun sarkasticky.

Piloun

I to je možné, my ho poprvé uvidíme zblízka a podruhé ho zblízka třeba uvidíme až na vlastní popravě.

Hřebík

Nemaluj čerta na zeď, snad nebude tak zle,

chlapi, tak jdeme.

*Zbojníci odcházejí ze zbojnické chýše
na kraj lesa.*

31. Obraz – Cesta lesem - ráno.

Zbojníci jdou lesem.

Valibuk

Už se těším, jak bude král zírat, až ho
přepadneme.

Hřebík

Valibuku, nikoho přepadávat nebudeme.

Valibuk

Jak to? Odhlasovali jsme si to.

Hřebík

Měj rozum a trošku mysli, když přepadneme
krále, tak tady v tom lese přežijeme tak do
konce měsíce.

Piloun se podivuje.

Piloun

Tak proč si včera hlasoval, že krále oloupíme?

Hřebík

Protože váš vůdce Vuřt je zrádce a celou dobu,
co jste s ním, vás vodil za nos.

Piloun

Tušil jsem to.

Kokta

Jajajak to mymymyslíš.

Kleofáš

Kdybyste ho trošku hlídali, kam se vždycky
navečer ze skrýše po přepadení ztrácí, zjistili
byste, že je spolčený s rádcem a že mu dává
část lupu, který jste mu přinesli.

Valibuk

To je pěkný lump, kdybychom mu nesypali

vždycky tu půlku, tak jsem mohl mít daleko více jídla.

Hřebík

Ale no tak Valibuku, když jsi přišel do lesa, určitě jsi tu nešel kvůli toho, že chceš jíst, až praskneš. Tobě vlastně pomohl, jinak by ses už dávno neunes.

Piloun

No dobře, tak co jdeme dělat.

Hřebík

Zkusíme se dostat ke králi a vysvětlit mu těžký život v našem kraji. On jediný nám a prostým lidem může pomoci.

Valibuk

No tak jsem zvědavý, jak to uděláš, já bych se držel původního plánu, přepadl ho, pohrozil mu, že musí s tím knížetem něco udělat.

Hřebík

Prosím tě Valibuku, na přepad krále právě kníže čeká, strašně by mu to bodlo, to právě nesmíme udělat. Musíme před krále předstoupit jako pokorní poddaní, kteří žádají nápravu. Vždyť je náš král a říkají, že je i spravedlivý.

Kleofáš

No jo, ale jak se k němu dostaneme.

Hřebík

Kluci, mám takový plán.

32. Obraz – Přepadení krále - dopoledne.

Po cestě jede královský kočár , který je střežen královskou gardou. Uprostřed cesty najednou voják gardy vidí ležet bezvládné tělo. Zastaví před ním. Z kočáru vykoukne král.

Král

Poručík sleze z koně přijde k tělu, zjistí, že člověk dýchá, jde za králem a informuje ho.

Co se děje poručíku, proč stojíme?

Poručík

Pane králi, na cestě leží nějaký člověk, ještě dýchá.

Král

Aha, dobrá, vezměte ho a strčte ho ku mně do kočáru, na zámku snad mají lékaře.

Poručík

Vaší milosti, opravdu ho chcete uložit k Vám do kočáru?

Král

Máte snad jiný nápad, jak ho do zámku dopravit a přitom z něj nevytřepat na těchto hrbolatých cestách zbytek jeho života.

Poručík

Pane králi, to nemám.

Král

Tak vidíte, splňte rozkaz, šup s ním ke mně.

Poručík pokyne a vojáci zvednou tělo a přenesou ho do kočáru. Pak všichni zase nasednou na koně a do kočáru a jedou cestou. V kočáru se ozve náhle hlas bezvládného těla.

Hřebík

Chtěl bych Vás pozdravit pane králi.“

Král trochu překvapen si zachová důstojnost.

Král

Ale bezvládné tělo se probudilo, Vidím, že jste použil lest, abyste se dostal do mé blízkosti, jde o přepadení?

Hřebík poklekne v kočáru před krále a skloní hlavu.

Hřebík

Pane králi, jsem sice teď zbojník, ale беру peníze těm, kteří okrádají druhé a dávám zase těm chudákům, kteří je potřebují. K vám Vaše

milosti, jako věrný Váš poddaný, bych si to nikdy nedovolil, vždyť vidíte, že nemám ani žádnou zbraň.

Hřebík ukazuje prázdné kapsy a opasek beze zbraní.

Král

Tak, co to potom má znamenat.

Hřebík

Ať mně Vaše milost promine, ale nepřišel jsem na jinou možnost, abych si s Vámi mohl nerušeně promluvit a požádat Vás o pomoc.

Král

To mně překvapuješ, jak já mám zbojníkovi pomoci? Chceš udělit milost?

Hřebík

Kdybyste uznal, že jsem páchal zločiny, o milost bych nikdy nežádal, ale já žádám o pomoc pro téměř všechny lid v tomto knížectví.

Král

A v co se jim děje za křivda.

Hřebík

Kníže Ludvík na ně uvalil strašlivé daně a za každou neposlušnost je krutě trestá, jedině vy jste schopni zastavit to bezpráví.

Král

Milý zbojníku, jsi mně sympatický, ale já nevěřím, že by se v tomto kraji žilo tak špatně, to bys mně o tom musel přesvědčit.

Hřebík ukáže z okna.

Hřebík

Vaše milosti, tam za tím velkým stromem čekají moji přátelé, kteří Vám také chtějí vzdát hold a i oni mohou dosvědčit knížecí špatnou vládu.

Král

Tak dobře, rád se s nimi setkám.

*Král pokyne, aby průvod zamířil ke stromu,
u stromu vyjde z kočáru a v doprovodu
Hřebíka si to zamíří na palouk za stromem,
kde klečí zbojnická parta se skloněnými*

hlavami, pouze Kleofáš se zády opírá o strom.

Král

Vítáte mě jak na pravém královském dvoře, to Vás musel určitě někdo naučit, ale co ten chlap u toho stromu, ten se klanět králi neumí?

Hřebík

Promiňte Vaše milosti, ale to není Váš poddaný. Říkal, že kdyby se Vám jako poddaný poklonil, pěkně by to schytl od svého pravého pána.

Král

No tak to se nedá nic dělat, je třeba uznávat i jiná království. No a co tamti zbojníci.

Ukáže na klanící se a klečící postavy.

Hřebík

Jsou to moji přátelé a Vaši poddaní, kteří tak jako já žádají, abyste sjednal nápravu v tomto kraji, kde se obyčejným lidem žije velice špatně.

Král

A ty si myslíš, že když mě ukážeš tady své kumpány, tak ti uvěřím?

Hřebík

Vím, že mě nemusíte věřit Vaší milosti, ale kdybyste ráčil jet na zámek přes vesnici, určitě byste se dověděl více a mohl byste naši prosbu nestranně posoudit.

Král

Je to sice zajíždka, ale proč ne, to bych mohl pro Vás udělat, když jste se tak pěkně a uctivě poklonili a klekli přede mnou.

Hřebík

Králi, budeme Vám nadosmrti vděčni za tu snahu zjistit příčinu nespokojenosti poddaného lidu.

Král

Dobrá tedy, myslím si, že už mě doprovázet nemusíš, trefím sám ke kočáru a namířím si to přímo do dědiny, zatím buď zdrav zbojníku, doufám, že až se příště uvidíme, bude to za

lepších okolností.

Hřebík

Klaníme se Vám milosti a věříme, že jste
spravedlivý král.

*Král se otočí a odchází ke svému kočáru,
pak nasedne do něj.*

Král

Kočí, jedeme do vesnice, poručíku, veď nás.

33.Obráz – Ve vesnici - odpoledne.

*Do vesnice přijíždí královský kočár,
lidé ho nečekají, nicméně zdraví a klaní
se kočáru. Kočár ve vesnici zastaví a král
z něho vyleze, lidé padají na kolena a
kloní svou hlavu. Král přijde blíže k
jedné osobě.*

Král

Jak ti říkají?

Julka

Jsem Julka Nehodová.

Král

A čím se živíš?

Julka

Vším možným, čím se dá.

Král

A uživíš se?

*Julka pokrčí rameny a nechce se
ji hovořit.*

Král

No tak Julko, slyšel jsem, že se Vám žije
špatně.

Julka se osmělí.

Julka

Za starého pána knížete se nám žilo lépe, pak
přišel mladý kníže a zoufala jsem si, teď je to
zase lepší.

Král

A copak, kníže snížil daně?

Král kroutí hlavou.

Julka se snaží vysvětlit.

Král se obrátí na muže v okolí.

Muž také krčí rameny.

*Král pokyne všem lidem na návsi a
sedne do kočáru.*

Královský průvod si to namíří do zámku.

34. Obraz – Na zámku – odpoledne.

*Kníže Ludvík se dívá z okna a vyhlíží
královský průvod. Na dveře zaklepe
Ignác a vstoupí dovnitř.*

Julka

To ne, to spíše zvýšil.

Král

Tak to nechápu, daně jsou vyšší a tobě se žije lépe.

Julka

Poslední dobou mně někdo dá pár krejcarů, jen tak, abych vyžila. Vůbec nevím, kdo je ten dobrodinec, ale jsem za to strašně vděčná. Co já bych si bez toho počala.

Král

A co ty, také se ti žije špatně.

Král

Ty také dostáváš zdarma nějaké krejcare?

Muž

Tady je dostávají všichni, kdo je potřebují, máme svého hrdinu, ale vlastně nikdo nevíme, kdo to opravdu je.

Král

Budte sbohem. Kočí jedeme, myslím, že už vím vše, co jsem chtěl vědět.

Kníže Ludvík

Stalo se něco Ignáci?

Ignác

Pane kníže, přišel lichvář Bujón.

Kníže Ludvík

Teď? Víš, že nemáme čas, čekáme krále.

Doufám, že se tu král dlouho nezdrží, nemáme penízky na to, abychom ho tady dlouho vydržovali.

Ignác

Bujón říká, že je to naléhavé.

Kníže Ludvík

Tak rychle, ať vstoupí, třeba se situace ve vesnici zlepšila a zase nám bude moci půjčovat.

*Ignác pozve lichváře dovnitř. Bujón
vběhne do místností a rychle hovoří.*

Bujón

Pane kníže, pane kníže, už vím, kdo roznáší ty ukradené peníze po vesnici. Je to zedník Jura a ta jeho holka.

Kníže Ludvík

Mohlo nás to napadnout, vždyť ten vězníček pomocníček byl jeho parťák. A jak ses to dověděl?

Bujón

Šel jsem po vesnici a náhodou jsem potkal Vašeho kočího, chtěl počkat ještě se splátkou dluhu, řekl jsem mu, že jeho dluh už zaplatila jeho žena. Hodně se tomu divil. Pak jsem ho potkal v hospodě a vyprávěl mně, že doma ženu ztloukl a ta mu prozradila, že dostala právě ty peníze od toho zedníka Jury.

Ignác

No vidíš Bujóne, stačí se trochu snažit a už víme, kdo je s těmi buřiči spolčen.

*Z věže zámku se ozývá hlášení,
že přijíždí královský průvod.*

Kníže Ludvík

Král přijíždí, Ignáci, vem Bujónka a běžte zadním dvorem, ať ho král nevidí. Ještě by si mohl myslet, že si od Bujóna půjčujeme penízky.

Bujón

Ale vždyť je to pravda.

Kníže Ludvík

Pravda to je, ale nemusí to hned každý vědět, že jsme pořád bez penízek, natož král, mohl by si o nás myslet, že jsme trošičku rozhazovační.

Ignác zrychleným krokem odvede Bujóna z místnosti a kníže Ludvík spěchá na nádvoří pozdravit krále.

35. Obraz – Na nádvoří zámku – pozdě odpoledne.

Královský průvod přijíždí, kočár se zastavil, Ignác otevírá dvířka, z kočáru vystupuje král.

Kníže Ludvík

Buďte pozdraven Vaše milosti, doufám, že jste měl příjemnou cestu?

Král

Zdravím Vás kníže, cesta byla celkem příjemná a poklidná.

Ignác se podíví.

Ignác

A nikdo Vás Vaší milosti cestou nepřepadl?

Král se podíví nad otázkou.

Král

A měl by?

Ignác se snaží otázku vysvětlit.

Ignác

Totíž v našem kraji vaší Milosti sídlí banda loupežníků, měli jsme s knížetem obavy, aby Vás na cestě neobtěžovali.

Kníže se třese trochu hrůzou.

Kníže Ludvík

Jsou to nebezpeční zločinci, už po nich dlouho pátráme, ale nedaří se nám je polapit, možná, kdybyste Vaší milosti vy přispěl svým vojskem, snad by se nám to podařilo.

Král

Pane kníže, já jsem tady nepřijel chytat loupežníky, to je Vaše povinnost, spíše se podívat, jak se žije poddaným a musím Vám

Ignác utrousí potichu.

sdělit, že nejsem vůbec spokojen. Projížděl jsem vesnicí a ptal jsem se lidu na jejich starosti a vůbec jim nezávidím.

Ignác
Syčáci.

Král
Říkal jste něco?

Ignác
Pane králi, však to znáte, chudina bude vždycky nadávat na svého pána, který musí dbát na zákony a pořádek.

Král
Já si myslím, že nadávají hlavně na vysoké daně a na těžké tresty za jakýkoliv i malý prohřešek. Tak se mně zdá, že svůj lid, pane kníže, nemáte vůbec rád a derete je z kůže.

Kníže Ludvík se podivuje.

Kníže Ludvík
S těmi daněmi to vůbec my nechápeme. Říkáte Vaší milosti, že si lidičci stěžuje na velké daně, vidíte a já mám pokladničku téměř prázdnou.

Ignác skáče do řeči a chce hovor o daních zamluvit.

Ignác
Pan kníže má rád svůj lid a je schopen to i dokázat.

Král
No tak mně zkuste překvapit, rád si poslechnu, jak to dokáže.

Ignác
Kníže Ludvík má záměr se zanedlouho oženit.

Král
To je od něho chvályhodné a která šlechtična bude ta šťastná?

Ignác
Kníže Ludvík si nevezme žádnou slečnu ze šlechtického rodu, ale obyčejnou chudou holku tady z vesnice.

Kníže se diví.

Kníže Ludvík

My že si máme vzít holku z vesnice?

Ignác

Ano, vždyť jste o ni posledně říkal, že se Vám dcera zedníka tuze líbí a že si ji vezmete.

Ignác mrká na knížete.

Král

Tak se podívejme, není to obvyklý způsob, jak se sblížit s obyčejným lidem, vedle Vás bych si představoval někoho jiného, ale pokud je to Vaše rozhodnutí, respektuji ho a samozřejmě se těším na Vaší svatbu. Doufám, že mně pozvete?

Kníže Ludvík nejistě hovoří.

Kníže Ludvík

To jo Vaší milosti, na svatbičku vás pozveme.

Král

V tom případě jsem svolný si myslet, že to s Vámi není ještě tak zlé a mohl byste v budoucnu váš lid pochopit a vynasnažit se jejich život zlepšit.

Ignác

Nebojte se Vaší milosti, uděláme proto, co budeme moci.

Král

Dobře tedy, budu čekat na Vaše pozvání, rád se s Vaší nastávající chotí seznámím.

Ignác

Pozvání určitě zašleme.

Král nasedá do kočár a odjíždí s doprovodem. Kníže Ludvík a Ignác mává, kočár se ztrácí z dohledu.

Kníže Ludvík

Ignáci, my o tom vůbec nevíme, že si vezmeme to zednickou dívenku, pošpášovat, to jo, ale hned svatba?

Ignác

Pane kníže, a proč ne, je mladá a krásná a vy potřebujete teď přesvědčit krále, že si

poddaných vážíte.

Kníže Ludvík

No ale ona není urozeného původu, naše dětičky budou škaredé a hloupoucké.

Ignác přesvědčuje.

Ignác

Ale pane kníže, přece byste nevěřil báchorkám, že nejhezčí a nejchytřejší jsou děti urozených lidí. Vždyť se podívejte někdy do vesnice, tam jsou děti sice špinavé, ale hezké a plné života, jedna radost na ně pohledět.

Kníže Ludvík

A co když nás nebude chudá dívka chtít?

Ignác pochlebuje.

Ignác

A proč by Vás nechtěla, jste bohatý, mocný a krasavec.

Kníže Ludvík

To zas ano, jsme hezký, vlastně nejpěknější kníže, kterého by si mohla přát.

Ignác

No tak vidíte, jenom se na Vás podívá a hned se zamiluje, a když ne, máme metody, jak ji přimět ke sňatku.

Kníže Ludvík

No jo, ale my to nemůžeme pořád překousnout, že si vezmeme chudou holku.

Ignác

Nic naplat pane kníže, králi jste to už oznámil a očekává, že své slovo splníte. A přitom zabijeme dvě mouchy jednou ranou.

Kníže Ludvík

O čem to hovoříš Ignáci, jaké mušky?

Ignác

No přece, oba, zedníka i jeho dceru přivezeme na zámek, pana otce zavřeme do vězení a dceru si vezmete, a pokud nebude chtít,

pohrozíme ji, že otce umučíme a popravíme.

Kníže Ludvík

A to zabere?

Ignác

Určitě, svého otce má ráda. Vy si ji prostě vezmete, král bude spokojený a už nebude nikdo, kdo by rozdával Vaše peníze chudákům.

Kníže Ludvík

Je je, takové náhlé změníčky, to nemáme rádi, mohli bychom z toho i omarodit.

Ignác

Nic se nebojte pane kníže, vy nemusíte pohnout ani prstem, já všechno zařídím, stačí se účastnit jenom svoji svatby.

Kníže Ludvík

No dobře, snad tu svatbičku přežijeme, tak dělej Ignáci, co umíš.

Ignác

Samozřejmě pane, už jdu na to.

Ignác vychází z místnosti.

36. Obraz – Ve zbojnické skrýši - odpoledne.

Hřebík, Kleofáš, Piloun, Valibuk i Kokta se vrací do zbojnické chýše. Vuřt už na ně čeká.

Vuřt

Tak co Chlapi, nesete nějaký lup?

Kleofáš

Ále Vuřte, dnes jsme měli velkou smůlu.

Vuřt

Jak to, v královském kočáře nebyli žádné drahocenné věci, tomu nevěřím.

Hřebík

Vuřt v duchu se zlobí.

To my vlastně ani nevíme, než jsme došli na kraj lesa, uviděli jsme královský průvod, který se od nás vzdaloval, prostě jsme přišli pozdě.

Vuřt

Vy jste ten královský kočár prošvihli?

Hřebík

No Piloun říkal, nespěchejme, máme čas, každý král prý spí do oběda a až potom se vydává na cesty, jenže ten náš král si zřejmě kapánek přivstal.

Kleofáš

Nevadí, není-li král, přepadneme někoho jiného, třeba zase kočár našeho knížete a tobě to může být jedno, s námi jsi nebyl, nic bys stejně nedostal.

Hřebík

No a pokud tě už břicho nebolí, zítra můžeš jít s námi.

Vuřt se náhle opět chytí za břicho.

Vuřt

Ještě to není dobré, mám žaludek jako na vodě.

Valibuk

A já jsem taky rád, že jsme nic neukradli. Aspoň trochu zchudnu, a ta procházka lesem mně těž bodla, cosik jsem určitě shodil.

Kokta

Tyty bys mumusel chochodit týden ko kolem celého lesea, abyby to bybyby lo na to to bě znát.

Valibuk

A ty než se vykoktáš a řekneš, co jsi chtěl říct, tak bude čas jít spát.

Hřebík

No tak přátelé, dnes se moc nedařilo a už je pozdě večer, třeba zítra bude lepší den.

Kleofáš

Máš pravdu, dejme si večeři a potom si všichni dobře zchrupnem, ať jsme zítra

všichni čilí.

37. Obraz – V komnatě na zámku - ráno.

Dveře zámecké komnaty se otevřou a do nich vejde Mařenka, která je doprovázená Ignácem. Kníže Ludvík, který byl v místnosti, si pozorně prohlíží Mařenku.

Mařenka se neskloní a hned vyhrkne.

Ignác

Skloň se před svým knížetem.

Mařenka

Co jste udělali s mým otcem.

Ignác

O tvého otce je dobře postaráno, má svou vlastní komnatu v našem žaláři, jo a aby se nikde moc netrousil, tak jsme mu nasadili želízka.

Kníže je unešen krásou Mařenky a chodí kolem ní, jak mlsný pes.

Kníže Ludvík

Víš, proč jsi tady hezká dívenko?

Mařenka

To vůbec netuším pane kníže.

Ignác

Tak ty netušíš, zkusím ti to připomenout. Poslední dobou dostává chudina ve vesnici zdarma peníze, které rozdáváte ty a tvůj otec.

Mařenka

A za to jste otce zavřeli? Dáváme je chudým lidem, potřebují je.

Kníže Ludvík

To je hezké a tak ušlechtilé milé děvče, akorát my máme obavy, že ty penízky jsou pana knížete, rozdáváte z cizího, moje penízky byly totiž ukradeny loupežníčky.

Mařenka

Nerozdáváme z cizího pane kníže, dáváme chudým lidem zpátky i to málo, co jim patří a o

co jste je připravili vy svou nenasytností?

Kníže Ludvík

Ty jsi děvenko tedy pěkně hubatá.

Ignác

Vidíte pane kníže, přiznává se i bez mučení, že roznáší sousedům Vaše peníze.

Kníže Ludvík

S otcem jste okradli svého páníčka a za to jsou těžké tresty.

Ignác

Slyšela jsi tady pana kníže, že by to s tebou a tvým otcem mohlo špatně skončit, ale pan kníže ti dává velkorysou nabídku.

Mařenka se podiví.

Mařenka

A jakou?

Ignác

Pokud si pana knížete vezmeš, kníže ráčí zapomenout na ten váš veliký prohřešek.

Mařenka se zarazí a pak usměje.

Mařenka

To snad ne?

Ignác

Ale ano, a měla by sis toho vážit, pan kníže v tobě našel zalíbení a ty se můžeš v cukru letu šlechtičnou.

Mařenka

Pane rádce, lidé říkali, že jste skrblík a lump, ale že umíte i žertovat, to mně nenapadlo.

Kníže vezme hřeben a zrcátko začne si pročesávat své vlasy.

Kníže Ludvík

Děvenko, a vy byste mně nechtěla? Jsme přece urozený, bohatý a velice pohledný. Každá šlechtična by mě chtěla za muže.

Mařenka

Nezlobte se pane kníže, nějaká baronka by

Vás možná chtěla, ale já mám o ženichovi své vlastní představy.

Kníže nechápe.

Kníže Ludvík

Jakou lepší partii bys mohla mít, než jsme my?

Mařenka

Pane kníže, přece tu nejde o urozenost a peníze, já chci muže, co mně má opravdu rád a jako chlap si stojí za svým a umí se v životě o to i poprat.

Ignác

Na tvých představách vůbec nezáleží, prostě si vezmeš knížete, i král si to přeje.

Mařenka odporuje.

Mařenka

I kdyby to nařídil sám Pánbůh, tak já si Vás kníže nevezmu.

Ignác

Ale vezmeš, jinak tvého otce popravíme, a ty konec konců nemusíš dopadnout o moc lépe.

Kníže přijde k Mařence a sáhne ji na obličej.

Kníže Ludvík

To snad ne Ignáci, té hezké tvářičky by bylo opravdu škoda.

Mařenka

A třetí možnost by nebyla, pane kníže?

Ignác

To tedy nebyla, stát se chotí knížete je tvá jediná a poslední možnost, jinak dám příkaz, ať začnou tvého otce mučit a věř mi, nebude to pro něho příjemná chvíle.

Mařenka smlouvá.

Mařenka

Tak mně dejte aspoň nějaký čas na přemýšlení.

Kníže šeptá Ignáci.

Kníže Ludvík

Ignáci, dejme ji trošku času, taková náhlá změna, stát se z chudé holky hned zámeckou

paní pěkného knížete ji určitě rozrušila a není schopná teď pochopit, jaké ji potkalo štěstí.

Ignác

Dobře pane kníže, ale jen do zítřejšího rána, nechám ji odvést do její komnaty.

Otevře dveře, povolá vojáka a voják s Mařenkou odcházejí. Kníže zůstane osamocen s Ignácem.

Kníže Ludvík

Ignáci, mně se nám moc moc ženit nechce, je po hezká, ale taková trošku ušmudlaná, a ty vlasy, tak neučesané.

Ignác

Nebojte se pan kníže, až se vykoupe, navoní, její služky ji učešou a oblékne se do pěkných šatů, vypadnou Vám oči z důlků.

Kníže Ludvík

To by byla jiná, to bychom takové krasavici vůbec neodolali.

Voják odvádí Mařenku do jejího pokoje. Tam Mařenku zavřou a Mařenka začíná plakat. V pokoji se objeví služka.

Mařenka si utře slzy.

Julka

Mařenko neplač, to jsem já Julka, všechno jsem slyšela za dveřmi, kdo by ti mohl pomoci?

Mařenka

Je Julko, co tu děláš?

Julka

Ale zaskakuji za jednu nemocnou služebnou, no vidíš, snad to Pánbůh chtěl, nachomejtla jsem se rovnou do té tvoji šlamastiky.

Mařenka

Jediní, kdo by mně mohli pomoci, jsou zbojníci.

Julka

Zbojníci, ti jsou přece nebezpeční.

Mařenka

Ale kdeže, od koho si myslíš, že jsi dostala ty krejcary, to oni je přinesli, aby Vám trošku z té bídy pomohli.

Julka

A tak to jim máme tobě i jim co vracet.

Mařenka

Musíš jít do lesa za nimi a řci jim, že s mým otcem a se mnou je zle a kníže chystá se mnou veselku.

Julka

Neboj se, všechno zařídím, hned jak mně pustí ze zámku poběžím do lesa.

Mařenka

A nebojíš se sama v lese?

Julka mávne rukou.

Julka

Já? Kdepak, v lese jsem jako doma, vždyť jsem odsud, znám tam každý strom.

Mařenka

To jsi hodná, že mně i otci pomůžeš.

Julka

No přece vy jste pomohli mně a já i kdybych se měla rozkrájet, zas musím pomoci vám.

Mařenka

Tak už utíkej, času není nazbyt, doufám, že to zbojníci stihnou, než bude svatba.

Julka

Tak já už běžím a držím ti palce, ať to dobře dopadne.

Julka utíká z pokoje.

38. Obraz – Ve zbojnické skrýši – pozdě večer.

Zbojníci sedí u ohně a vidí, jak Valibuk přivádí Julku z lesa. Zbojníci sedí u ohně.

Vuřt je v chýši.

Kleofáš

Já myslel Valibuku, že jsi šel na lov, ale tohle stvoření, které jsi přivedl asi nebudeme opékat.

Valibuk

Jo, původně jsem šel ulovit nějaké to zvíře, ale tady se mně přichomejtla nějaká ženská. Napřed jsem si myslel, že je to lesní víla, ale jak na mně zhurta vyhrkla, tak jsem pochopil, že to nebude ani zvíře a ani víla, jediné nějaká divoženka, v horším případě ženská z masa a kostí.

Julka se nedá a řekne své.

Julka

Páni zbojníci, já se jmenuji Julka a zpočátku jsem si myslela, že jsem také narazila na nějakého prince, co v lese zabloudil, ale vyklubal se zněho prostořeký chlap, který má na sobě více sádla, než masa.

Valibuk

Moje tuky nech na pokoji ženská, kdybys ty je musela vláčet pořád sebou, nedošla bys ani na kraj lesa. A raději buď zdvořilá, hovoříš tady s krutými zbojníky, nebo tě začneme mučit.

Kleofáš

Tady Valibuk má pravdu, mohli bychom tě mučit, třeba tím, že nám uklidíš tady tu chatrč, to víš my zbojníci tomu moc nedáme.

Julka

Na to nemám bohužel čas, mám Vám jenom vyřídit od Mařenky, že ji a jejího otce odvedli na zámek a nutí ji si vzít knížete, jinak umučí jejího otce.

Kleofáš a Hřebík vyskočí.

Kleofáš

Tak to ne, mého parťáka nebude nikdo mučit.

Hřebík

A Mařenku si žádný kníže také brát nebude, ta je moje.

Piloun

No a co chcete dělat? Na zámku je spousta vojáků, a zámek má hradby.

Hřebík

To ještě nevím, ale půjdu ji vysvobodit, a možná vím i jak.

Kleofáš

Já půjdu samozřejmě s tebou. Kamarádi, přidáte se k nám?

Valibuk

Je je je, zase nějaká akce, ale peníze z toho opět nečouhaj, já fakt asi zchudnu. Ale nenechám Vás na holičkách, půjdu taky.

Piloun

Rozum mně říká, abych do toho nešel, ale srdce zase běží, jsou tvoji přátelé, protentokrát poslechnu srdce, takže se mnou počítejte.

Hřebík

A co ty Kokto, jdeš s námi.

Kokta

Já já se v lelelese sám bojím, takže radši jdu taky.

Ze dveří chýše vyjde Vuřt, který všemu naslouchal.

Kleofáš

Jdeš s námi Vuřte vysvobodit naše přátele, kteří jsou vězněni na zámku?

Vuřt nevěděl, co má říci.

Vuřt

Je to nebezpečné a žádný zlaták z toho nekouká, takže se mnou nepočítejte.

Hřebík

To jsem si myslel, nevadí, i v pěti dokážeme projít tiše přes bránu.

Kleofáš

Děkujeme ti Julko za tu zprávu, Valibuku, doprovod zpět Julku k okraji lesa, aby se neztratila, už se stmívá.

Valibuk se podíví.

*Valibuk odchází s Julkou na kraj lesa.
Zbojníci se baví u ohně, Vuřt vychází z
chýše a jde rovněž pryč.*

Vuřt přemýšlí.

Vuřt odchází.

Julka

Nebojím se jít večer lesem a nikoho nepotřebuji, ale tady ta hory masa a sádla zas není tak zkažená, jak jsem si myslela, takže, když mně doprovodí, budu ráda.

Valibuk

Hm, tak jo, když tady paní Julka chce, rád ji doprovodím, ať si nemyslí, že jsem nezdvořák.

Piloun

Kam jdeš Vuřte?

Vuřt

Ale, mám v městě jednu šikovnou holku, tak ji jdu navštívit.

Kokta

Mymyslíš, že má mám ně nějakou slečnu v měměstě?

Hřebík

Starou bačkoru má, peláší za rádcem mu říct, že zítra půjdeme na zámek.

Piloun

No tak to jsme v rejži, co budeme dělat, plán bude vyzrazen.

Kleofáš

Neboj se, budou si myslet, že chceme proklouznout nepozorovaně přes bránu, ale myslím si, že tady Hřebík má určitě jiný plán, ať si na nás u brány číhají, my půjdeme do zámku úplně jinudy, vid' Hřebíku.

Hřebík

Samozřejmě, že jdme branou jsem řekl před Vuřtem jen tak, aby rádce dostal mylnou zprávu, do zámku se dostaneme tajnou chodbou.

Piloun

Tajnou chodbou, tak pro mě je to novinka.

Hřebík

Však uvidíš zítra, že všechny na zámku překvapíme.

36 obraz – Na zámku – v noci.

Vuřt zaklepe a vběhne do komnaty Ignáce.

Ignác

Co se děje Vuřte, že tu pobíháš, jak splašený kůň.

Vuřt

Pane Ignáci, loupežníci Vás chtějí zítra přepadnout.

Ignác zbystří.

Ignác

A to je mně novina, a oni se na zámek odváží?

Vuřt

Určitě, ten zedník Kleofáš chce stůj co stůj vysvobodit vězně ze žaláře a ten druhý, co mu říkají Hřebík, chce zas vysvobodit tu dceru od zedníka.

Ignác

A jak se chtějí dostat do zámku?

Vuřt

Projdou prý nepozorovaně branou.

Ignác

Tak to je troufalost hodná potrestání. Dobrá, my se na ně připravíme. Ty běž zpátky do lesa.

Vuřt se ošívá.

Vuřt

Zpátky do lesa? Já jsem si myslel, že už tu zůstanu.

Ignác

Tak to tedy ne, tu hru musíme dohrát do konce. Půjdeš zpátky do loupežnické skrýše a svým kumpánům řekneš, že s nimi na zámek půjdeš.

Vuřt

Já, to jako mám bojovat proti knížeti.

Ignác

Ale ne troubo, jenom naoko, až přijdete všichni ku bráně, dáš nám znamení výstřelem z pistole, budeme vědět, že už jste tady, moji vojáci vyběhnou z úkrytu a všechny Vás pochytáme nebo postřílíme.

Vuřt

No jo, ale co když začnou vojáci po mně střílet.

Ignác

Nemusíš mít strach, řeknu jim, jak vypadáš, aby po tobě nestříleli, a přece umíš po útoku vojáků odhodit zbraně a zvednout ruce.

Vuřt

Dobře, udělám pane Ignáci, co chcete.

Ignác

Dobře, pokud to dobře dopadne, povýším tě, a budeš třeba u mě dělat velitele vojenské posádky.

Vuřt

Děkuji a vynasnažím se, aby všechno klaplo.

Vuřt se ukloní.

Vuřt odchází z komnaty a Ignác běží za knížetem. Zaklepe u něho do ložnice a vejde dovnitř. Vzbudí Knížete, který je v noční košili. Kníže se trochu lekne.

Kníže Ludvík

Co se děje Ignáci?

Ignác

Mám čerstvou informaci, že zbojníci Vám chtějí překazit svatbu a osvobodit vězně.

Kníže Ludvík

Zase ti zbojníci, máme přece velké hradby a velkou vojenskou posádečku, jak by to mohli

dokázat?

Ignác

Představte si pane kníže, ti troufalci jsou tak drzí, že půjdou zámeckou branou.

Kníže Ludvík

To se jim přece nemůže podařit, jsou tam naši vojáčky na stráž.

Ignác

Já bych je nepodceňoval, ten zednický pomocník je chytrý jako čert, určitě něco vymyslí. A dobře víte, že ten druhý vězeň také není hloupý.

Kníže se schová pod peřinu.

Kníže Ludvík

Tak to se trochu bojíme.

Ignác

Nemusíte se ničeho obávat pane kníže, posílíme stráž u brány a vojáky dobře schováme, až přijdou zbojníci, vojáci se na ně sesypou.

Kníže Ludvík

To asi poteče krevička, to my nemáme vůbec rádi.

Ignác

Nic se nedá dělat, tentokrát je všechny vyřídíme, nenecháme naživu ani jednoho.

Kníže Ludvík

To je nemilé, vždyť zítra je svatbička. To opravdu nenecháme nikoho naživu.

Ignác

Nemůžeme, kdybychom je zajali, mohl by král projevit zájem o ty loupežníky a náš vězeň by se mohl rozpovídat, jak to bylo s tou cestou do ciziny.

Kníže Ludvík

To by bylo mrzuté.

Ignác

To by bylo, a v žaláři bychom mohli skončit my dva.

Kníže Ludvík

Tak dělej, co uznáš za vhodné Ignáci, mně se za mřížičky vůbec nechce.

Ignác

Však víte pane kníže, vždycky jsem Vám uměl poradit, zítra prostě jako třešničku na dortu při svatebním obřadu se zbavíme nepohodlných lidí a král, který nás navštíví, bude vědět, že si s loupežníky umíme poradit.

Kníže ožil představou.

Kníže Ludvík

To by bylo skvělé, zítra je náš šťastný den, ukážeme před králem, že jsme neohrožený a naše tajemství pohřbíme.

Ignác

Ano pane kníže, zítra bude velký den, a to by v tom byl čert, aby se nevydařil.

Ignác se uklonil a s úsměvem odchází z komnaty.

36. Obraz - Vve zbojnické skrýši - ráno.

Ráno se zbojníci chystají na přepadení zámku. Kleofáš vytahuje vojenské kabáty.

Kleofáš

Pánové, než vyjdeme, musíme se převléct do těch vojenských mundůrů.

Kokta

Aaa proč?

Kleofáš

Kdybychom se ukázali na zámku v našich zbojnických hadrech, určitě by nás rychle poznali a pochytili.

Valibuk se prohrabává ve vojenských krojích. Zkouší si jeden po druhém.

Valibuk

No jo, ale takový voják se asi ještě nenarodil, aby mně jeho mundůr pasoval.

Kleofáš

I já jsem měl obavy, že kabát s tak velkou šířkou kolem pasu v těch ukořistěných kabátech nenajdeme, hold ty se převlékat nebudeš.

Valibuk

No jo, ale to mně pak poznají.

Kleofáš

Neboj, něco vymyslíme.

Z chýše vychází Vuřt, protáhne se a zívne.

Vuřt

Já jdu s vámi, nechte mně tam také pro mě nějaký vojenský kabát.

Hřebík nedůvěřivě.

Hřebík

Hm, a co tak najednou Vuřte, v noci se ti rozsvítilo v hlavě?

Vuřt

Nebudu přece trhat partu, když jdete všichni, sám tu nezůstanu.

Kleofáš tajně mrká na Hřebíka.

Kleofáš

No dobrá Vuřte, vítáme každou pomoc, vezmi si nějaký vojenský kroj, obleč se za chvíli vycházíme.

Pak se přitočí k Pilounovi a tiše povídá.

Kleofáš

Drž se za Vuřtem, jakmile uvidíš podezřelý pohyb, tak ho zastav, jak umíš.

Piloun

Neboj, půjdu za ním jako jeho stín, a kdyby chtěl udělat něco nekalého, vrazím mu bambitku do zad.

37. Obraz – Před zámkem a v zámku – před polednem.

Parta zbojníků se blíží k zámku. Vuřt se netrpělivě ohlíží a směr cesty se mu nelíbí.

Vuřt

Kleofáši, kde to jdeme? Vždyť brána zámku je úplně někde jinde.

Hřebík

Ale my nepůjdeme branou, máme vyhlídnutou úplně jinou cestu na zámek.

Vuřt

Ale to jste včera neříkali.

Kleofáš

Ale kdepak, všichni to ví, že chlapi, jenom bohužel, ty ses coural někde u své milé, ak jsi to neslyšel.

Vuřt protestuje.

Vuřt

Ale nejlepší by to bylo přece přes bránu, přes hradby se těžko dostaneme.

Hřebík

Je tu i jiná možnost.

Vuřt

Tak to bych chtěl vědět, jediné, že bychom se naučili procházet zdí.

Hřebík

Máš pravdu Vuřte, bude to něco na ten způsob.

Zbojníci došli ke skále, kde byl ukryt tajný vchod do zámku, Hřebík odhrnul křoví, které zakrývalo tajnou chodbu.

Hřebík

Tak jdeme, teď tady Vuřtovi ukážeme, jak všichni umíme procházet hradby zámku.

Hřebík se vydá první, za ním ho následují další zbojníci. Když projdou chodbou, ocitají se ve sklepení vězení. Tam spatří, jak si na lavici pochrubkuje strážce. Vuřt se snaží rychle vytáhnout bambítku a vystřelit, aby vzbudil strážného, Piloun mu však vrazí do zad svou bambítku.

Piloun

Snad bys nechtěl dělat rámus Vuřte, když ten voják má tak hezké sny.

Vuřt zvedne ruce a Ondřej mu sebere zbraně.

Vuřt

Co to děláte chlapi, vždyť já patřím k Vám.

Hřebík

My dávno víme, že k nám nepatříš, a že donášíš na zámek, ale teď buď potichu, nebo ti Piloun prostřelí to tvoje nenasytné panděro.

Kleofáš

Valibuku, běž s Koktou vzbudit tu spící Růženkou a svažte ho.

Valibuk se s Koktou přiblíží potichu k vojákovi, vrhnou se na něho a svážou ho. Kleofáš vezme vojákovi klíče a hledá Juru, kterého nalezne v zadní cele. Slušně zaklepe na mříž a otevírá.

Jura radostí vyskočí z lavice.

Kleofáš

Zdravím Vás vašnosto, vy si tady poleháváte a na dvoře zámku se vám vdává dcera.

Jura

Kleofáši, tak tebe bych tu nečekal.

Kleofáš

Ani já jsem to vězení nechtěl znovu navštívit, ale Mařenka mně kladla na srdce, abych dával na tebe pozor a prý potřebuješ někdy na čerstvý vzduch.

Jura

Řekni mně, to je pravda, Mařenka se vdává?

Kleofáš

Jo to je pravda a bere si samotného knížete.

Jura

Tak to ne, tomu lumpovi ji nedám.

Kleofáš

Myslím, že tady Hřebík má úplně stejný názor, takže pojďme tu svatbu překazit.

Kleofáš ukáže na Hřebíka.

Zbojníci zavřou v cele strážce i Vuřta a jdou po schodech nahoru na dvůr. Hřebík spolu s Kleofášem, Pilounem a Koktou ve vojenském obleku vedou Juru a Valibuka naoko, co by zajatce, cestou potkají vojenskou hlídku.

Voják

Kam jdete?

Kleofáš

Máme příkaz tyhle vězně předvést před knížete.

Nakloní se k vojákovi a tiše povídá.

Kleofáš

Kníže se chce pochlubit, že chytil nebezpečné zbojníky.

Voják ukáže na Valibuka se smíchem.

Voják

Říkáš vězni, to ti povím, nevím, čím je tam v té cele futrujete, toho jednoho vězně jste si pěkně vykrmili. Asi kradl jídlo tomu druhému, ten zas vypadá, jak špejle.

Kleofáš

Ne, nevykrmili, jsou tam jenom o chlebu a vodě, ale možná, že ten tlustý darebák se naučil chytat myši a má žaludek jako kočka.

Voják se směje.

Voják

Vidím, že jsi veselá kopa, dobrá, nebudeme Vás zdržovat, kníže už vás určitě netrpělivě čeká.

Hlídká odchází a i přátelé se vydávají dál.

38. Obraz – Na dvoře zámku - poledne.

Přátelé dojdou do kostela, kde probíhá svatba, Kleofáš spolu s Hřebíkem a Jurou se snaží postavit tak, aby je Mařenka zahlédla. Tam kněz již oddává manželský pár.

Kněz

Berete si zde přítomnou Marii Horákovou za svoji zákonitou manželku?

Kníže krčí rameny.

Kníže Ludvík

No jo, když to musí být.

Kněz

Tak ano, nebo ne?

Ignác ukročí ke knížeti.

Ignác

Pane kníže, musíte říct ano.

Kníže Ludvík

Aha, trochu jsme se zasnili, samozřejmě ano.

Kněz se podívá na Mařenku. Mařenka se trochu natočí stranou a uvidí svého otce, který na ní mává rukou a naznačuje, že se nemá vdát. Vedle otce stojí Hřebík a Kleofáš.

Kněz

Berete si zde přítomného kníže Ludvíka za svého zákonitého manžela?

Mařenka

Ani nápad.

V kostele to zašumí. Ludvík se nakloní k Mařence a tiše hovoří.

Kníže Ludvík

To snad ne drahá?

Za nima stojí Ignác, který přistoupí k Mařence.

Ignác

Nežertuj, víš, že mám tvého otce v hrsti, pěkně řekni ano.

Mařenka

Ne ne, nikoho v hrsti nemáte pane rádce, ptáček vám ulítl. Však se podívejte.

Mařenka kývne směrem na otce a jeho přátelé. To už ale překvapený král zareaguje.

Král

Paní nevěsto, jak to mám chápat, že si nechcete vzít tady urozeného knížete, měl jsem dojem, že chudá holka budete ráda, když si vezmete bohatého ženicha.

Mařenka se pokloní králi.

Mařenka

Vaší milosti, já jsem se nechtěla provdat nikdy za pana knížete, to on mně nutil se svým rádce pod pohružkou mučení a popravky mého otce, já mám ráda úplně někoho jiného.

Ignác vpadne do hovoru.

Ignác

To je přece nesmysl pane králi, proč by kníže měl nutit tady tu holku, aby si ho vzala? Vždyť

jde o obyčejné prosté děvče z vesnice a úplně bez majetku.

Kníže Ludvík

No právě Ignáci, tak proč jsi chtěl, abych si ji vzal?

Ignác obrací oči do nebe, je zmaten hloupostí knížete.

Král

Tak , jak to vlastně je? Kdo koho nutil do svatby, je to nějaké popletené.

Mařenka

Uznáte pane králi, že si nebudu chtít vzít tady toho knížete, když mám ráda úplně někoho jiného.

Král

A koho?

Mařenka dojde za Hřebíkem, vytáhne ho z řady a ukáže králi. Král je překvapen. Překvapen je i kníže.

Král

Poznal jsem tě, ty ho máš ráda, toho zbojníka?

Mařenka

Ano Vaší milosti.

Hřebík

Vaší milosti, ale já nejsem žádný zbojník, já jsme druhý starší syn Ondřej zesnulého knížete Václava, který byl Vaším věrným sluhou.

Ukáže na Knížete Ludvíka a rádce Ignáce.

Můj bratr Ludvík s rádcem mně zavřeli do vězení a prohlašovali, že jsem odjel do ciziny a tam jsem umřel.

Ignác

To je sprostá lež, toho loupežníka neznám, přece byste mu králi nevěřil.

Král

No je těžké posoudit tuhle záležitost, musím to moudře uvážit, je lehké se zmýlit, ale těžké pak křivdu napravovat.

Kníže se posmívá.

Ignác

Jaképak copak, je to loupežník, který okrádal tady knížete o peníze.

Kníže Ludvík

Pane králi, ten hastroš přece nemůže být náš bratr Ondřej, ten byl přece mladší a hezčí a neměl žádné vousy a měl hezké šaty jako já.

Ondřej

Ale mohu být tvůj bratr Ludvíku, ve vězení se každý krapet změní.

Král

Dobře tedy, říkáte, že tady toho zbojníka neznáte, takže jste tedy schopni kníže Ludvíku a rádce odpřisáhnout při Bohu, že jste tady svého bratra Ondřeje jste do žaláře neuvrhli a ani nevěznili?

Ignác zatahá knížete Ludvíka za rukáv a potichu mu říká.

Ignác

Pane Kníže, pomalu s unáhlenou přísahou.

Kníže Ludvík se zarazí a šeptá Ignácovi.

Kníže Ludvík

Myslíš Ignáci, že by to přece jen mohl být Ondřej.

Ignác

Pane kníže, to je asi on, ale to nemůžeme přiznat, že jsme ho věznili, to by byl s námi ámen. Raději budeme přísahat, že jsme ho nikdy nevěznili, vždyť není nikdo, kdo by to dosvědčil.

Kníže Ludvík

A ty se Ignáci nebojíš Pánaboha?

Ignác

Nebojím se ho, na něho totiž přísahat nebudu, raději přísahajte po mně.

Ignác učiní prohlášení.

Ignác

Pane králi, ať se propadnu do pekla, jestli jsem tady toho loupežníka někdy věznil ve vězení

Kníže Ludvík je překvapen a našeptává Ignácovi.

na zámku.

Kníže Ludvík

A pekla se nebojíš Ignáci, my se nechceme smažit v kotli.

Ignác

Nebojte se pane kníže, peklo není, už jsem Vám to jednou říkal, to jsou povídačky, kdyby bylo peklo, už dávno bychom v něm byli.

Kníže Ludvík také pronese řeč.

Kníže Ludvík

No tak my také přísaháme na peklo, jak tady Ignác povídá, že bychom bratra někdy uvrhli do vězení, natož toho hejkala, co tu stojí.

Král si povzdchne.

Král

Tak a teď jsem v koncích, všichni hovoří, že mají pravdu a já nevím, komu mám věřit a jak mám ten spor rozsoudit.

Najednou Kleofášovi někdo mluví do ucha.

Lucifer

Kleofáši, už se na tebe nezlobím, všechno odpuštěno, vracím ti pekelnou sílu a kouzla, vrať se domů do pekla, jo a ty dva hříšníky vezmi sebou. Mimochodem ti hříšníci mají pravdu.

Kleofáš potichu hovoří.

Kleofáš

Myslíte tím kníže Lucifere to, že Ondřeje nikdy nevěznili?

Lucifer

To ne, ale že už se dávno měli smažit v kotlích, v knize hříchů máme pořádný binec.

Kleofáš

Dobře můj kníže, tak já jdu na to.

Kleofáš, přistoupí napřed potichu k Jurovi a Mařence.

Kleofáš

Přátele, musím se s Vámi už rozloučit, můj pán mně povolal k sobě. Mějte se tu hezky a vzpomínejte na mně v dobrém.

Mařenka

Strýčku a co tak najednou a kde je tvůj pán,
nikoho tady nevidím.

Kleofáš

Můj kníže nemusí být vidět a buď ráda, že ho
nikdy nespatříš, můj úkol tady na Zemi pomalu
končí, snad záhy pochopíte, kdo vlastně jsem.

Kleofáš předstoupí před krále.

Kleofáš

Pane králi, mohl bych za Vás vyřešit tento
spor?

Král

A vidím, že se mezi námi objevil chytrolín, který
se mně nechce klanět, protože je z jiné země a
má svého pána a myslí si, že je moudřejší než
já, a ještě mně chce fušovat do řemesla. No tak
to zkus rozsoudit, třeba u Vás máte jiné metody,
které tady v mém království neznáme.

Kleofáš

Pane králi, u nás toho moc nenamluvíme, a
tady ten spor rozsoudím, aniž bych řekl jediné
slovo, jenom stačí když mně podají kníže
Ludvík a rádce Ignác ruku.

Král

Tak na to jsem opravdu zvědavý, no tak kníže a
Ignáci, podejte tady zbojníkovi ruku.

*Ignác s knížetem Ludvíkem neochotně
podávají ruku Kleofášovi, ten jejich ruce
vezme do svých rukou.*

Kleofáš

Já se Vám poroučím králi, doufám, že
pochopíte, co jsem Vám chtěl naznačit.

*Kleofáš dupne nohou o zem, ozve se
rána a kouř a zmizí spolu s Ignácem i
knížetem Ludvíkem. Všichni lidé jsou
překvapeni a odkašlávají kouř, který
se pomalu vytrácí.*

Král

To je ale šibal ten zbojník, už vím, co chtěl
naznačit, byl to čert a Ignác s knížetem
Ludvíkem jsou v pekle.

Jura

Ano Vaší milosti, už to tak vypadá, Kleofáš si je odnesl a teď jsou tam, kde patří.

Král

Tak si myslím, že spor je vyřešen, a zcela bez slova, tak jak to vlastně ten zbojník nebo chcete-li čert řekl. Tak to bychom měli, ještě ale musíme vyřešit tu zbojnickou činnost. Kníže Ondřej vlastně si bral jen to, co je jeho, za to je těžko můžeme soudit, horší je to s jeho kumpány, jeden je už v prachu, ale zbývají nám tady tři další.

Ondřej

Snad byste je nechtěl odsoudit do těžkého žaláře, Vaší milosti?

Král mrká na Ondřeje.

Král

Jááá, já je vůbec nemám v úmyslu soudit, ty jsi jejich pán, tak si je suď sám, já jenom budu přihlížet, aby bylo učiněno spravedlnosti zadost.

Ondřej mrkne na krále.

Ondřej

No tak myslím, že poprava by to vyřešila.

Zbojníci kleknou na kolena a prosí o milost.

Král

No, ty tedy jdeš na to zostrá, to ani já bych nebyl tak krutý, a to jsem král.

Ondřej chodí mezi zbojníky.

Ondřej

Nebo je tu ještě jiná možnost, že by se zbojníci stali mými vojáky, jo a tady Piloun by mohl být velitel.

Valibuk

A proč já nemohu být velitel?

Ondřej

No tak Valibuku, potřebuji velitele s větším životním rozhledem.

Valibuk

Ale já přece mám velký rozhled.

Ondřej

Co se týče jídla a pití, tam nemáš konkurenci, já ale potřebuji i někoho, kdo je chytřejší i v jiných záležitostech.

Valibuk

To je škoda, potřeboval bych nějaký ten krejcar navíc, když se chci ženit.

Ondřej

To je mně novinka, a kdo bude ta vyvolená?

Valibuk

No přece Julka, ta co nám přišla říct, že Mařenku a Juru vězní na zámku.

Ondřej

No dobře, ale vždyť o tobě říkala, že jsi hora sádla.

Valibuk

No a, vždyť má pravdu, říkala ale, že to na políčku za chalupou u ní vypořádám.

Ondřej

To mi řekni, a kdy jste se dali dohromady, vždyť byla u nás jenom jednou a to velmi krátce a pokud si vzpomínám, moc láskou k tobě neoplývala.

Valibuk

Ale, dali jsme si slovo, když jsem ji doprovázel do vesnice, řekla mně, že prý poznala ve mně opravdového chlapa, když jsem ti slíbil, že půjdu osvobodit tady Juru a Mařenku s tebou a nic za to nechci.

Ondřej

No dobře Valibuku, a neboj se, peníze na veselku potřebovat nebudeš, tu ti vystrojím já, abys nebyl škodný.

Ondřej se obrátí na všechny zbojníky.

Ondřej

Tak co chlapi, berete mou nabídku?

Král se vloží do hovoru.

Společně všichni tři

Bereme.

Král

No, vidíte pánové, tady Valibuk mně připomněl. Přijel jsem vlastně na svatbu a zatím jenom tady soudíme a vidím, že žádná svatba se asi dnes konat nebude?

Ondřej

Já myslím, Vaší milosti, že bude, teda pokud mně bude Mařenka chtít.

Mařenka skočí Ondřejovi do náručí.

Mařenka

To víš, že chci, takového knížete si klidně vezmu.

Král

No tak to potom pojďme tu svatbu dokončit.

Mařenka

Ale ještě se musím zeptat tady otce, jestli není proti.

Jura se směje.

Jura

Co já, já si mohu říkat co chci, stejně je to marné, Co si sudička usmyslí, to se prostě stane, proti tomu já nic nezmohu.

Mařenka

Otče, já ti vůbec nerozumím.

Ondřej vlepí Mařence pusy.

Ondřej

Za to já ano Mařenko, otec ti chtěl říci, že je všechno, jak má být a máš si mně vzít. A i kdyby si náhodou nechtěla, stejně to máš marné.

Jura

Ano Mařenko, Ondřej to vystihl, asi tak nějak jsem to chtěl vyjádřit.

Ondřej vezme ruku Mařenky, ta mu ji podá a kráčí spolu k oltáři.

39. Obraz – V nebi - odpoledne.

*Pánbůh přihází ke zdi, která se opravuje.
Kleofáš řídí práci a tři andělé pilně pracují.
Není jim to ale moc po chuti.*

Pánbůh

Tak co Kleofáši, vidím, že mícháte a pracujete, a kde jsi vlastně sehnal přísady na maltu?

Kleofáš

No, vodu jsme vymačkali z mráčků, s pískem byl problém, ale naštěstí na Sahaře byla písečná bouře, tak jsme písek, který se vířil v povětrí nachytali do prostěradel. Největší problém bylo ale vápno, lámat vápenec a pak ho mlít se mně nechtělo, tak jsme už pro vyhašené vápno odskočili s anděly na zem, ale povím ti Panebože, je pěkně těžké, andělé museli hodně máchat křídly, abychom ho dostali do téhle výšky.

Pánbůh se podívá na sluníčko.

Pánbůh

V nebi je krásně, svítí sluníčko, materiál jste také sehnali, ale zdá se mně, že ta práce vám nejde úplně od ruky.

Kleofáš

Panebože, to přece pro tebe nemůže být žádná novinka, Andělé nejsou žádní pracanti, ke všemu, abys je nutil.

Pánbůh mávne rukou a stěžuje si.

Pánbůh

To mně povídej, ti snad už jsou zvyklí jenom zpívat, potulovat se po nebi a hrát si. Už, když jsem sháněl nějaké dobrovolníky na opravu zdi, myslel jsem si, že si všichni hrají se mnou na schovávanou, nikdo se mně nechtěl ukázat a o dobrovolníka jsem nezavadil.

Kleofáš se podívá na anděly co pracují.

Kleofáš

A jak jsi to vyřešil?

Pánbůh

Musel jsem zavést bodový systém,

výborná věc.

Kleofáš

A co to je za hru?

Pánbůh

Žádná hra, prostě hlídám anděly, co dělají, když nějaký anděl přijde pozdě do pěveckého sboru, už má trestný bod, když si někdo neuklidí po spánku svůj obláček, na němž spal, další bod, když někdo řekne sprosté slovo, tu máš další dva. No a vidíš, teď tu pracují ti největší provinilci, a povím ti, ten systém je stoprocentně účinný, všichni v nebi kmitají, jak hodinky, nikdo se nechce dostat tady k těm neckám s lopatou. Nechcete to také zavést v pekle?

Kleofáš spěšně kroutí hlavou.

Kleofáš

Ne ne Panebože, jen to ne. Kníže Lucifer o takový vojenský dril určitě nestojí, přece jenom má rád trošku uvolněnější prostředí. I já mám rád tu atmosféru v pekle, i když na zemi také nebylo špatně. Už tam mám i hodně přátel.

Pánbůh

Ani se ti nedivím, že se ti tam líbilo, vždyť si na Zemi povídají o tobě samé legendy.

Kleofáš nevěřícně.

Kleofáš

Ale Panebože, nepovídej, že je to kec.

Pánbůh

Kleofáši, víš, že já nelžu, jen pohled'.

Pánbůh a Kleofáš se zadívají na Zem.

40. Obraz – Na zámku - večer

Kněžna Mařenka vypráví svým dětem pohádku, kteří jsou v postýlce a kníže Ondřej sedí v křesle a naslouchá.

Mařenka

Moji miláčkové, dnes vám povím příběh, který se v dávných dobách opravdu stal. Tady v tomto

černém lese žil neohrožený zbojník Kleofáš,
který měl ukrutánskou sílu a bral peníze všem
bohatým.

Kníže Ondřej se usmívá.

Kníže Ondřej

A nepřeháníš to má milá?

Kněžna Mařenka

Vůbec ne.

Kněžna pokračuje v povídání.

Kněžna Mařenka

A představte si to Jiříku a Ondrášku, že ten
Kleofáš klidně přepral šest statných vojáků,
kteří se na něho vrhli z kočáru, aby jim nevzal
spoustu peněz, které vezli.

Ondrášek

Jé, až budu veliký, také budu tak silný.

Kníže Ondřej

No nevím, o tom bych musel něco vědět, vždyť
jsem u toho byl.

Jiřík

Tatínku, a ty jsi opravdu u toho byl, jak ten
zbojník těm vojákům natloukl.

Kněžna je trošku rozhněvaná.

Kněžna Mařenka

Vidíte to chlapci, ten váš otec neustále vyrušuje,
jestli bude dál tak vyrušovat, tak já přestanu
vyprávět.

Ondrášek

Ne, ne, tatínek už bude poslouchat, vid' tatínku.

Kníže Ondřej

No jo, už mlčím jako hrob.

Kněžna

A ten neohrožený zbojník zahnal všechny
vojáky na útěk a ty penízky rozdál všem
chudým ve vsi a vůbec nic si nenechal.

*Ondrášek vyskočí z postýlky a běží po
pokoji do jiného pokoje a druhý kluk
za ním.*

Ondrášek

Až budu velký, budu také zbojník.

Jiřík

A já budu také zbojník, ale silnější, než ty.

Kluci utečou do druhého pokoje.

Kníže Ondřej

To ti řeknu kněžno Mařenko, ty mně tu mládež pěkně kazíš, vždyť nikdo z nich nakonec nebude chtít být knížetem.

Mařenka

Co se jim divíš, můj choti, vždyť být zbojník je tak romantické.

Ondřej

No jo, někdy si zavzpomínám na své mládí, kdy jsem s Kleofášem zbojníčil, ale romantika v tom nebyla ani za mák.

Mařenka

Máš pravdu, ta může být jenom v pohádkách, ale neboj, oni dospějí a poznají, že je lepší být desetkrát knížetem než zbojníkem.

Kníže Ondřej

Doufám, že se ale historie nebude opakovat a o vládu nad našim knížectvím se spravedlivě podělí, ne jako já se svým bratrem, kterého vzal Kleofáš do pekla.

41. Obraz – V nebi - večer

*Kleofáš se s Pánembohem dívají
stále na knížecí pár.*

Kleofáš

Víš co Panebože, i já přeji svým přátelům, aby se historie neopakovala, nerad bych dítě svých přátel někdy doprovázel do pekla.

Pánbůh

Bohatství na Zemi už mnoha lidem zatemnilo mozek, ale věřím, že pokud tyhle děti budou mít národu po dědovi Jurovi a srdce na svém místě

po Ondřeji a Mařence, není se čeho bát. Ale
kdo ví.

K O N E C

